POLIROM
Top 10+

SHAN SA

Jucătoarea de go

Top 10+

Capodopere ale literaturii de pretutindeni
într-o colecţie a celor mai îndrăgite bestselleruri.

Shan Sa

Jucătoarea de go

Traducere din limba franceză
de Mioara Izverna

POLIROM
2014

SHAN SA (pe numele său adevărat Yan Ni) s-a născut în 1972, în China, la Beijing, într-o familie de intelectuali. În 1990, după absolvirea liceului, primind o bursă de studii din partea guvernului francez, s-a mutat la Paris. S-a stabilit în Franța împreună cu tatăl ei, profesor la Sorbona, și a adoptat curând limba franceză. În 1994, după terminarea studiilor de filozofie, a devenit secretara pictorului Balthus. A publicat până în prezent mai multe volume de poezii, eseuri și romane, dintre care amintim *Porte de la paix céleste* (1997), distins un an mai târziu cu Prix Goncourt du Premier Roman, *Les quatres vies du saule*, *Impératrice*, *Les Conspirateurs*, *Alexandre et Alestria*, *La cithare nue*.

Părinților mei
Fratelui meu și lui Wendy
Bunicilor mei, care au fost sufletul
Manciuriei noi

1

În piața din O Mie de Vânturi, jucătorii acoperiți de chiciură seamănă cu niște oameni de zăpadă. Din nasuri și din guri le iese abur alb. Ace de gheață, crescute sub marginea căciulilor, își îndreaptă vârfurile spre pământ. Cerul e de sidef, soarele roșiatic coboară și iar coboară. Unde se află mormântul soarelui?

Oare când s-a transformat acest spațiu în loc de întâlnire a amatorilor de go? Nu știu. Tablele de joc, gravate pe mesele de granit, după miile de partide au devenit figuri, gânduri, rugăciuni.

Strângând în manșon un fel de sobiță din bronz, bat din picioare ca să mă dezgheț. Adversarul meu e un străin venit direct de la gară. În timp ce lupta se întețește, mă pătrunde o căldură plăcută. Lumina zilei slăbește și pionii se confundă. Deodată, cineva scapără un chibrit. În mâna stângă a adversarului meu apare o lumânare. Ceilalți jucători au plecat. Știu că Mamei îi va veni greu când își va vedea fiica întorcându-se atât de târziu. Noaptea a coborât din cer și s-a stârnit vântul. Ca să apere flacăra, bărbatul o acoperă cu palma mâinii sale înmănușate. Scot din buzunar o sticluță de alcool alb care mă arde pe gât. O pun sub nasul necunoscutului. El

o privește neîncrezător. E bărbos și nu-ți dai seama ce vârstă are. O cicatrice lungă începe din vârful sprâncenei și-i traversează ochiul drept, pe care îl ține închis. Se strâmbă și golește sticluța dintr-o sorbitură.

Luna e absentă în noaptea asta, iar vântul geme ca un copil abia născut. Acolo sus, un zeu înfruntă o zeiță, învălmășind stelele.

Bărbatul numără și iar numără pionii. Bătut cu optsprezece puncte, scoate un suspin și îmi întinde lumânarea. Se ridică dându-și la iveală talia de gigant, își adună lucrurile și pleacă fără să se uite în urmă.

Pun pionii în vasele lor de lemn. Îmi scârțâie sub degete. Sunt singură, cu soldații mei, cu orgoliul satisfăcut. Astăzi sărbătoresc a suta mea victorie.

2

Mică de statură, Mama îmi ajunge până la piept. Doliul prelungit purtat după soțul ei i-a uscat trupul. Pălește când îi anunț încorporarea mea în Manciuria.

— Mamă, te rog, e timpul ca fiul tău să-și îndeplinească menirea de soldat.

Fără un cuvânt, Mama se retrage în camera ei. Toată seara, umbra ei îndurerată se profilează pe peretele despărțitor făcut din hârtie albă. Se roagă.

În dimineața aceasta, peste Tokyo a căzut prima zăpadă. În genunchi, cu mâinile întinse pe tatami, mă prosternez în fața altarului străbunilor. Când mă ridic, privirea mea întâlnește portretul venerabilului Tată. Bărbatul îmi surâde. Încăperea e plină de prezența sa. De-aș putea duce o parte din el până în China!

În salon mă așteaptă familia. Așezați pe călcâie, cu picioarele adunate sub ei, toți păstrează o tăcere ceremonioasă. O salut mai întâi pe Mama, ca pe vremea când eram un băiețaș și plecam la școală. Mă așez în genunchi și îi spun: *okasama*[1], plec. Ea îmi răspunde printr-un salut adânc.

---

1. (În jap.) Termen respectuos pentru „mamă".

Trag ușa culisantă și pornesc prin grădină. Fără nici un cuvânt, Mama, Fratele cel Mic și Sora cea Mică mă urmează.

Mă întorc și mă înclin până la pământ. Mama plânge. Când, la rândul ei, se apleacă, stofa de culoare închisă a chimonoului ei foșnește. Încep să fug. Ea își pierde calmul și pornește după mine prin zăpadă.

Mă opresc. Se oprește și ea. Temându-se să nu mă arunc în brațele ei, se dă un pas înapoi.

— Manciuria e o țară soră! strigă ea. Din păcate, teroriștii încearcă să strice prietenia celor doi împărați ai noștri. Datoria ta e să veghezi asupra unei păci greu de menținut. Între moarte și lașitate, alege fără să stai pe gânduri moartea!

Îmbarcarea se face pe fundalul fanfarelor. Familiile soldaților se îngrămădesc pe chei ca să ne arunce panglici, flori și urale care au gustul sărat al lacrimilor.

Malul se îndepărtează și odată cu el zgomotul portului. Orizontul se lărgește, imensitatea ne înghite.

Debarcăm în Coreea, la Pusan. Îngrămădiți într-un tren, mergem spre nord. În ziua a treia, pe înserate, convoiul se oprește. Sărim veseli din tren ca să ne dezmorțim picioarele și să ne ușurăm. Mă piș fluierând. Deasupra capului, pe cer, se rotesc câteva păsări. Deodată aud un strigăt înăbușit. Niște bărbați fug într-o pădure. La vreo zece pași depărtare, Tadayuki, proaspăt absolvent al școlii militare, zace întins pe pământ. Sângele îi țâșnește din gât într-un șuvoi neîntrerupt. Ochii îi rămân deschiși. În tren, revăd tot timpul chipul lui tânăr, deformat de un rictus de uimire.

Să mori este oare la fel de ușor ca atunci când te miri?

Trenul ajunge într-o gară manciuriană la miezul nopții. Pământul, acoperit de chiciură, scânteiază sub lumina felinarelor. În depărtare urlă niște câini.

3

Vărul Lu m-a învățat jocul de go. Aveam patru ani, el – de două ori mai mult.

Lungile ore de meditație petrecute în fața tablei de joc erau un martiriu, dar dorința de a învinge mă ținea nemișcată.

Zece ani mai târziu, Lu era considerat un jucător excepțional. În Capitala cea Nouă[1], talentul lui de jucător de go era atât de cunoscut, încât Împăratul Manciuriei independente[2] l-a primit la curtea sa. Nu mi-a mulțumit niciodată că l-am condus spre glorie. Sunt umbra lui, taina lui, cel mai bun adversar al lui.

La douăzeci de ani, Lu este deja un om bătrân. Fruntea îi e acoperită de șuvițe albe de păr. Merge cu pași mici, cu mâinile încrucișate, cu spatele încovoiat. Pe bărbie i-au

1. Xinjing, capitala Manciuriei independente, astăzi orașul Changchun.
2. Pu Yi, ultimul împărat chinez. A fost obligat să abdice instaurarea Republicii Democrate Chineze, în 1912. În 1932, cu ajutorul japonezilor, a fugit din Tianjin, unde se afla în domiciliu obligatoriu. Pentru a legaliza ocuparea Chinei de Nord, după 18 septembrie 1931, japonezii l-au instalat pe tronul Manciuriei, a cărei independență au proclamat-o în martie 1932.

apărut primele fire de păr, o bărbuță de centenar.

Acum o săptămână am primit o scrisoare de la el:

„Vin pentru tine, micuța mea verișoară. Am luat hotărârea să-ți vorbesc despre viitorul nostru…“

Restul scrisorii e o mărturisire ilizibilă. Acest văr discret și-a muiat pana în cerneală diluată. Ideogramele, în cursive, evoluează printre filigrane ca niște cocori albi ce zboară prin ceață. Scrisoarea lui interminabilă, indescifrabilă, scrisă pe o lungă foaie de hârtie de orez mă scoate din sărite.

4

Zăpada care cade din abundență întrerupe antrenamentul. Încercuiți de îngheț, de frig și de vânt, ne petrecem zilele în camerele noastre jucând cărți.

Se pare că la țară, în nordul Manciuriei, chinezii nu se spală niciodată și se protejează de frig ungându-se cu grăsime de pește. La cazarmă, în urma protestelor noastre, s-a ridicat o baracă pentru baie în fața căreia soldați și ofițeri stau la coadă.

În interiorul cabanei întunecate de aburi, pe pereți se prelinge apă. Pe sobă, zăpada fierbe furioasă într-o oală uriașă. Fiecare își ia porția într-o căldare crăpată.

Mă dezbrac și mă spăl cu un șervet muiat în lichidul tulbure. Nu departe de mine, s-a format un cerc. În timp ce își freacă unii altora spinările, ofițerii comentează știrile zilei. Apropiindu-mă, îl recunosc pe cel care tocmai a luat cuvântul: e căpitanul Mori, unul dintre veteranii care au luptat pentru Manciuria independentă.

Ziarul de dimineață[1] anunță că Zhang Xueliang l-a luat ostatic pe Chiang Kai-shek,

1. La 12 decembrie 1936, Zhang Xueliang îl ia ostatic pe Chiang Kai-shek. Îl eliberează la 26 decembrie

în orașul Xian, unde el și armata sa, alungați[1], s-au refugiat în urmă cu șase ani. În schimbul libertății sale, el cere de la generalisim ca partidul democratic chinez să se reconcilieze cu partidul comunist pentru recucerirea Manciuriei.

— Zhang Xueliang e-un fiu nedemn[2] și-un fustangiu, îl ia în zeflemea căpitanul Mori. A doua zi după 18 septembrie 1931, când armata noastră a încercuit orașul Shenyang, unde era cartierul lui general, dezmățatul a fugit fără măcar să încerce să reziste. Iar Chiang Kai-shek este un mincinos de meserie. Nu-și va ține promisiunea. Îi va îmbrățișa pe comuniști ca să-i poată strânge de gât mai bine.

— Nici o armată chineză nu ne poate înfrânge, afirmă un ofițer în timp ce ordonanța lui îl freacă energic pe spate. Războiul civil a distrus China. Într-o zi, îi vom anexa tot teritoriul, așa cum am făcut cu Coreea[3]. Veți vedea, armata noastră va coborî de-a lungul căii ferate care leagă nordul de sudul Chinei. În trei zile vom lua Pekinul, după șase zile,

---

și îl însoțește la Nankin, unde se află sediul partidului democratic popular chinez (*Kuomintang*). La coborârea din avion, Chiang rupe acordul încheiat și îl încarcerează pe Zhang pentru cincizeci de ani.

1. La 18 septembrie 1931, armata japoneză înfrânge trupele lui Zhang Xueliang și ia controlul asupra Manciuriei.
2. Zhang Zuolin (1873-1928), tatăl lui Zhang Xueliang, șef al unei facțiuni militare.
3. În perioada 1905-1910, Japonia a reușit să respingă forțele armate ruse și chineze din Coreea, apoi a colonizat peninsula impunându-și limba și practicând o politică de asimilație culturală.

vom face paradă pe străzile Nankinului, opt zile mai târziu vom înnopta la Hong Kong, care ne va deschide poarta Asiei de Sud-Est.

Pălăvrăgeala lor confirmă zvonurile care circulă deja în Japonia în sânul infanteriei noastre. În ciuda reticenței guvernului nostru, cucerirea Chinei devine cu fiecare zi ce trece tot mai inevitabilă.

În seara asta adorm destins și fericit că sunt curat.

Fâșâitul pânzeturilor mă trezește din somn. Sunt culcat în camera mea și, în încăperea vecină, Tata stă pe scaun, înfășurat în *yukata* sa de bumbac albastru-închis. Mama merge. Partea de jos a chimonoului ei gri-violet se deschide și se închide lăsând să se vadă chimonoul roz-pal de dedesubt. Are chipul unei de femei tinere. În jurul ochilor ei migdalați nu-i nici un rid. Mama răspândește un miros de primăvară. E parfumul pe care Tata l-a adus de la Paris!

Deodată, îmi amintesc că după moartea Tatei ea nu s-a mai atins de sticluța aceea de parfum.

Visul meu dispare, rămân numai durerea și nostalgia.

5

Vărul Lu se apleacă. Imită înfățișarea unui om blazat. Pe fața lui numai piele și os, pupilele-i de o profunzime neliniștitoare mă urmăresc. Când îl întreb, fixându-l:

— Ce-i cu tine, vere Lu?

El tace.

Îl invit să joace o partidă de go. Pălește și se răsucește pe scaun. Pionii lui îi trădează instabilitatea dispoziției. Pe tabla de joc, terenul pe care îl ocupă este sau prea mic, sau prea mare. Geniul lui se reduce la figuri ciudate și ineficace. Ghicesc că a mai citit unele tratate vechi de go, furnizate de vecinul său anticarul, un șarlatan de primă mână. Mă întreb chiar dacă, tot citind astfel de manuscrise cărora li se atribuie origini divine și care sunt pline de mistere taoiste și de anecdote tragice, vărul meu nu va sfârși ca acei jucători de altădată care și-au pierdut mințile.

— Vere, îi spun când, în loc să se gândească la pionii lui, el visează cu ochii la părul meu împletit, ai devenit ciudat. De ce?

Lu se înroșește brusc, ca și cum i-aș fi ghicit taina. Tușește și ia aerul unui bătrân ramolit. Pierzându-mi răbdarea, îl iau peste picior:

— Ce-ai descoperit în cărțile tale, vere? Nemurirea, cumva? Semeni din ce în ce mai

mult cu alchimiștii ăia cu voce tremurată, care cunosc secretul cinabrului purpuriu.

El nu mă ascultă. Își ia privirea de la mine și și-o fixează pe ultima sa scrisoare, pe care am lăsat-o pe masă.

De când sosise, băiatul aștepta răspunsul la întrebările lui ilizibile. Eram hotărâtă să nu aduc vorba de asta.

Se întoarce în capitală bolnav de gripă și trist. Îl însoțesc la gară. Când văd trenul îndepărtându-se într-un vârtej de zăpadă, simt o ciudată ușurare.

6

În sfârșit, prima mea misiune!

Detașamentul nostru a primit ordinul să urmărească o bandă teroristă care ne sfidează autoritatea pe pământul manciurian. Deghizați în soldați japonezi, membrii ei au atacat un depozit militar ca să pună stăpânire pe arme și muniții.

Timp de patru zile mergem de-a lungul unui râu înghețat. Vântul ne îngreuiază înaintarea. Zăpada căzută îmi înlănțuie genunchii. În ciuda mantalei mele noi, frigul, mai tăios decât o sabie, mă pătrunde. Nu-mi mai simt nici picioarele, nici mâinile. Mersul mă golește de orice gând. Împovărat ca un bou, cu capul înfundat în gulerul uniformei, nutresc speranța de-a mă încălzi lângă un foc de tabără.

La poalele unei coline, se aud gloanțe șuierând. În fața mea, mai mulți soldați se prăbușesc, ca trăsniți. Mă arunc la pământ. Suntem prinși în cursă! Aflat pe înălțime, dușmanul ne mitraliază fără ca noi să putem riposta. O durere ascuțită îmi chinuie pântecele. Sunt rănit! Mor. Mă pipăi cu o mână. Nici o rană: simplă crampă provocată de frică. Descoperirea asta mă umple de rușine. Ridic capul și mă șterg de zăpada ce mi se lipește de ochi: soldații noștri experimentați au dat năvală spre

râul înghețat. La adăpostul malului, ripostează. Mă ridic dintr-o săritură și încep să alerg. De-o mie de ori aș fi putut fi nimerit, dar în război viața și moartea depind de o misterioasă tragere la sorți.

Mitralierele noastre deschid focul. La adăpost de tirurile lor puternice, dăm asaltul. Pentru a-mi repara lașitatea de adineauri, pornesc în fruntea trupei agitându-mi sabia.

Educat într-un univers al onoarei, necunoscând nici crime, nici abjecția, nici trădarea, gust pentru prima oară ura: un sentiment sublim, sete de dreptate și de răzbunare.

Cerul încărcat de zăpadă amenință să se prăbușească. Banditii se adăpostesc în spatele unor stânci uriașe, dar fumul ridicat din arme le trădează poziția. Arunc două grenade. Explodează. Picioare, brațe, fâșii de carne țâșnesc dintr-un vârtej de zăpadă și de flăcări. Spectacolul acesta infernal mă încântă. Scot un urlet. Dintr-o săritură atac cu sabia un supraviețuitor care mă ochea. Capul i se rostogolește în zăpadă.

În sfârșit, îmi pot privi în față strămunii. Transmițându-mi sabia, mi-au lăsat moștenire curajul lor. Nu le-am pătat numele.

Bătălia ne cufundă într-un fel de transă. Surescitați la vederea sângelui, biciuim prizonieri ca să-i facem să cedeze. Dar chinezii, mai tari decât stânca, nu crâcnesc. Sătui de jocul ăsta, îi ucidem. Cu două gloanțe în cap.

Se lasă noaptea. Temându-ne de o nouă cursă, hotărâm să ne așezăm tabăra aici. Răniții noștri gem. Se aud horcăituri, apoi liniște. Frigul le îngheață buzele, nu vor supraviețui.

Adunăm trupurile soldaților noștri. Pământul este atât de tare, că nu reușim nici măcar să

săpăm o groapă. Mâine, animalele flămânde vor curăța terenul.

Punem pe noi tot ce găsim: hainele morților, pături părăsite, crengi de copaci, zăpadă. Strânși unii în alții ca niște oi, stăm de veghe.

Adorm după ce am gustat îndelung voluptatea melancolică a învingătorului. Zgomote surde mă trezesc și mă fac să tresar. Lupii, sătui să aștepte retragerea noastră, s-au aruncat deja asupra cadavrelor.

7

Vărul Lu se întoarce de Anul Nou.

La târgul Templului Calului Alb, rătăciți în mulțime, pierzându-ne de prieteni, ne trezim singuri. El mă imploră să merg mai încet și mă ia de mână. Mi-o retrag cu dezgust. Grăbită să-i regăsesc pe ceilalți, o iau la fugă. El mă urmează ca o umbră și-mi cere să mă opresc. Mă înfurii. Poruncesc să ne întoarcem imediat acasă. El se preface că nu aude. În fața unui pavilion, sub acoperișul înclinat de care atârnă țurțuri, îmi barează drumul.

Ochii îi strălucesc, iar obrajii înghețați de frig sunt două bucăți de pânză purpurie, decupate și lipite pe chipul lui palid. Între sprâncene și căciula de vulpe scânteiază un strat gros de chiciură. Expresia lui îndurerată îmi repugnă. O iau la fugă. Pornește în urmărirea mea și îmi propune să mergem să admirăm lampioanele sculptate în gheață.

Grăbesc pasul.

În urma mea, mergând cu pași mari, Lu mă roagă să-l ascult. Vocea îi tremură și curând izbucnește în hohote.

Îmi astup urechile. Dar vocea lui moleșită continuă să mă urmărească.

— Ce părere ai despre scrisoarea mea? îmi strigă.

Mă opresc, furioasă.

Intimidat, el nu îndrăznește să se apropie.

— Ai citit-o? insistă.

Izbucnesc într-un râs răutăcios.

— Am rupt-o.

Îi întorc spatele. Se aruncă asupra mea și mă strânge strâns în brațe.

— Ascultă-mă!

Îl îndepărtez.

— Vere Lu, să jucăm o partidă de go. Dacă vei câștiga, îți accept toate propunerile. Dacă pierzi, nu ne vom mai vedea.

8

Teroriștii ne scapă mereu printre degete și am sărbătorit Anul Nou în tovărășia lupilor și a vulpilor.

Zăpada de astăzi o acoperă pe cea de ieri. Rămânem pe urmele dușmanului până când își va fi terminat proviziile de hrană și muniția.

Cum s-ar putea descrie cât de aspră e iarna în China de Nord? Aici, vântul urlă și copacii se rup sub greutatea gheții. Brazii se aseamănă cu acele pietre funerare mânjite cu vopsea neagră și albă. Din când în când apare pe furiș câte un cerb sau câte-o căprioară cu blana pestriță. Se uită la noi cu mirare și-apoi o iau la sănătoasa.

Mărșăluim. După o oră, efortul este atât de mare, încât ne sufocăm de căldură. De-abia avem timp să respirăm, că frigul ni se prelinge în mantale și ne îngheață membrele.

Dușmanul, viclean și obișnuit cu terenul, ne atacă prin surprindere și apoi se retrage. În ciuda pierderilor, nu ne dăm bătuți în acest concurs de rezistență.

Cel care va rezista în fața oboselii va ieși învingător din vânătoarea aceasta.

9

Partida începe în zori, într-un colț al salonului, înainte de a se face lumină. Lu n-a dormit toată noaptea. Cu ochii injectați, cu părul în dezordine, bea ceașcă după ceașcă de ceai, pentru a putea sta treaz și suspină adânc. Azi-dimineață, după două zile în care făcuseră vizite ceremonioase, părinții mei, îmbrăcați în costum tradițional, își primesc prietenii la ei acasă. Închiși în camera mea, ne ferim în zadar de tumultul salutărilor. Suntem căutați fără întrerupere. În cazul unor musafiri, trebuie să ne așezăm în genunchi și să le urăm un an bun și mult noroc. În cazul altora, e de ajuns o scurtă plecăciune. Adulții sunt întotdeauna lacomi de complimente. Măguliți, ne strecoară bani în niște plicuri roșii și spun invariabil: „Copii, mergeți să vă cumpărați bomboane".

Întors la tabla de joc, disprețuitor, Lu aruncă plicurile pe o masă. Ca să-l enervez, le desfac pe ale mele și număr bancnotele făcând comentarii.

— Oprește-te, îmi spune. Nu mai ești o fetiță.

Îi răspund printr-o strâmbătură.

— În curând faci șaisprezece ani, murmură el exasperat. E vârsta la care femeile se mărită și devin mame.

— Vrei deci să mă iei de nevastă?

Izbucnesc în râs.

Lu se întunecă la față.

La amiază, tobe, trompete și petarde fac să se cutremure pământul. Prin ferestre, dincolo de zid, văd cum dansatori și dansatoare, îmbrăcați în roșu și cățărați pe picioroange alunecă pe cer, printre copaci.

Lu își astupă urechile. În loc să mă perturbe, muzica populară îmi mărește concentrarea. Lumina de iarnă, colorată de veselia străzii, joacă pe tabla de go. Sărbătorile mă izolează de restul lumii. Singurătatea mea seamănă cu un sul de mătase stacojie închis în fundul unui cufăr de lemn.

După masă, vărul meu se pierde în meditații vagi. Își șterge câteva lacrimi rătăcite în colțul ochilor. Neputând s-o mai fac pe proasta, tac. Pe tabla de joc se răspândește o tăcere ce te duce cu gândul la o farfurie cu tăiței reci și nesărați.

Tulburat, vărul meu își sprijină capul în mâini și nu încetează să suspine. Pe la ora nouăsprezece comite o greșeală. Seara, fără să aștept sfârșitul partidei, îi spun că deja a pierdut și că trebuie să respecte pariul.

Își împinge scaunul și se ridică.

A doua zi dimineață aflu că a plecat. Trenul e la ora nouă. Am timp să-l mai prind. La gară, Lu așteaptă să-i spun că îmi pare rău. Poate să spere în continuare. Nu-l voi ruga. Asta i-ar încuraja prostia. M-a jignit și trebuie să se căiască. Mai târziu, îi voi scrie și-l voi chema din nou la mine atunci când dorințele sale necurate vor fi cedat locul umilinței învinsului.

10

Trupa noastră încercuiește un sat îngropat în zăpadă. Avertizați de sosirea noastră, femeile, copiii și bărbații au fugit. Au rămas doar câțiva bătrâni cuibăriți în căsuțele lor cu acoperișuri de paie, pe care ornamentele sărăcăcioase de Anul Nou le fac să pară încă și mai mizere.

Îi adunăm în mijlocul satului. Îmbrăcați în te miri ce, își ascund trupurile scheletice sub pături peticite și privirile nătângi sub căciuli. Tremură, gem, încearcă să ne trezească mila. În zadar am încercat să le vorbesc cu ei în chineza oficială, nu înțeleg nimic și îmi răspund într-un dialect de neînțeles. Scos din sărite, îi amenință cu pistolul. Deodată, trei dintre ei se aruncă în genunchi în fața mea, mi se agață de picioare și-și strigă nevinovăția într-o chineză perfectă. Scârbit, încerc să desprind de ei lovindu-i cu patul puștii. Dar ei mă înlănțuie și mai tare și mă lovesc sub pântec cu capul.

Stânjeneala mea îi face pe soldați să râdă. Mă adresez unuia dintre ei:

— Imbecilule, vino să mă ajuți.

Râsul lui se schimbă într-o strâmbătură. Cu un gest rapid, își ia pușca de pe umăr și își înfundă baioneta în piciorul unuia dintre bătrâni.

Urlând de durere, rănitul se rostogolește pe jos. Cei doi tovarăși ai lui, îngroziți, cad pe spate. Revenindu-mi din primul șoc, îi strig soldatului:

— Idiotule, ai fi putut să mă rănești.

Spectatorii sunt cuprinși încă o dată de un râs nebunesc.

Cruzimea militarilor noștri se trage din în duritatea educației noastre. Palme, pumni, insulte sunt pedepse zilnice pe care le primesc copiii. În armată, pentru a cultiva supunerea și umilința, ofițerii îi bat pe cei cu grade inferioare și pe soldați până la sânge sau le crestează obrajii cu o riglă de bambus ascuțită în acest scop.

Nu suport torturarea nevinovaților. Mi-e milă de acești țărani chinezi care trăiesc în ignoranță, în sărăcie și în murdărie. Pașnici din fire, dacă li se dă ceva cu care să-și umple burta în fiecare zi, dau ascultare la fel de bine unui împărat manciurian, unui conducător de oști chinez sau împăratului Japoniei.

Le ordon soldaților să-l panseze pe rănit și să-i ducă pe bătrâni acasă la ei. Le scotocim prin case și le luăm toate proviziile până la ultima picătură de făină. Le făgăduiesc că le voi da totul înapoi dacă ne spun unde se ascund bandiții.

A doua zi, înainte de ivirea zorilor, cineva ne trezește.

Foamea i-a dezlegat limba. Nu așteptăm să se facă ziuă și ne avântăm în furtuna de zăpadă.

11

Zece zile mai târziu, primesc o scrisoare de la Lu. Îmi spune că a obținut un pașaport pentru pământurile din interior[1] și că în momentul când o voi citi el va fi plecat la Pekin.

Descifrându-i cuvintele, simt o supărare ciudată. Mă duc în piața din O Mie de Vânturi unde jucătorii de go, de netulburat, se dedau pasiunii lor.

Când eram fetiță îmi urmam vărul peste tot unde juca. Odată, mistuit de febră, a căzut leșinat pe tabla de joc. Am câștigat partida în locul lui. Victoria aceasta a făcut din mine singura femeie admisă în cercul închis al amatorilor.

Anii au trecut și acum contemplu cu spaimă soarele copilăriei mele, care apune pentru a nu mai răsări niciodată.

Lu nu m-a înțeles. Vrea să mă alătur lui în lumea adulților, fără să știe că lumea aceea, tristă și vanitoasă, mă sperie.

---

1. Așa cum Manciuria este adeseori numită „Ținutul din afara Marelui Zid", partea dinăuntrul Marelui Zid este numită „pământurile din interior". Încă din 1932, Manciuria fiind independentă, japonezii au instaurat un anumit tip de pașaport pentru a controla mai bine circulația dintre zona aflată sub influența lor și restul Chinei.

12

Ne vine un nou ordin. Pentru a-i împiedica pe teroriști să se aprovizioneze, trebuie să dăm foc hambarelor din toate satele.

După dezastru, cătunul este lugubru ca un mormânt. Urletul vântului se amestecă cu plânsetele țăranilor, disperați în fața rugurilor cu flăcări galbene și fum negru.

De trei luni de zile, pădurea înzăpezită ne separă de lumea exterioară. Violența crește din ce în ce mai tare printre soldații mei, care se îmbată și se ciondănesc. Albul, cenușiul, reflexele, marșurile interminabile ne duc încet spre nebunie. Alaltăieri, un caporal s-a dezbrăcat și a fugit. L-am găsit leșinat într-o râpă. Suntem nevoiți să-l legăm și să-l târâm după noi, cu o funie în jurul gâtului. Auzindu-i blestemele și râsetele stridente, constat că aceleași idei îmi revin și mi se învârt mereu în minte, ca un refren.

Așteptând ca nebunia să ne devoreze, trebuie să ne continuăm înaintarea prin zăpadă, spre zăpadă.

13

La colegiul de fete mă plictisesc.

Educația națională formează niște prețioase ridicole și colegele mele vor fi într-o zi niște perfecte femei de lume. Huong, cea mai frumoasă dintre ele, are sprâncenele pensate cu atâta grijă, încât formează deasupra ochilor ei două margini de lună. Ea și le încruntă, le încrețește și le descrețește. Veselia ei prefăcută, râsetele ei de fată binecrescută nu pot ascunde stânjeneala caracteristică pubertății.

Zhou, cea mai urâtă, are totuși părul cel mai lung din clasă. Ingratitudinea figurii îi permite să se exprime cu dispreț și acreală. În asta constă farmecul ei. Se spune că mama ei, nepoată de mareșal, puternică precum un luptător mongol, a știut să-și impună în Capitală întreaga autoritate.

Între două lecții, fetele vorbesc despre staruri de cinema, rochii, bijuterii, căsătorie, despre legăturile secrete ale împărătesei. Nimeni nu citește noua literatură și criticile sale acerbe la adresa unei societăți putrede; nimeni nu evocă actualitatea politică, din zi în zi mai supărătoare. Romanele de dragoste, ce storc lacrimi superficiale, trec din mână în mână. Manciuria independentă ne izolează de restul Chinei. E o uzină blândă unde viermii de

mătase își țes coconii delicați înainte de a muri într-o baie clocotită.

După orele de școală, mă duc în piața din O Mie de Vânturi. Jocul de go mă împinge spre un univers în mișcare. Figurile mereu noi mă fac să uit de platitudinea vieții de zi cu zi.

La școală, fetele mă poreclesc „străina". Consideră pasiunea mea pentru jocul de go o nebunie exotică. Cât despre jucători, ei preferă indulgența care îi onorează și tolerează extravaganța unei puștoaice.

Acum douăzeci de ani, după ce s-a căsătorit, Tata l-a convins pe Bunicul să-l trimită la studii în Anglia. După un an, la întoarcerea sa, occidentalizat, Tata a sfidat tradiția. A încredințat-o pe sora mea Perla Lunii mamei sale și și-a luat Soția cu el în vest. Scandalul s-a răspândit în Pekin, unde trăiau cele două familii. Bunicul dinspre mamă, fost demnitar la Curte, a rupt legătura cu Bunicul dinspre tată, care ocupa încă o funcție onorabilă. M-am născut în ceața londoneză. Răul acestei nașteri, care nu s-a produs la locul ei, s-a manifestat curând prin capriciile sufletului meu tulburat. Din această primă copilărie, nu mi-a rămas, vai, nici o amintire. După prăbușirea Imperiului, cei doi bătrâni s-au împăcat, uniți prin ura lor față de republicani. Au murit aproape în același timp. Întorși în țară ca să respecte doliul, părinții mei au ascultat de ordinul bunicii și am părăsit Pekinul ca să ne mutăm în acest oraș unde străbunii mei își construiseră o casă de vânătoare.

Bunica mea, care visa la pace, a murit a doua zi după ce a izbucnit războiul din 18 septembrie 1931. La cinci zile după ce au fost

înfrânți, soldații chinezi s-au refugiat în orașul nostru. Ne-au spart ușa, ne-au ocupat casa și și-au instalat răniții în ea.

A urmat asediul japonezilor. Bombardamentele au durat trei zile. O bombă a căzut pe casa noastră și mare parte din mobilele noastre prețioase au căzut pradă focului. Armata chineză a capitulat. N-am mai văzut soldați chinezi. Au fost zvonuri că trei mii de bărbați au fost împușcați în afara orașului.

După moartea Bunicii, viața noastră și-a reluat încet cursul. Japonezii au instalat un nou primar. Baricadele au dispărut. Steagurile dușmane fluturau pe acoperișuri. S-au deschis tot felul de magazine japoneze și, în restaurante, portiera tradițională din pânză albă a cedat locul țesăturilor imprimate cu caractere japoneze. Pe străzi se plimbau grupuri de japoneze cu cocuri înalte și date cu lac. Silite de îngustimea chimonoului, mergeau cu pași mici, bocănind cu tălpile lor de lemn în pavaj.

A trebuit să ne construim o altă casă. Inflația ne sărăcise. Mama și-a concediat cameristele și n-a păstrat decât o bucătăreasă și o menajeră. Aristocrația ruinată a fost înlocuită de noi îmbogățiți care au aduse în oraș o veselie fastuoasă. S-au deschis hoteluri, magazine de lux și restaurante elegante. Niciodată străzile noastre nu fuseseră atât de prospere.

Părinții mei au găsit fiecare un mijloc de a fugi de realitate. Tata s-a apucat să întocmească o antologie a poeziei engleze. Mama se ocupa de recopierea manuscrisului, caligrafiind cu grijă cuvintele scrise de el la repezeală.

Mama și-a închis amintirile de dincolo de mări într-un cufăr. Profit de absența ei ca să

fur cheia ascunsă într-o vază. Fotografii, haine, scrisori, țesături imprimate cu desene neobișnuite emană un miros seducător. Nu-i nici de mosc, nici de cedru, nici de santal, nici de flori din grădinile noastre, nici de copaci din orașele noastre: parfumul acesta mă cufundă într-o altă lume.

Visarea îmi sporește melancolia.

14

În sfârșit! După o lună de hăituire înverșunată prin munți, i-am prins în cursă pe teroriști. Încercuiți pe marginea unei prăpăstii, nu vor putea fugi decât zburând.

De multă vreme am terminat cea mai mare parte din provizii. În așteptarea altora, am împărțit între noi hrana. De-acum încolo, fiecare poate număra pe degetele de la o mână biscuiții ce-i revin și pe care îi va înghiți cu zăpadă.

Ieri la amiază, nemaiavând muniții, am luat decizia să ne năpustim asupra chinezilor cu baioneta la țeava puștii.

În dimineața asta, o liniște ciudată domnește peste munte. Nici o adiere. În liniștea aceasta, se desprinde un țipăt de fazan. Îmi scriu testamentul. Cuvintele de rămas-bun îmi potolesc nervii.

Încet, îmi scot sabia din teacă. Îi șterg tăișul cu batista. Niciodată oțelul acesta, forjat la început de secol XVI, nu mi s-a părut la fel de scânteietor. Aflat odinioară în slujba străbunilor mei, a secerat nenumărate capete. Este astăzi oglinda ce reflectă puritatea amenințătoare a morții.

Deodată se aude sunetul goarnei. Dintr-un salt, mă năpustesc afară din tranșee și mă

reped spre dușman cu strigăte de luptă. În vârful muntelui, nici o mișcare. Nici o umbră, nici un om. Teroriștii și-au luat zborul! Un soldat ne face semn de pe marginea prăpastiei. La vreo sută de metri mai jos, albul zăpezii e presărat cu cadavre. Înainte de a se arunca în abis, banditii și-au azvârlit armele, morții și răniții. Înțeleg acum de ce ieri spre prânz, după un schimb violent de focuri, pușstile lor au amuțit.

Munițiile din cele două tabere se terminaseră în același timp, dar nici una din tabere nu avea cunoștință de lipsurile din cealaltă. Eram cu toții pe cale de a ne prăbuși.

Japonezii aleseseră să fie glorioși în acțiune, iar chinezii în moarte. Măreția patetică a sinuciderii lor colective este pătată de o tristă ironie. Să te omori prea devreme e o capitulare rușinoasă. Civilizația chineză, de mai multe ori milenară, a dat un număr nesfârșit de filosofi, de gânditori și de poeți. Dar nici unul dintre ei n-a înțeles energia de neînlocuit a morții.

Doar civilizația noastră, mai modestă, a mers în întâmpinarea esențialului: a acționa înseamnă a muri; a muri înseamnă a acționa.

15

Obicei importat din Occident, Anul Nou deschide sezonul balurilor.

Sora mea mă îmbracă cu una din rochiile ei europene. După ce-mi face cărare într-o parte, îmi dă părul cu ceară. Apoi își deschide trusa de machiaj. După o oră nu mă mai recunosc. Fața mi-e albă ca o pânză prea săpunită. Pleoapele, mai întunecate decât aripile unui fluture de noapte. Tremurul genelor false îmi dă un aer înlăcrimat.

În piața primăriei, ghirlandele rivalizează cu stelele. Caleștile și mașinile alunecă pe zăpadă. Din ele ies domni bine care se joacă cu bastoanele lor cu mâner de aur și femei în blănuri, cu păr ondulat și cu țigară într-un portțigaret din fildeș, strecurat cu nonșalanță între buze.

Hotelul Imperial este despărțit de restul lumii printr-o pădure de brazi. O cărare măturată la începutul serii șerpuiește printre umbrele și flăcările tremurătoare ale torțelor. Zăpada strălucește pe vârful copacilor. Silueta servitorilor de la hotel, acoperiți de pelerine roșii, se profilează în lumina înghețată a geamurilor.

O ușă rotativă mă azvârle într-o sală imensă. Coloane date cu lac roșu se înalță spre o boltă de care atârnă lustre de cristal, ca niște

buchete de artificii. Pe pereți unduiesc munți, păduri și mări; soarele contemplă luna, în timp ce cocori își iau zborul spre nori.

Sora mea mă târăște la o masă unde comandă pentru mine o cafea cu lapte, băutură la modă care se consumă în asemenea locuri. Orchestra acompaniază o cântăreață îmbrăcată cu o rochie sclipind de paiete. Trupul ei se leagănă ca un șarpe vrăjit. Din gâtul ei alb ca laptele iese o voce plângăreață.

Nu după mult timp, cumnatul îmi invită sora la dans și cuplul se avântă spre ring. Ochi în ochi și mână-n mână, frumoși și eleganți, înaintează, fac pași înapoi și se învârtesc. Muzica își accelerează ritmul. Surâzătoare, îmbujorată, sora mea se lasă dusă de vârtej. Valsul se termină în aplauze. Cumnatul meu o sărută cu tandrețe pe umăr. Inima mi se strânge. Cine ar putea ghici că o face să sufere atât de mult?

Trec cu privirea peste mese și o zăresc pe Huong, care se uită la mine de câteva clipe. Colega mea de clasă mă salută cu un semn din cap. Aș fi vrut să intru sub pământ ca să-mi ascund machiajul oribil. Ce-o să povestească mâine? Voi fi bătaia de joc a tuturor.

Când ating culmea stânjenelii, îmi face semn să vin la masa ei. Mă ridic cu greutate. Apropiindu-mă de ea, îi văd stratul gros de fard de pe obraji. Poartă o rochie care îi lasă spatele complet dezgolit. Această extravaganță mă liniștește. Nu doar eu sunt o caricatură.

Un bărbat îmi cedează locul lui și se duce să caute un scaun. Huong mă prezintă prietenilor ei, care mi se par în vârstă. Ea îmi vorbește cu căldură. Pentru prima oară expresiile ei căutate îmi par elegante. Animozitatea

odată dispărută, îi mărturisesc ostilitatea mea față de această societate ipocrită și afectată.

Mă privește lung și îmi întinde paharul ei.

— Trebuie să bei. Altfel, vei fi mereu o străină.

Șampania mă pișcă încet pe gât și mă face să tușesc. Mă cuprinde veselia. Încurajată de Huong, îndrăznesc să ridic ochii și să înfrunt privirile bărbaților. Unul mă invită să dansez. În brațele lui pășesc ca o ursoaică. Mă întorc spre Huong, care mă molipsește cu râsul ei nebunesc. Fata aceasta pe care n-o plăceam îmi devine, dintr-odată, complice.

La ieșirea din hotel, încă amețită de băutură, insist să mergem până la mașină pe jos. Sora mea bombăne, dar curând ideea îi surâde. Înainte de a ajunge acasă, trebuie să-mi treacă beția.

Din adâncul pădurii se desprinde o umbră. Un cadavru dezbrăcat, cu brațele pe pântec, privește fix spre cer.

Vara trecută, Uniunea Rezistenței a atacat convoaiele inamice. Japonezii au ars atunci ogoarele ce se întind de-a lungul căii ferate. De atunci, grupuri de țărani ruinați rătăcesc prin orașul nostru ca să cerșească un pumn de orez. Nenorocitul este unul dintre ei, fără îndoială mort de foame. Cadavrele nu se pot apăra. Ceilalți cerșetori l-au despuiat probabil de toate hainele.

16

Ce bucuros am fost când am primit primele mele scrisori! Venerabila mea Mamă îmi povestește de-a fir a păr cum s-a desfășurat sărbătoarea Anului Nou. Aflu de la Sora cea Mică un fapt pe care ea a preferat să nu mi-l spună. După plecarea mea, Mama se duce în fiecare zi la templu, unde se roagă ore în șir. Cât despre Sora cea Mică, ea a visat că Buddha mă luase sub ocrotirea sa.

Scrisoarea de la Fratele cel Mic e eliptică. Ca întotdeauna, acest doctor în litere clasice face economie de cuvinte și emoții. Este de acord că, în vremea noastră, patria are mai multă nevoie de soldați decât de scriitori.

Citind aceste rânduri, ochii mi se umplu de lacrimi. Mesajul lui e clar, își cere iertare că m-a înțeles greșit atât de multă vreme.

În adolescență, după ce Tata a murit, simțeam pentru fratele meu o dragoste atât de îngrijorată, încât mă hotărâsem să mențin cu el o relație puternică, asemănătoare cu cea care îl leagă pe fiu de tată, pe atlet de antrenorul lui, pe soldat de ofițer. Pentru a-l ridica la înălțimea pretențiilor mele, îi impuneam să învețe jocurile la care eu excelam. Fratele cel Mic se prefăcea că mă ascultă și pândea cu răbdare ocazia de a se revolta.

Și ziua aceea a sosit. Natura vrea ca, într-un anumit moment al vieții, frații mai mari să-și piardă autoritatea asupra celor mai mici. La vârsta de șaisprezece ani, Fratele cel Mic ajunsese cât mine de înalt. Devenise un tânăr cu mușchii bine dezvoltați și constituție solidă. Într-o zi m-a înfruntat solemn la clubul de kendo. Într-o clipită, m-am trezit cu o lovitură de sabie de lemn în mijlocul măștii. Fusese atât de puternică, încât m-am clătinat. Când mi-am regăsit echilibrul, învingătorul s-a înclinat și mi-a mulțumit că am acceptat lupta. Și-a scos masca. Fața lui lucind de sudoare trăda o voluptate tainică. După ce m-a salutat respectuos, a ieșit din *dojo* în costum de luptă.

Mai târziu, băiatul a vrut să devină scriitor și a intrat la Universitatea din Tokyo. Din ziua aceea, drumurile noastre s-au despărțit. La facultate, tot frecventându-i pe studenții de stânga, a devenit agresiv și disprețuitor. Influențat de autorii anarhiști, a luat o atitudine ostilă față de militari. Acuzându-i că se amestecă în treburile guvernului, îi califica drept asasini ai libertății.

Nu mai aveam nici timp, nici răbdare să-mi corectez fratele. De altfel, pleca de acasă când eu treceam pe-acolo. Pentru mine, Fratele cel Mic era pierdut, înghițit de puternicul val roșu.

De unde acest reviriment? S-a certat cu prietenii lui? Cine i-a revelat zădărnicia marxismului și ridicolul utopiei lor?

Îi răspund printr-o scrisoare la fel de scurtă ca a lui:

„Frate, după prima mea bătălie, nu mai slăvesc decât soarele. Astrul acesta reprezintă constanța morții. Ferește-te de lună, oglindă

a acestei lumi de frumusețe. Ea crește și descrește, trădătoare și efemeră. Într-o zi vom muri cu toții. Va dăinui doar națiunea. Miile de generații de patrioți vor constitui măreția eternă a Japoniei".

17

La vârsta mea, o prietenie o șterge pe alta, ea arde, se stinge, niciodată constantă, mereu arzătoare.

Invitând-o pe Huong să ia masa la mine acasă, îi dezvălui universul meu. Îmbrăcată într-o rochie chinezească albastră și pufoasă, cu părul împletit în două cosițe, cu fața ei de elevă cuminte și liniștită îi cucerește pe părinții mei. După masă îi ofer un ceai și îi deschid ușa camerei mele. Ea trece pragul cu timiditatea cuiva care pășește într-un vis.

Ca să-i arăt magia acelei încăperi vechi, una dintre puținele ce au scăpat de la bombardament, sting lumina și aprind lumânările. Suluri caligrafiate și pictate apar din întuneric și se amestecă încet cu frescele colorate de pe cei patru pereți. O etajeră plină de cărți își impune măreția. Pe masa lăcuită, păsări pictate își scutură penele în frunziș. Două vase cu pioni de go tronează pe un dulap sculptat și îmi veghează nopțile. Huong pune mâna pe un manual de go și-l răsfoiește. Ia unul din acele lungi de fixat cocul, pe care le colecționez, din argint cizelat și împodobit cu pene. Cu vârful degetului se joacă cu perlele. Se scurge un moment lung de tăcere.

Așezată pe marginea patului, își deschide sufletul.

Născută la țară, și-a pierdut mama la vârsta de opt ani. Tatăl ei s-a recăsătorit și s-a lăsat zdrobit de corpolența noii soții care, în fiecare dimineață, cu o pipă în gură, se ducea să organizeze muncile câmpului. Mama ei vitregă o detesta. Curând, după nașterea fraților ei gemeni, dragostea tatălui s-a îndreptat numai spre ei. Ea nu mai era decât o slujnică murdară. Crescând, băieții au prins gust să o facă să sufere. O chinuiau ca doi pisoiași ce se joacă cu o vrabie rănită. Era insultată de mama vitregă, care avea un dar al jignirii. Izgonită într-o cameră de servitoare, noaptea, număra picăturile de ploaie care cădeau pe acoperiș. Nesfârșite, erau asemenea necazurilor ei.

La doisprezece ani, a fost trimisă la colegiu. Mama vitregă a scăpat în felul acesta de spinul din ochi, iar Huong a descoperit libertatea.

Înfocată și hotărâtă, s-a lepădat de accentul ei și s-a transformat într-o tânără de la oraș. Foarte repede a înțeles mecanismele care îi pun în mișcare pe oamenii de la oraș și le-a pus în slujba ei. În schimbul câtorva monede strecurate în buzunarul supraveghetoarei de la internat și a două-trei sticle de vin date la sfârșitul anului, a obținut permisiunea să iasă în oraș oricând avea chef. Pentru că împărțea camera cu fete mai mari decât ea, a prins gustul șampaniei, al ciocolatei și al valsului. Imitându-le, a învățat să se machieze, să nu-și arate adevărata vârstă și să facă în așa fel încât să fie invitată la bal. Bărbații veneau să o caute cu mașina, îi șopteau cuvinte de dragoste și îi lăudau frumusețea.

De-atunci, vacanțele au devenit pentru ea un supliciu. Acolo, casa e umedă, întunecată,

mirosul animalelor de povară îți face greață. Tatăl scuipă pe jos, mama vitregă zbiară. Cei doi frați, în loc să se așeze la masă, se ghemuiesc pe scaun ca să se poată ghiftui mai bine.

Se face târziu și îi ofer lui Huong patul meu. Ea se cuibărește în marginea lui, lângă perete. Îmi vorbește până când cuvintele îi devin confuze și vocea slabă.

Mult timp după aceea nu-mi găsesc somnul. Prietena mea are șaptesprezece ani. Tatăl îi caută un logodnic. Va fi sfârșitul unei sărbători care va fi durat trei ani. Va întâlni ea oare într-o zi un bărbat capabil să-i schimbe destinul?

18

Există zile când, însuflețit de o voință nouă, privesc moartea în față cu bucurie și pace. Călăuzit de chemarea țării mele, urmez cu ochii închiși destinul unui soldat imperial. Or, drumul unui erou nu e atât de drept pe cât ne închipuim. El șerpuiește pe muntele abrupt al sacrificiului.

În dimineața asta, mă trezesc culcat pe burtă pe un pământ secătuit de soare. Urcând din profunzimea lui, căldura mă face să moțăi. Îmi ia mult timp să îmi deschid ochii grei de somn și văd o piatră funerară înălțată la câțiva centimetri de fața mea. M-am culcat pe mormântul mamei mele.

Îmi înăbuș un strigăt de deznădejde și mă trezesc de data asta de-a binelea. Soarele de iarnă nu s-a ridicat încă pe cer. Camera rechiziționată de la niște țărani seamănă cu un cavou. În întuneric, soldații sforăie. Cine ar putea să-mi dea cheia visului meu? Cum aș putea ști dacă nu e un vis premonitoriu? Să fie oare un mesaj din partea Mamei înainte de a părăsi lumea aceasta? Cine mi-ar putea spune, aici și acum, la mii de kilometri de Tokyo? Oare Mama trăiește și e bine, sănătoasă?

De ani de zile, m-am gândit atât de mult la moartea mea, că ea a devenit ușoară ca o

pană. Dar pentru că nu m-am pregătit niciodată pentru dispariția Mamei mele, nu voi ști cum să suport povara durerii.

Patria și familia nu pot fi împăcate. Un soldat este cel ce ar ucide fericirea alor lui. Dacă existența mea a fost folositoare, națiunea datorează asta abnegației unei femei.

În întuneric, pe pipăite, găsesc o hârtie și un capăt de creion. Fără să pot distinge ce scriu, aștern o scrisoare scurtă în care îi mărturisesc Mamei părerile mele de rău. Am neglijat-o atâta vreme!

Strecor scrisoarea împăturită în patru sub pernă. Câte zile va trebui să mai îndur înainte să reiau legătura cu lumea?

19

Huong îmi face o mărturisire ciudată:

— Tata e foarte bogat, dar eu sunt ca o cerșetoare pentru el. Se înfurie când îi cer bani și, până la urmă, aruncă pe masă jumătate din suma necesară.

Și continuă:

— Mă voi căsători cu un bărbat în vârstă care va ști să mă răsfețe.

Câteva zile mai târziu, mă lasă să înțeleg că e îndrăgostită de cineva.

— Un bărbat, înțelegi, e altfel decât băieții mustăcioși care dau târcoale colegiului. Îți ghicește gândul, știe dinainte ce-ți place. Lângă el nu mai ești o fată, ci o zeiță, o înțeleaptă, un suflet de demult care a trăit toate timpurile și pe care el îl admiră cu o curiozitate intensă de nou-născut.

Cu toate că Huong a devenit cea mai bună prietenă a mea, niciodată nu înțeleg pe deplin sensul frazelor sale. Sufletul ei întortocheat se împarte între umbră și lumină. Gălăgioasă și discretă, viața ei e plină de mister, în ciuda mărturisirilor sale. În această dimineață de luni, ea vine la școală agitată și obosită. Se vede că părul ei a fost ondulat și apoi întins. Amețită de o bucurie a cărei pricină o știe doar ea, îmi spune:

— Cea mai mare dovadă de iubire arătată de un bărbat este răbdarea de a privi cum se maturizează o fecioară.

Mă înroșesc la față fără să pot scoate vreun cuvânt. Pe ea nu o jenează deloc să vorbească despre lucruri intime. În același timp, găsesc o anumită măreție în aceste confesiuni. O parte a lumii îmi scapă. Sunt o ființă oarbă căreia nu-i pasă de frumusețea soarelui.

O întreb atunci pe Huong:

— Cum să ieșim din întunericul ce ne învăluie?

Huong pare că nu înțelege.

— Cum și când să devii femeie?

Deschide ochii mari:

— Ești nebună! strigă ea. Cât mai târziu cu putință!

20

Reîntoarcere în lumea civilizată.

Orașul Ra Rebin este așezat la extremitatea nordică a Manciuriei, punct strategic în conflictul ruso-chinez. Pe fluviul Amur, lat de câțiva kilometri, vasele noastre de război înfruntă Marina sovietică.

Când peste acest oraș zgomotos se lasă seara, pe cerul însângerat se profilează, nete, cupole de moschei, cruci și Fecioare din biserici, acoperișuri înclinate de temple budiste. În această metropolă cosmopolită, trăiesc la un loc ruși, evrei, japonezi, coreeni, chinezi, englezi, germani și americani. Fiecare popor a știut să-și facă aici peisajul și trăiește în cultura proprie.

Ieri, culcat pe niște grămezi de paie, am adormit în urletele lupilor și geamătul vântului. Ieri beam zăpadă topită. Purtam o uniformă găurită, arsă, udă de sudoare și de noroi. Astăzi am din nou pat, pătură de lână, cameră încălzită, uniformă nouă. Împreună cu câțiva ofițeri, alergăm la fete. Îmi cheltuiesc economiile după ce aleg o japoneză.

Masayo, o tânără prostituată de fel din Toyama, îmi servește băutura. Machiajul ei mediocru, parfumul fad, chimonoul țipător, stângăcia ei în a ține sticla de vin mă impresionează totuși. O apuc de mână. Contactul

cu pielea unei femei are pentru mine efectul unei descărcări electrice. O trag spre mine cu violență și ea îmi cade în brațe. Îi desfac chimonoul întredeschis și-i sfâșii lenjeria. De dedesubt țâșnesc doi sâni albi.

Rozul aureolelor mă scoate din minți. După luni de singurătate, vreau să-mi dau duhul într-un trup de femeie. O frământ cu mâinile. O încalec în ciuda protestelor sale. Sexul meu îl găsește pe-al ei. De îndată ce o pătrund, mă cuprinde o suferință voluptuoasă care mă răscolește.

Pe stradă, pășesc cuprins de bucurie, golit și totodată plin de o forță nouă. Târfa mi-a injectat căldura umană pe care o pierdusem.

21

Piața primăriei e neagră de atâta lume. Cu un coș în mână, o trag după mine pe Perla Lunii. Se plânge că oamenii o îmbrâncesc, că prețul cerealelor e mare, că vânatul nu prea se găsește. Volubilă și nervoasă, critică tot ce am cumpărat. Exasperată de văicărelile ei continui, vreau să scap cât mai repede de ea.

De trei ani, viața ei a devenit un fluviu de disperare. Cât de mult o regret pe sora cea veselă cu părul negru prins în două cosițe cu panglici de culoarea focului! Mergea, se învârtea, se așeza și imediat sărea din nou în picioare. Ne persecuta cu hohotele ei de râs.

Astăzi, câteva șuvițe ondulate, ieșite din capișonul pe care îl poartă, dansează fără viață pe obrajii ei palizi. Părul, care și-a pierdut strălucirea, reflectă întocmai imaginea acestei femei șterse.

O scutur de braț:

— Dar divorțează odată!

Mă privește uluită, cu ochii ei frumoși. Lacrimile îi scaldă chipul.

— Surioară, el m-a iubit!... Jura că voi fi singura femeie din viața lui!... Nu cred că și-a uitat jurământul. E ceva mai tare decât el... Ieri-seară l-am urmărit. S-a dus la teatru cu o ușuratică, o depravată care s-a lăsat mângâiată în lojă...

Nu știu ce să-i răspund. Noile moravuri au condamnat poligamia, dar bărbații rămân flușturatici și femeile nu sunt eliberate de suferința lor. Părinții mei sunt oameni cu vedere largă. Într-o epocă sfâșiată între tradiție și modernitate, au încurajat-o pe sora mea să se mărite cu bărbatul ales de ea. Căsătoria asta din dragoste a fost o mare nenorocire.

Oamenii se întorc și ne aruncă priviri scurte. Plângând în hohote, Perla Lunii nu-și dă seama că e ridicolă. Din fericire, trece o ricșă. O opresc, o așez pe sora mea pe bancă și-i cer bărbatului s-o ducă acasă. Copleșită de durere, se lasă dusă.

Continui să fac cumpărăturile cu care m-a însărcinat Mama. În fiecare duminică dimineața, țăranii și vânătorii din regiune vin aici. Fac drumul noaptea și așteaptă să se deschidă porțile tremurând în frig la poalele cetății. Îmi termin cumpărăturile când soarele se apropie de zenit. În dimineața asta, zăpada s-a topit și se merge prin mocirlă înghețată. Mă îndrept spre o ceainărie. În fața ușii e ridicat un cuptor. Mă așez în fața tejghelei și cer un ceai cu migdale și alune. Băiatul se grăbește să mă servească: un jet de apă clocotită țâșnește din ciocul unui fierbător uriaș, împodobit cu dragoni, și ajunge într-un bol aflat la un metru depărtare. În spatele meu, cineva începe să cânte:

Satul meu de pe valea fluviului Amur,
Din marginea unui ocean de pini,
Cum aș putea să uit așa o frumusețe,
Cum le-aș putea lăsa cotropitorilor?
Pe mama și surorile-mi...

Mulțimea e străbătută de un fior. Cântecul a fost interzis. Cel ce îndrăznește să-l fredoneze riscă să fie închis. Întâlnesc priviri uimite, fețe care pălesc. La zece pași de mine, îndrăznețul începe din nou să cânte, urmat curând de alte voci. Din ce în ce mai multă lume se alătură corului și cântecul se răspândește în toată piața.

Polițiștii dau alarma. Se aud focuri de armă. La această chemare, un țăran ghemuit în fața coșului său cu ouă se ridică în picioare cu un pistol în mână. Puțin mai departe, un altul scoate de sub niște grămezi de paie câteva puști, pe care le împarte celor din jur. Bărbații înarmați urcă spre primărie îmbrâncindu-i pe trecători. Tejgheaua de la ceainărie se prăbușește cu un zgomot asurzitor. Mulțimea mă ia cu ea.

Oamenii plâng, strigă, delirează. Nu-i mai poți deosebi pe cei care înaintează ca să atace gărzile guvernului de cei care dau înapoi încercând să fugă. Mareea umană mă duce cu sine spre grilajul de la primărie, unde schimburile de focuri sunt din ce în ce mai intense. Mă zbat. Dar oamenii, surescitați, nu se sinchisesc de mine. Mă împiedic de un corp și cad. Mâinile îmi atingo haină rece și udă. Un polițist înjunghiat mă fixează cu ochii dați peste cap. Mă ridic. Lovitura pe care mi-o dă cu cotul un țăran care își ridică pușca mă face să cad din nou peste cadavru. Urlu.

Un tânăr se apleacă și îmi întinde mâna.

Mă ridic spre el. Studentul cu pielea mată îmi surâde.

— Vino, îmi spune el.

La un semn din cap, își face apariția un al doilea student. După ce îmi aruncă o privire

de sus, mă apucă de celălalt braț. Mă susțin de o parte și de alta și își croiesc drum prin mulțime.

Pe străzi, luptele sunt în toi. Cei doi studenți se strecoară printre oameni, ducându-mă cu ei. Ca și cum ar fi știut dinainte care posturi de poliție au fost atacate de rebeli, ocolesc locurile primejdioase și se opresc, în cele din urmă, la intrarea într-o proprietate întinsă.

Unul dintre ei deschide poarta. În fața lui, se întinde o grădină părăsită în care brândușele au ieșit din zăpadă. Casa, în stil european, avea arcade în semilună și ferestre în formă de romb.

— Suntem acasă la Jing, îmi spune studentul cu pielea mată arătând spre prietenul lui. Pe mine mă cheamă Min.

Îmi povestește că proprietara, una dintre mătușile lui Jing, a părăsit orașul și s-a dus la Nankin. Jing a primit cu bucurie sarcina de a-i păzi proprietatea.

Vocea lui fermă și gravă seamănă cu a cântărețului de adineauri.

— Și tu?

Mă prezint și îl întreb dacă pot să dau un telefon.

Jing îmi răspunde pe un ton nerăbdător:

— Sunt sigur că cei din rezistență au tăiat firele.

Văzându-mi disperarea de pe chip, Min se oferă să încerce să telefoneze în locul meu.

În salon, pe pereții goi văd urmele tablourilor, iar pe podeaua de lemn, dată cu lac roșu, zăresc zgârieturile făcute de mobilele scoase. În bibliotecă, sute de cărți stau aliniate pe rafturi, în timp ce altele au fost aruncate, de-a valma, pe jos. Pe mesele joase sunt

scrumiere pline, farfurii și cești murdare, ziare mototolite. Ca și cum în noaptea de dinainte s-ar fi ținut aici o întrunire.

Min deschide o ușă, lăsând să se vadă dormitorul și un pat drapat cu mătase purpurie presărată cu crizanteme. Ia telefonul de pe o măsuță, dar acesta nu are ton.

— Te voi însoți înapoi de îndată ce totul se va liniști, îmi spuse cu vocea lui caldă. Aici ești în siguranță. Ți-e foame? Hai să mă ajuți să fac ceva de mâncare.

În timp ce Min pregătește pastele, curăță legumele și taie carnea, Jing, așezat pe un taburet sub fereastră, ascultă cu atenție mișcările de afară. Din când în când, se aud focuri de armă. La fiecare bubuitură, un surâs batjocoritor îi apare în colțul buzelor. Nu știu ce se va întâmpla cu orașul meu. Cred că țăranii aceia falși sunt membri ai Organizației de Rezistență împotriva armatei japoneze. În ziare scrie că banditii ăștia jefuiesc, incendiază, iau ostatici și, cu banii obținuți ca răscumpărare, cumpără arme de la ruși. Îngrijorată pentru părinții mei, pentru Perla Lunii rătăcită pe străzi în ricșa ei, mă așez pe scaun, mă scol, mă plimb de colo-colo, răsfoiesc cărți, după care mă reped la un taburet din fața lui Jing.

La fel ca el, ascult cu atenție zgomotele de afară.

Numai Min pare liniștit. Fluieră o arie de operă.

Din cratiță răzbate o aromă minunată. Curând, Min îmi prezintă cu mândrie un bol uriaș de tăieței cu carne și varză dulce-acrișoară. Îmi dă două bețișoare.

Atunci îmi aduc aminte că ai mei mă așteaptă acasă pentru a sărbători aniversarea mea: împlinesc șaisprezece ani.

22

La Ha Rebin, soarele îți siluiește privirea.

Primăvara, într-un zgomot continuu, uriașe bucăți de gheață se îngrămădesc, apar și dispar în apele spumoase ale fluviului Amur.

Un negustor bogat a instalat în centrul orașului un stand de loterie. Numerele câștigătoare sunt strigate de pe o platformă mai înaltă. Lângă oamenii îmbrăcați în blănuri, tremură de frig cerșetori în zdrențe. Tot orașul s-a adunat aici, hoți, derbedei, militari, studenți, burghezi și prostituate, așteptând cu nerăbdare. Deodată, anunțul e primit cu văicăreli și strigăte de bucurie din mulțime. Începe tărăboiul. Vezi bărbați care își bat nevestele pentru că le-au schimbat numerele, pe cei care-și puseseră la bătaie ultimii bani amenințând cu sinuciderea. Mai vezi creditori care-și cer banii înapoi, câștigători, dar care nu-și mai găsesc biletul.

Niciodată n-am mai văzut un oraș în care bogătașii să aibă atât de multă grijă de bogăția lor, în timp ce săracii luptă cu atâta disperare împotriva mizeriei. Lipsa de ocupație a acestui popor îmi confirmă părerea: Imperiul chinez a căzut ireversibil în haos. Civilizația asta veche, bătrână, a făcut implozie sub domnia manciurienilor, care refuzau deschiderea,

știința și modernizarea. Astăzi, pradă privilegiată a puterilor occidentale, supraviețuiește cedându-și pământul și autonomia. Numai japonezii, moștenitori ai unei culturi chineze purificate de orice amestec[1], au vocația s-o elibereze de jugul european. Noi îi vom reda poporului ei pacea și demnitatea.

Suntem salvatorii lor.

1. Din secolul al VI-lea, budismul și cultura chineză au pătruns la Curtea din Yamato. În anul 604, prințul Shōtoku trimite o ambasadă oficială la Curtea din Chang'an – actualul Xian – din China. În 645, Curtea din Yamato hotărăște să facă din Japonia o copie a Chinei din perioada dinastiei Tang. Astfel, scrierea japoneză a împrumutat ideogramele chinezești. Tulburările politice de la Curtea dinastiei Tang și invazia tătarilor i-au făcut pe japonezi să decidă să-și retragă ambasada în anul 838. De atunci, cultura japoneză a evoluat independent de cea de pe continent.

23

Jing, care ieșise după vești, ne spune că rebelii au ocupat primăria și au aruncat de la balcon cadavrul primarului. În câteva ore, ura s-a propagat în tot orașul și populația, aţâţată de sânge, masacrează colaboratorii și emigranții niponi. Unii soldați chinezi înrolați în armata manciuriană au întors armele împotriva japonezilor și au încercuit divizia dușmană în cazarma sa.

Min pune o scară la perete și urcăm pe acoperiș. Orașul își întinde sub ochii noștri o mulțime de acoperișuri aliniate, solzi de pește cenușii cu reflexe de argint. Străzile sinuoase sapă brazde adânci. Platanii fără frunze își caligrafiază scriitura lor uscată. Coloane de fum negru se ridică din centrul orașului și străpung cerul violet cu galben. Mii de vrăbii zboară pe cer speriate.

Auzim împușcături amestecate cu strigăte, aclamații și tobe de sărbătoare. Unele cartiere sunt pustii și lugubre, altele, animate și pline de veselie. În depărtare, zidurile de apărare ale orașului șerpuiesc într-o ceață groasă.

Oare vor avea puterea să reziste forțelor japoneze?

24

În timpul unui scurt schimb de amabilități, aflu că Madam Violette, patroana lui Masayo, este și ea din Tokyo. Întâlnirea cu o compatrioată pe un pământ străin îți provoacă o bucurie melancolică și transformă necunoscuți în oameni apropiați. Ea îmi oferă pe dată sake și îmi pune o mie de întrebări despre viața mea. La rândul meu, o întreb despre familia ei. Îmi spune că soțul și copiii i-au murit la cutremur. Apoi scoate din mâneca chimonoului un pantofior minuscul, singura amintire rămasă de la fiul ei.

Au trecut paisprezece ani de la cutremur și am izbutit să alung imaginile seismului în cel mai îndepărtat ungher al memoriei mele. Lacrimile lui Madam Violette trezesc în mine zilele acelea pline de moarte.

Catastrofa s-a petrecut la amiază. Tocmai se auzea clopoțelul ce anunța că, pentru acea dimineață, orele de școală se terminaseră. Scaunele s-au răsturnat dintr-odată, bucățile de cretă au zburat. Crezând că e o glumă de-a colegilor, râdeam și băteam din palme, când, deodată, tabla s-a prăbușit, rănind cu cioburile ei mai mulți elevi. Pereții tremurau. Pupitrele din lemn masiv au început să alunece dintr-un capăt spre altul al sălii. Prins sub mobile, un

băiat urla de durere. N-am apucat bine să-l scoatem de sub ele, când o ploaie de tencuială a început să cadă peste noi.

Acoperit de praf alb, profesorul nostru a fugit la fereastră, a deschis-o și ne-a ordonat să sărim. Am fost primul care s-a aruncat în gol. Clasa noastră se afla la etajul unu. Am aterizat, cu mâinile și picioarele pe iarbă, fără să mă rănesc. În urma mea au sărit alții. Niște băieți care se aruncaseră de mai sus, își scrântiseră gleznele: i-am târât de subsuoară spre grădină. Fațada clădirii vibra. Elevii se îngrămădeau la cele trei ieșiri principale. Cu capetele goale, uniformele rupte, cămășile pline de sânge, se luptaseră să ajungă la ieșire. Deodată, mijlocul clădirii s-a scufundat cu o mișcare înceată și sigură, antrenând în cădere și cele două aripi laterale.

Grădina era neagră de lume. Oamenii țipau, gemeau, alergau, se târau. Pământul se unduia. Aleile pavate pe care le bătusem cu piciorul de nenumărate ori se răsuceau ca o panglică. Copacii de care ne agățăm se aplecau, se legănau și, în cele din urmă, ne aruncau la pământ. În zadar ne prindeam de ierburi și de trunchiurile arbuștilor. Un bubuit misterios urca din miezul pământului, torent de pietricele, zgomot sec de mătase sfâșiată.

Zgâlțâiturile au încetat. Profesorii și supraveghetorii ne-au adunat și ne-au așezat în cerc în mijlocul terenului de sport. Ne-au interzis să ne clintim de acolo și-au început să îngrijească rănițiși să numere absenții. L-am zărit de departe pe fratele meu mai mic. De bucurie, mi-au dat lacrimile. În mulțime, un băiat a început să plângă și, curând, toți ceilalți elevi.

Ni se interzisese să ne apropiem de dărâmături ca să-i căutăm pe supraviețuitori: trebuia să avem răbdare să vină ajutoarele. Dar la cinci după-amiază încă nu sosise nimeni. Vântul bătea din ce în ce mai tare. Dintr-o clădire ieșeau flăcări și o coloană de fum negru, curbată de taifun, ne îneca. Am profitat de haos ca să sar zidul dărâmat și s-o iau la goană pe stradă.

Mă aștepta un peisaj de infern. Tokyo dispăruse. Dacă unele clădiri mai stăteau încă în picioare, sprijinindu-se între ele, străzile pieriseră sub un strat gros de cărămizi, lemne și sticlă. Oamenii își căutau familiile. Strigau nume, dar în zadar. Un nebun rătăcea printre ruine râzând. Trei surori misionare, ghemuite pe ruinele unei biserici, căutau prin dărâmături, în speranța că vor găsi suflete cu viață în ele.

Casele ardeau. Vântul înlesnea răspândirea flăcărilor. Era șase seara, cenușa se răsucea în văzduh, făcând ca totul să se întunece. Memoria mea a încurcat șirul evenimentelor. Mă văd înaintând pe bâjbâite într-un întuneric sufocant. Drumul era presărat cu pietre, refugiați și cadavre. Nu-mi amintesc cum am reușit să ajung la casa noastră. Am văzut-o pe mama șezând pe un trunchi de copac, în fața lucrurilor pe care putuse să le salveze. Sora cea Mică stătea la picioarele ei, înlănțuindu-i-le cu brațele. Părăsindu-și gândurile la auzul pașilor mei, a întors repede capul. După felul cum s-a năpustit spre mine, am înțeles că o mare nenorocire avea să mă lovească precum o săgeată.

— Tata s-a dus.

Toată noaptea am stat de veghe lângă trupul strivit al tatălui meu. Fața lui avea expresia împăcată a celui care contemplă paradisul, iar mâinile, răceala grozavă a tenebrelor. Din când în când, mă ridicam și mă duceam în grădină de unde, dintr-o privire, cuprindeam tot orașul. Tokyo ardea, rug uriaș.

Legenda spune că Japonia este o insulă plutitoare așezată pe spatele unei pisici-de-mare a cărei mișcare produce cutremure. Încercam să-mi imaginez forma monstruoasă a acestei feline acvatice. Durerea, asemenea unei febre, mă făcea să delirez. Neputând să-l omorâm pe Dumnezeu, trebuia să asaltăm Continentul. China, infinită și stabilă, era la îndemână. Acolo vom asigura viitorul copiilor noștri.

Venirea lui Masayo mă smulge dintr-o conversație ce devenise de nesuportat. Ea se apleacă până la pământ în fața patroanei care plânge tăcută. Trăgându-mă de mânecă, mă duce în camera ei.

25

Partizanii Uniunii s-au retras în munți înainte de lăsarea nopții. Soldații revoltați i-au urmat. În numai o seară, febra patriotică a orașului a scăzut.

Începând de a doua zi, patrulele japoneze se plimbă pe străzi. S-a constituit un guvern provizoriu care îi urmărește cu tam-tam pe răsculați. Negăsindu-i pe adevărații rebeli, se reped la hoți și la cerșetori.

Noul primar se hotărăște să sudeze din nou prietenia dintre Manciuria și Japonia și anunță o serie de schimburi culturale. Flatată în mod public de autoritățile manciuriene, armata japoneză consimte să ierte și practică strategia uitării. Întoarcerea la viața normală e la fel de imperceptibilă ca un clipit din gene. Luna aprilie ne oferă seninătatea ei. La școală s-au reluat lecțiile de japoneză.

În dimineața asta, mă scol târziu. Bărbatul care-mi trage ricșa aleargă cu răsuflarea tăiată, ca să ajung la timp la școală. Sudoarea i se scurge pe spate, iar pe brațe i se desenează vine groase și albastre. Cuprinsă de remușcări, îl rog să încetinească. Îmi răspunde cu o voce întretăiată:

— Domnișoară, nu duceți grijă. O alergare zdravănă dimineața este secretul nemuririi.

În fața templului Calului Alb, îl zăresc pe Min care vine pe bicicletă din sens invers. Uimită, uit să-l salut. Ne încrucișăm și apoi ne îndepărtăm.

26

S-a dat ordin de plecare. N-am avut timp să-mi iau rămas-bun de la Madam Violette și de la Masayo. Trupa noastră părăsește cazarma și se îndreaptă spre gară. Pe peron, se dezlănțuie fluierăturile. Câteva companii se îmbrâncesc să urce în trenul plin de tancuri și de muniții. Cățărându-ne, izbutim să intrăm într-un vagon cu două niveluri.

Răcoarea acestui început de primăvară mă împiedică să dorm. Pipăi buzunarul de la vestonul în care mi-am pus, înainte de a pleca, ultimele două scrisori primite. Sunt acolo. Scrisul fin al Mamei m-a asigurat că-i sănătoasă și m-a eliberat, pentru o vreme, de angoasele mele. Akiko mi-a găsit, nu știu cum, adresa și mi-a trimis o scrisoare lungă.

Înainte de a pleca, tânăra venise să-și ia rămas-bun. M-am ascuns tocmai pentru a-i părea odios. Cea mai bună prietenă a surorii mele mai mici, pierzându-și frații în cutremur, Akiko se atașase de mine. Născută într-o familie înrudită cu șogunul Tokugawa[1], modestia și eleganța ei îi plăcuseră Mamei, care dorea

1. Familia Tokugawa a dat cincisprezece șoguni, care au domnit în Japonia proape trei secole (XVII-XIX).

în taină, să ne unim viețile. Încurajată de părinții ei, fata se considera logodnica mea. Când am intrat în funcție, undeva la periferia orașului Tokyo, după ce am terminat școala militară, Akiko a început să-mi trimită scrisori la cazarmă. Îi răspundeam la una din patru. Însoțită de sora mea, venea unde locuiam când eram plecat. Surâsul și plecăciunile ei o seduseseră pe portăreasă, care îi deschidea ușa cu plăcere. Lenjeria murdară îmi era spălată și călcată, iar ciorapii, cârpiți. Ca majoritatea femeilor bine crescute, Akiko nu mi-a vorbit niciodată despre sentimentele ei. Pudoarea aceasta nu m-a împiedicat însă s-o pun la locul ei: îmi va fi ca o soră, nimic mai mult.

Câteva cuvinte din partea domnișoarei Lumina mi-ar face, cu siguranță, mai multă plăcere decât interminabila misivă de la Akiko. Știu că gheișa nu-mi va scrie. Existența pe care și-a ales-o presupune un vârtej de serbări, banchete, râs și muzică. Cum ar putea găsi o clipă de răgaz, să se gândească la mine?

Eu doar i-am traversat viața. A fost o călătorie fără întoarcere.

27

Ani de zile, în fiecare dimineață am trecut prin fața templului Calului Alb, și Min a mers pe același drum, în sens invers. Nu ne-am văzut niciodată. De o săptămână încoace, apare când sună clopotele templului.

Înainte de a pleca de acasă, intru în camera Mamei, unde se află o oglindă ovală care mă arată din cap până-n picioare. Bretonul meu a început să-mi pară copilăros. Cu două agrafe împodobite cu perle minuscule, împrumutate de la sora mea după multe suspine, îl ridic și îmi descopăr fruntea.

În apropierea intersecției, inima îmi bate să-mi sară din piept și caut cu privirea, neliniștită, bicicleta lui Min.

În sfârșit, îl văd cum urcă panta. Ajuns în vârf, se oprește și-mi face semn cu mâna. Silueta lui se încrustează pe cer. Vântul mângâie crengile pline de păsări, partituri vesele. Câțiva călugări taoiști tineri, în haine cenușii, merg cu privirile lăsate. Un vânzător ambulant ațâță focul. Chiflele sale aburinde miros de-ți iau mințile.

În clasă, în loc să ascult ce spune profesorului, îmi trece prin minte de o mie de ori imaginea lui Min pe bicicletă. Îmi amintesc ochii lui strălucind sub pălărie, felul lui de

a-și ridica brațul, cu cărțile în mână. Obrajii îmi ard. Nu pot să nu zâmbesc prostește uitându-mă spre tablă, unde mi se pare că-l văd demonstrându-și abilitatea de a circula printre cuvinte și numere.

28

După cutremur, am început să simt repulsie și fascinație față de moarte. Mă urmărea zi și noapte: pe neașteptate, mă cuprindea teama. Aveam palpitații. Plângeam fără motiv.

Prima oară când am pus mâna pe o pușcă, oțelul rece mi-a transmis puterea lui. Prima mea lecție de tragere s-a petrecut în aer liber, pe un teren descoperit. Inima îmi bătea cu putere. Simțeam o teamă adâncă, asemenea unui pelerin care se pregătește să atingă picioarele unei divinități. La primul foc pe care l-am tras, urechile au început să-mi țiuie. În recul, arma m-a lovit cu putere. În seara aceea am adormit cu o durere în umăr, dar ușurat.

Fiecare om trebuie să moară. A alege neantul e singurul mod de a-l învinge.

La șaisprezece ani, viața mea a început din nou. Nu mai visam la curentul puternic al mareei și nici la pădurea devastată. Armata era pentru mine o corabie uriașă, capabilă să înfrunte toate furtunile. La școala de cadeți, am cunoscut voluptatea încă din primul an și am descoperit plăcerea de a mă pierde într-o femeie. Apoi am învățat să sacrific plăcerea pentru datorie. *Hagakure*[1] era cartea

1. *Hagakure*, de Jōchō Yamamoto (1659-1719), este un cod de conduită pentru samurai.

călăuzitoare care mă îndruma în traversarea adolescenței spre maturitate.

M-am pregătit pentru a muri. De ce să mă căsătoresc? O soție de samurai se omoară după dispariția soțului ei. De ce să arunci în abis o altă viață? Îmi plac mult copiii, continuitatea unei rase, speranța unei națiuni. Dar sunt incapabil să-i am. Micuții au nevoie să crească sub îngrijirea unui tată, la adăpost de doliu.

Femeile ușoare au o prospețime ascunsă, asemănătoare cu roua dimineții. Dezamăgite, ele sunt sufletele-surori ale militarilor. Sentimentul lor searbăd ne potolește inimile fragile. Apărute dintr-o lume mizeră, ele se tem de fericire. Condamnate, nu îndrăznesc să se gândească la veșnicie. Se agață de noi ca niște naufragiați de lemnele plutitoare. Există o puritate religioasă în îmbrățișările noastre.

După terminarea școlii, ne-am putut distra fără să ne ferim în vreun fel. Ofițerii superiori întrețineau pe față gheișe, în timp ce sublocotenenții se mulțumeau cu câte-o întâlnire scurtă.

Am cunoscut-o pe domnișoara Lumina în iunie 1931. Sărbătoream într-o ceainărie avansarea căpitanului nostru. Pereții glisau în tăcere și gheișele veneau unele după altele. Unele soseau, altele se pierdeau în întuneric. Peste Sumida se lăsase noaptea. Vapoarele cu felinarele lor coborau încet de-a lungul fluviului. Băusem. Capul mi se învârtea. Îmbătau un ofițer care pierdea la joc. Râdeam în hohote. Eram pe punctul s-o zbughesc afară ca să vomit, când am zărit o gheișă-ucenică într-un chimono albastru cu mâneci largi, cu flori de iris. Ne-a salutat înclinându-se. Gesturile ei erau încete, pline de noblețe. În ciuda fardului alb

care-i acoperea obrajii, aluniţa de pe bărbie îi dădea un aer melancolic.

A scos din cutie un *shamisen*, şi-a luat plectrul de fildeş şi şi-a acordat instrumentul. Cu un gest impetuos, a făcut să răsune coardele. A fost ca un fulger ivit pe un cer de vară. Se porni vântul, aplecă copacii, destrămă norii de cerneală. Zgomotele surde ale plectrului aduceau după ele fulgere care se năpusteau din munţi. Cascadele se transformau în torenţi, râurile se umflau, marea, agitată de rafale, se arunca pe plajă, târându-şi spuma. Şi peste toate s-a ridicat o voce gravă. Cânta iubirea dezamăgită, părăsirea, întunecimile. M-a cuprins acea tristeţe care se abate uneori asupra beţivilor veseli, emoţionat până la lacrimi de nefericirea pasiunii despre care vorbea cântecul. Dintr-odată, asemenea unui vas care se sparge, muzica a încetat şi vocea a tăcut.

În jurul meu, ofiţerii, cu respiraţia tăiată, se priveau uimiţi. După ce ne-a salutat, gheişa-ucenică şi-a aşezat în cutie *shamisen*-ul, s-a înclinat, şi s-a retras în foşnet de chimono.

29

Perla Lunii îi imploră pe părinți: vrea s-o însoțesc la aniversarea noului primar. Convinsă că soțul ei vine aici cu amanta, vrea cu tot dinadinsul să-l surprindă în flagrant.

Mama n-a putut rezista lacrimilor ei. Gelozia surorii mele mă indignează, dar am chef să văd lume. Și poate Min va fi și el la petrecere.

— Doamnă, domnișoară...

Servitorii, în picioare în capul scărilor, ne salută cu multe plecăciuni. Unul dintre ei ne-o ia înainte și ne invită să trecem pragul unui portal dat cu lac roșu. Traversăm, una după alta, trei curți. Cum Perla Lunii nu vrea să fie văzută de soțul ei, sosim după lăsarea nopții.

Intrăm într-o grădină mare, unde vreo sută de mese risipite pe sub copaci sunt luminate cu lampioane. Niște muzicanți în smoching opun cu disperare o arie de vals gălăgiei făcute de o trupă de operă care cântă cât poate de tare.

Ne strecurăm spre o masă adăpostită de un pin-umbrelă și ne instalăm ca doi vânători la pândă. Ca să înmoaie frigul primăverii care de-abia începe, gazda noastră a aprins cărbuni și torțe. De îndată ce s-a așezat pe scaun, sora mea începe să se plângă: flăcările o orbesc

și o împiedică să-l recunoască pe infidel. Mă uit în jur după cumnatul meu. Deodată îl văd pe Jing îmbrăcat într-un costum european, stând singur la masă, mai departe de lume. Băiatul se uită la mine.

Mă duc la el.

— Vrei niște vin? mă întreabă.

— Nu, mulțumesc, am oroare de el.

La un gest făcut de Jing, apare un servitor care pune pe masă vreo zece feluri de mâncare.

Cu două bețișoare, îmi pune într-un bol câteva felii de carne lucioasă.

— Gustă, îmi spune. E labă de urs.

Carnea, foarte apreciată de aristocrații manciurieni, îmi alunecă pe limbă. N-are nici un gust.

— Uite, spune el, aici e picior de cămilă ținut la marinat în vin cinci ani. Iar aici e pește numit dragonul negru, pescuit pe fundul fluviului Amur.

În loc să gust din mâncăruri, îl întreb dacă Min e și el aici.

— Nu, îmi răspunde.

Ca să-mi ascund decepția, îi mărturisesc că m-am lăsat adusă la această petrecere de sora mea și că nu știu cum arată la față noul primar, gazda noastră.

Îmi arată cu degetul un bărbat de vreo cincizeci de ani, mic și gras, cu o tunică de brocart.

— De unde-l cunoști?

— E tatăl meu.

— Tatăl tău!

— Surprinzător, nu-i așa? spune Jing cu un râs glacial. Înainte de atacul rebelilor, era consilier al fostului primar. Moartea unora

aranjează viața altora. Chiar și în iad, tata ar obține o avansare!

Stânjenită de această mărturisire, nu știu cum să mă retrag mai repede.

— Uite-o pe una din mamele mele vitrege, spune Jing arătându-mi cu degetul o femeie care-i salută pe invitați așa cum un fluture culege polenul din flori. Fardată peste măsură, poartă o tunică plină de broderii, dublată cu blană și o bonetică în formă de evantai, ornată cu perle, corali și flori din muselină, o antichitate rarisimă în zilele noastre.

— Era o târfă înainte de a deveni concubina tatălui meu, comentează Jing malițios. Acum se culcă cu un colonel japonez. Știi de ce se deghizează în doamnă de onoare imperială? Pretinde că s-a născut într-o familie decăzută ce își are obârșia într-un clan cu steag galben[1]... Iat-o pe mama, cea care se apropie. Cum o fi putând accepta sub acoperișul ei o târâtură ca asta?

Urmărind privirea lui Jing, zăresc umbra unei femei între două vârste.

În spatele ei, îl văd deodată pe cumnatul meu, cu părul pomădat și îmbrăcat într-un costum de o eleganță scandaloasă. Îl întreb pe Jing dacă-l cunoaște.

Zâmbește în colțul buzelor.

— E cumnatul tău? Delatorul ăsta?

— De ce delator? Cumnatul meu e un ziarist de renume.

---

1. În ierarhia manciuriană, clasificată în ordinea steagurilor-embleme ale clanurilor, culoarea galbenă este cea a clanului din care se trage familia imperială.

Jing nu-mi răspunde. Își toarnă un pahar mare cu vin, pe care-l golește dintr-o înghițitură.

Prietenul lui Min îmi inspiră un amestec de dezgust și de admirație. Când îl părăsesc, în tulburarea mea, nu mai găsesc masa surorii.

30

Prietenii mi-au născocit o pasiune pentru gheișa-ucenică și o chemau la banchete pe cât puteau mai des. Cum apărea, cum mă înroșeam. Ocheadele și râsetele înăbușite ale camarazilor mă iritau, dându-mi în același timp un vag sentiment de mândrie și de fericire.

Timidă, Lumina ne părăsea în grabă imediat după ce cânta. Cu timpul, a acceptat să servească și să bea. Avea mâini atât de mici! Unghiile ei semănau cu niște perle vechi. Când își ducea paharul la buze, mâneca chimonoului îi aluneca și lăsa să i se vadă încheietura, care era de un alb uluitor. Oare trupul ei gol e ca un câmp de zăpadă?

Pe vremea aceea solda îmi permitea doar să organizez câteva banchete, în nici un caz nu-mi permiteam să întrețin o gheișă. Timpul a trecut și înflăcărarea mea s-a stins. Pentru a mă distrage de la viața militară prea austeră aveam nevoie de femei mai la îndemână.

Peisajul politic din acel an semăna cu un cer plumburiu. Visam la o furtună și voiam să vedem soarele strălucind din nou. Ca soldați, nu puteam nici să dăm înapoi, nici să

ne sustragem. Câțiva locotenenți[1] au ales calea martiriului.

Atentatele s-au înmulțit. Tinerii asasini se predau autorităților pentru a-și dovedi loialitatea. Dar nici teroarea, nici moartea voluntară nu au schimbat cu ceva inerția miniștrilor noștri. Temându-se de întoarcerea erei Kamakura[2], aceștia nu se gândeau decât cum să-i îndepărteze pe militari de la putere.

Venise momentul sacrificiului. Pentru a cuceri lumea, trebuia să trecem peste podul ridicat din sângele și carnea noastră. Seppuku ajunsese din nou la modă. Noblețea acestei sinucideri cerea o îndelungă pregătire mentală, care m-a făcut să nu mă mai gândesc la gheișa-ucenică.

Într-o zi de primăvară, am primit un bilet misterios a cărui caligrafie trăda o educație riguroasă. O femeie necunoscută îmi cerea să ne întâlnim într-o ceainărie de la Podul Sălciilor. Intrigat, m-am dus. Se lăsa noaptea. Se auzeau din depărtare râsete și muzică. De cealaltă parte a ușii, foșnetele mătăsurilor lăsau să se ghicească trecerea unor gheișe. Pereții glisanți s-au dat la o parte. O femeie de vreo patruzeci de ani m-a salutat. Purta un chimono de mătase gri-roz sub care se zărea, la răscroiala gâtului, un al doilea chimono, verde-oliv. Un cireș înflorit, pictat de

1. La 15 mai 1932, nouă ofițeri au pătruns în reședința prim-ministrului Tsuyoshi Inukai și l-au asasinat, după care s-au predat poliției.
2. Era Kamakura: 1192-1333. În timp ce la Kyoto Împăratul întreține o curte simbolică, la Kamakura șogunul își exercită puterea asupra întregii țări.

mână, își răspândea petalele până la marginea mânecilor.

S-a prezentat ca mama Luminii și mi-a urat bun-venit.

Auzisem spunându-se că, în calitate de fostă gheișă, avea o mare ceainărie. Mi-a zis că îl cunoscuse pe tata. Știam că fusese îndrăgostit de o gheișă și mă întrebam dacă nu cumva despre ea era vorba.

M-a privit intens câteva secunde, după care și-a plecat ochii.

— V-ați întâlnit cu fiica mea, mi-a zis. Serile petrecute în compania ei au fost plăcute?

I-am spus că îi admiram mult talentul la cântat.

— Fiica mea are șaptesprezece ani. Anul trecut trebuia să treacă la rangul de gheișă confirmată. Știți, desigur, că în meseria noastră o gheișă-ucenică nu poate dobândi statutul de artistă fără să fi trecut prin ceremonia *mizu-age*. Propria mea experiență a fost un coșmar. M-am hotărât să-mi cruț fiica de acest dezastru. I-am cerut să-și aleagă bărbatul. V-a ales pe dumneavoastră. Mi-am permis să mă informez. Mi s-au spus despre dumneavoastră numai laude. Vă așteaptă o frumoasă carieră militară. Sunteți tânăr și n-ați putea plăti niciodată suma necesară pentru ceremonie. N-are importanță, am ales pentru fiica mea o soartă fericită și vă ofer trupul ei. Dacă acceptați această umilă cerere, vă voi fi veșnic recunoscătoare.

Năucit de ceea ce auzisem, am tăcut.

Femeia s-a apropiat de mine în genunchi și s-a înclinat.

— Vă rog, gândiți-vă bine. Nu vă faceți griji din pricina detaliilor financiare. Mă voi ocupa eu de toate. Gândiți-vă, vă rog...

S-a ridicat și a dispărut în spatele pereților glisanți. Întunericul din cameră mă apăsa. Tradiția cere ca o gheișă-ucenică să fie dezvirginată de un necunoscut bogat. Această inițiere costă scump, dar pentru un om de lume este încununarea prestigiului său. Niciodată o gheișă-ucenică nu-și alesese violatorul și acum mi se ceruse să calc în mod scandalos obiceiul.

Tulburat, am amânat răspunsul.

31

Nu l-am întâlnit pe Min ieri și m-am întrebat de nenumărate ori dacă era bolnav ori nu mai voia să mă vadă. Nu cumva, ca mulți studenți de vârsta lui, este deja logodit? Din ce motiv l-ar putea interesa o elevă?

Nici în dimineața asta nu e la intersecție. Indignată și tristă, mă hotărăsc să-l uit.

Sunetul repetat al unei sonerii îmi atrage dintr-odată atenția. Ridic capul. Min pedalează venind în întâmpinarea mea. Îmi strigă:

— Ce faci azi după-amiază?

Îi răspund fără să vreau:

— Joc go în piața din O Mie de Vânturi.

— Te duci acolo altă dată. Te invit la masă.

Fără să-mi lase timp să-i refuz propunerea, adaugă:

— Te aștept la ieșirea din liceu.

Înainte de a ne îndepărta, îmi aruncă o bancnotă.

— Pentru omul care trage ricșa, spune el. Ca să tacă.

La prânz, ies din școală în urma tuturor. Cu capul lăsat, merg de-a lungul zidului. Min nu-i la poartă: scot un suspin de ușurare și urc într-o ricșă. Min se înființează ca o fantomă.

Își lasă bicicleta și se strecoară pe banchetă cu mine, înainte ca eu să apuc să strig de surprindere. Îmi înconjoară umerii cu un braț, iar cu celălalt coboară storul ricșei, care ne acoperă până la genunchi. Ordonă să fim duși la Colina celor Șapte Ruine.

Ricșa străbate străduțe înguste. La adăpostul privirilor, sub draperia albă îngălbenită de soare, respirația lui Min devine grea. Degetele lui îmi ating gâtul, apoi mi se afundă în păr și mă mângâie pe ceafă. Înțepenită de teamă și de o plăcere necunoscută, îmi țin răsuflarea. Sub marginea storului văd picioarele omului care trage ricșa, agitându-se într-o mișcare regulată. Pe alături defilează trotuare, câini, copii, trecători. Aș fi vrut ca acel peisaj monoton să nu se sfârșească niciodată.

La ordinul lui Min, trăgătorul se oprește în fața unui restaurant. Min se instalează ca acasă la el și comandă tăieței. Sala minusculă se umple dintr-odată de mirosuri de bucătărie, amestecate cu parfumul primelor flori. Patronul ne servește și se întoarce să picotească în spatele tejghelei. Prin ușa deschisă intră soarele de amiază. Mută, mă concentrez asupra mâncării, în timp ce Min vorbește despre lupta de clasă. Apoi adaugă că n-a văzut niciodată o fată mâncând cu atâta poftă ca mine. Nu răspund la această impertinență. Totul mă exasperează. Tânărul are experiența acestui gen de întâlniri, iar eu habar nu am cum se comportă o amantă. Min mă scoate din încurcătură propunându-mi o excursie pe Colina celor Șapte Ruine.

Începem să urcăm pe o cărare umbrită, unde galbenul păpădiilor se alătură purpuriului campanulelor. Iarba nouă a crescut

viguroasă la baza acestor blocuri de granit calcinat, vestigii ale unui palat mistuit de flăcări. Min îmi cere să mă așez pe o floare de lotus sculptată în marmură și mă contemplă. Tăcerea asta mă stânjenește. Cu capul plecat, îndoi cu vârful pantofului o floricică galbenă.

Nu știu ce să fac. În romanele de la școală, *Curcubeul Orientului Îndepărtat* și *Fluturi sălbatici,* descrierea unui tânăr și a unei tinere într-o grădină constituie scena cea mai tulburătoare dintr-o poveste de iubire: amândoi au multe lucruri să-și spună, dar pudoarea îi împiedică să se trădeze. Comparându-ne cu personajele dintr-o literatură facilă, găsesc că amândoi suntem ridicoli. Ce așteaptă Min de la mine? Dar eu de la el?

Nu simt nimic care să semene cu emoția primei noastre întâlniri, cu palpitațiile pe care le aveam în fiecare dimineață în drum spre școală atunci când Min nu făcea decât să treacă pe lângă mine. Oare povestea noastră a ajuns deja la sfârșit și dragostea nu există decât în singurătatea imaginației mele?

Deodată, Min îmi pune mâna pe umăr. Tresar. Mă pregătesc să mă feresc de îmbrățișarea lui, când, cu vârful degetelor, el începe să-mi mângâie sprâncenele, pleoapele, fruntea, bărbia. La fiecare gest al său, mă străbate câte-un frison. Obrajii îmi ard. Mi-e rușine, mi-e teamă că putem fi văzuți prin frunziș. Nu am puterea să rezist.

Îmi trage capul spre el. Obrazul lui se apropie de al meu centimetru cu centimetru. Îi văd pistruii, mustața care mijește, remușcarea din priviri. Prea mândră ca să las să mi se vadă teama, în loc să mă zbat, cad țeapănă în

brațele sale. Buzele lui le ating pe-ale mele. Sunt uscate, dar limba lui e umedă. Sunt uluită simțind-o cum îmi pătrunde în gură. Un fluviu se revarsă în mine.

Aș vrea să plâng, dar nu-mi vin lacrimile. Unghiile mele îi zgârie spatele, băiatul scoate un geamăt. Cu pleoapele lăsate, cu obrajii în flăcări, cu cearcăne albăstrui sub ochi, Min mă sărută cu pofta nebunească e unui student care devorează o carte rară.

Dincolo de vârfurile copacilor, orașul se pierde într-o ceață ușoară. Tăcerea mea nu-l descurajează pe tânăr. Mă duce la mănăstirea de pe vârful dealului. Acolo, comandă unui călugăr tânăr niște ceai. După ce mi-a umplut ceașca, decojește niște semințe de dovleac și contemplă peisajul fluierând încetișor. Ferindu-mă de privirea lui, ca și de aceea a călugărilor care se uită la mine cu atenție, îmi beau ceaiul, mă ridic, îmi aranjez fusta șifonată și cobor scările câte patru odată.

Soarele, mască de lac roșu, coboară la orizont. În spatele zidurilor cetății, zăpada topită dezvăluie câmpia arsă. Satele se confundă cu parcelele de pământ negru. Copacii se turtesc și dispar în cutele mantiei crepusculare.

Seara, visez că Vărul Lu intră pe neașteptate în camera mea. Vine spre mine, îmi ia mâna și și-o pune, apăsând-o, pe piept. Scârbită, încerc să scap. Dar degetele lui insistă și îmi transmit căldura lor. Mă cuprinde o moleșeală ciudată.

Înnebunită, mă trezesc scăldată de sudoare.

32

La începutul toamnei am primit un bilet de la o femeie care-mi dădea întâlnire într-un parc. Eram sigur că fusese trimisă să afle ce-am hotărât cu privire la gheișa-ucenică. La zece dimineața, eram în locul indicat în scrisoare, hotărât să refuz.

Pe o bancă de piatră pătată de licheni roșietici, sub un arțar strălucitor, ședea o femeie. Avea părul strâns într-un coc simplu și purta un chimono din bumbac albastru-indigo, strâns în talie cu un brâu portocaliu.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Nemachiată, cu buzele roz, Lumina semăna cu o copilă de zece ani. S-a ridicat de pe bancă și s-a înclinat ca să mă salute.

— Vă mulțumesc că ați venit.

Fiecare s-a așezat la câte un capăt de bancă. Ea stătea pe jumătate cu spatele întors la mine și tăcea.

Nu-mi găseam cuvintele.

După un timp, am invitat-o să ne plimbăm prin parc. Mergând în urma mea, înainta cu pași mici. Toți arțarii erau roșii ca focul, iar arborii pagodelor erau de un galben viu. Vântul de toamnă sufla peste noi frunze arzânde. Am trecut peste un pod de lemn, am ocolit un elești cu apă de smarald și mărginit de

crizanteme și ne-am oprit într-un pavilion deschis, de unde puteam contempla cerul fără nori și stâncile acoperite ici-colo de iederă. Foșnetul chimonoului ei se alătura ciripitului păsărilor. Eram incapabil să rup complicitatea noastră tăcută.

La ieșirea din parc, fata s-a înclinat adânc și s-a îndepărtat.

33

Piața din O Mie de Vânturi: joc cu Wu, anticarul, după ce i-am cedat opt puncte. Bătut, acesta dispare suspinând.

O singură partidă de go îi epuizează pe cei mai mulți jucători. Ca să-și revină, trebuie să mănânce și să doarmă. Eu reacționez altfel. Spiritul mi se încinge chiar de la începutul jocului. Concentrarea mă duce pe culmile excitării. După ce se termină partida, ore întregi nu știu cum să dau afară din mine forța acumulată în timpul jocului și caut o ușurare. În zadar.

Astăzi, la fel ca în celelalte zile, mă îndrept spre casă cu pași mari. Mă las pradă celor mai năstrușnice reverii. Mă cred desprinsă din cercul muritorilor și mă văd întâlnindu-mă cu zei.

Mă strigă un bărbat. Ridic privirea: Jing traversează strada pe bicicletă. Pe portbagaj are prinsă o colivie acoperită cu o pânză albastră. Frânează.

— Ce faci cu colivia asta?

Jing smulge cârpa de pe colivie și îmi arată cu mândrie doi măcălendri.

— Păsărilor ăstora le plac tare mult plimbările. De obicei amatorii le leagănă în ritmul pașilor lor, în timpul unei plimbări matinale.

Să merg ca moșii mă plictisește de moarte. Iată ultima mea invenție.

Râd. Băiatul îmi propune să mă însoțească. S-a lăsat noaptea și nu se mai poate distinge chipul trecătorilor. Pot să mă urc pe bicicleta lui fără să mă tem de indiscreții. În mâna stângă țin colivia, iar cu cealaltă îl înconjor pe Jing de mijloc. Bicicleta pornește. Ca să-mi păstrez echilibrul, mă agăț de haina lui. Degetele îmi alunecă pe mătase și pe blană și rămân nemișcate în dreptul pântecului său. Sub vesta îmblănită, Jing poartă o cămașă de bumbac. Prin țesătura pânzei, căldura pielii lui îmi arde palma. La fiecare mișcare a picioarelor lui, mușchii i se contractă și i se destind sub degetele mele. Tulburată, îmi retrag brațul când, la o cotitură, Jing se apleacă într-o parte și mă obligă să mă apropii și mai tare de el.

Îi cer să oprească în fața porții din spatele casei. Strada, mărginită de ziduri înalte, e luminată slab de un biet felinar. Obrajii lui Jing sunt doi cărbuni aprinși. Respiră greu și își caută batista.

I-o pun pe frunte pe a mea. Îmi mulțumește și-și șterge obrazul ce șiroiește de sudoare. Stingherit de privirea mea, se întoarce cu fața spre zid și își desface cămașa ca să-și șteargă pieptul cu batista. Îl întreb ce mai face Min.

— Îl văd mâine la universitate...

Îi întind colivia. O strânge în brațe și murmură:

— Miroase frumos batista ta...

Un zgomot puternic ne face să tresărim. Bicicleta, prost sprijinită de un copac, a căzut. Jing se apleacă, o ridică și dispare ca un iepure hăituit.

34

Trenul se oprește brusc. Zguduitura mă smulge din somn și aud cum cineva dă, strigând, ordinul de coborâre. Când cobor din vagon, aurora mă cuprinde în brațele ei înghețate. Sub un cer slab colorat în mov se întinde la nesfârșit un pământ pârjolit, pe care privirea nu întâlnește nimic cultivat, nici un copac.

Trenul pleacă din nou. Îi invidiem pe camarazii care-și continuă drumul până în China interioară. Detașamentul nostru are sarcina să vegheze asupra siguranței unui orășel din sudul Manciuriei, care poartă ciudatul nume de O Mie de Vânturi.

Cu gâtul înfundat în uniformă, mă las dus de cadența pașilor și continui să dormitez. În câteva luni am învățat să dorm în timp ce merg. Balansarea picioarelor mă încălzește și mă leagănă.

Noaptea nunții a avut loc într-un pavilion de întâlniri din mijlocul parcului în care Lumina mă chemase înainte. După-masă, o servitoare tânără m-a condus într-o încăpere. M-a ajutat să mă dezbrac și să îmbrac o *yukata*. Culcat pe spate, cu brațele încrucișate, încercam să-mi adun gândurile risipite.

Cred că era târziu, dar nu știam exact ce oră e. Liniștea mă apăsa. Era cald. M-am

ridicat din pat și m-am dus să trag pereții glisanți ce dădeau spre verandă.

Luna era înconjurată de nori groși. În întuneric, orăcăitul broaștelor răspundea suspinelor greierilor. Am închis ușile și m-am culcat din nou. Beția pe care o simțeam slăbea pe măsură ce creștea nerăbdarea. Nu mai avusesem niciodată de-a face cu o virgină. Oare ce ar trebui să fac?

Un zgomot aproape imperceptibil m-a făcut să mă scol. La intrare, Lumina, îmbrăcată într-un chimono alb, s-a înclinat în fața mea. Obrazul machiat, mască maiestuoasă, o făcea și mai inaccesibilă. A străbătut camera în tăcere ca o fantomă și s-a închis într-o încăpere învecinată.

A ieșit de acolo fără chimono și înfășurată într-o yukata purpurie. Părul ei, negru ca abanosul, contrasta cu roșul aprins al mătăsii. Nu era decât o fetiță.

A rămas mult timp așezată, cu mâinile pe genunchi și ochii privind în gol. Apoi, deodată, a rupt tăcerea.

— Îmbrățișează-mă, te rog.

Am îmbrățișat-o cu stângăcie. Mi-am lipit obrazul de al ei. Prin gulerul yukatei ieșea un parfum. Inima mi-a tresărit.

Cu brațele întinse de-a lungul trupului, părea moartă. Când i-am depărtat picioarele, nervoasă, m-a strâns în brațe cu toată puterea ei. A trebuit să lupt cu coapsele ei, strânse ca o menghină. Sexul îi era înghețat. Sudoarea îmi picura de pe trup, amestecându-se cu a ei și săpând brazde negre pe fardurile ei albe. Părul ei ud de sudoare îi șerpuia pe obraji și uneori îmi intra în gură. Neputând să lase să-i scape vreun scâncet, fata semăna cu un

animal sugrumat. Am vrut s-o sărut, dar buzele ei date cu roșu aprins m-au respins. Îi mângâiam trupul înfășurat în yukata. Era umed, înfierbântat și, oriunde îl atingeam cu degetele, simțeam cum pielea i se înfioară. Brusc, am citit în străfundul pupilelor ei negre teama îngrozitoare pe care o văzusem în ochii condamnaților la moarte înainte de execuție.

M-a cuprins o uriașă descurajare. M-am depărtat de trupul ei și m-am așezat în genunchi. Ea m-a întrebat cu o voce tremurătoare:

— Ce ai?

— Iartă-mă.

A izbucnit în hohote de plâns.

— Te rog.

Disperarea ei m-a cufundat și pe mine într-o tristețe de nedescris. Credeam că am destule cunoștințe despre femei, dar, la cei douăzeci de ani ai mei, nu știam că, dincolo de plăcere, bărbatul parcurge o lume obscură în care se pierde demnitatea, în care se înaintează ca în Teatrul Nō, mascat, cu sufletul îndurerat. M-am hotărât să-i acopăr fața cu cearșaful în care eram culcați și i-am ridicat partea de jos a yukatei. În lumina lămpii, picioarele ei erau îngrozitor de palide. Sexul ei, o fantă lungă, era acoperit ca de o blană de lutră. Încercam să-mi imaginez că nu-i decât o prostituată culeasă de pe stradă. Nu izbuteam să o privesc ca pe o cavitate în adâncul căreia falusul meu ar triumfa explodând.

M-am masturbat. Sexul meu n-a reacționat. Deodată, dându-mi seama că fata nu se mai mișca, am crezut că murise, sufocată.

Am ridicat cearșaful. Lumina plângea.

Pentru a salva aparențele, m-am tăiat la braț cu un pumnal și am lăsat să-mi curgă

sânge pe fâșia de mătase albă care trebuia să fie colorată de sângele virginei. Puțin înainte de revărsatul zorilor, am ajutat-o pe tânără să se pudreze. Cu fâșia de mătase pătată de sânge înfășurată și pusă în mânecă, Lumina a plecat.

35

După ore, Huong vine acasă la mine. Luăm masa împreună cu părinții mei, apoi ne închidem în camera mea ca să jucăm o partidă de șah.

— Mă voi căsători, mă anunță ea înaintând cu calul.

— Ei, asta-i o veste bună, îi zic, convinsă că glumește. Cine-i alesul? Îl cunosc?

Nu-mi răspunde.

Ridic capul.

Huong ține între degete un pion și se sprijină în mâna stângă. Lampa luminează două rânduri de lacrimi care-i alunecă pe nas.

Nedumerită, o rog să vorbească. Ea izbucnește în hohote de plâns.

O privesc cu inima strânsă. După întâlnirea mea cu Min și Jing, Huong și-a pierdut importanța pe care o avea în viața mea. Balurile nu mă mai distrează și refuz toate invitațiile pe care ea mi le face. După orele de școală, când mă însoțește pe jos până acasă, sunt cu gândul aiurea și de-abia dacă-i aud flecărelile.

— Sunt logodită.

— Cu cine?

Huong se uită la mine lung mult timp.

— Cu fiul mai mic al primarului din oraș de la mine.

Mă cuprinde un râs nebunesc:

— De unde-a mai apărut și ăsta? Nu mi-ai vorbit niciodată despre el. De ce-l ascundeai de mine? Doar e iubitul tău! Când erați copii v-ați jucat amândoi tot felul de jocuri. Mai apoi v-ați văzut din nou în oraș. Unde studiază? E frumos? Sper că vă veți muta aici. În fine, nu pricep de ce plângi. E vreo problemă?

— Nu l-am văzut niciodată. Tata și mama vitregă au hotărât în locul meu. Trebuie să mă întorc la țară la sfârșitul lui iulie.

— Nu-mi spune că te obligă să te măriți cu un necunoscut.

Huong plânge și mai tare.

— Nu se poate. Cum să accepți o asemenea tâmpenie? Vremurile s-au schimbat. Astăzi o fată nu mai e supusă, trup și suflet, părinților ei.

— Tata mi-a scris... Dacă refuz, îmi taie... stipendiile...

— Ticălosul! Nu ești un obiect, o monedă de schimb! Ai scăpat din ghearele mamei vitrege, n-o să ajungi din nou la cheremul vreunei cotoroanțe de țară care fumează pipă, se droghează cu opium și e geloasă pe tinerețea și pe cultura ta. Te va umili și te va înjosi, până când vei deveni, ca și ea, frustrată, urâcioasă și rea. Vei avea un socru burtos care-și petrece serile la târfe și care, întors acasă, beat mort, se ciorovăiește cu nevasta. Bărbatul tău te va neglija. Vei trăi într-o casă mare printre femei: servitoare, bucătărese, concubinele socrului și ale soțului, cumnate, surori și mame ale cumnatelor; fiecare va țese intrigi în așa fel încât să fie pe placul bărbaților și să te omoare. Vei avea copii. Dacă va fi băiat, vei fi respectată. Dacă

va fi fată, te vor trata la fel ca pe câini sau porci. Într-o zi, vei fi repudiată printr-o simplă scrisoare și vei deveni rușinea familiei tale...

— Oprește-te, te rog..., spune Huong sufocându-se.

Simțindu-mă răspunzătoare de suferința ei, mă duc să caut un șervet ud. O forțez să se șteargă pe obraz și să bea o ceașcă de ceai.

Treptat, se liniștește.

— Știu că e greu să nu asculți de tatăl tău. Altădată nesupunerea era o crimă. Astăzi, e singurul mijloc de a-ți păstra fericirea. Dacă tatăl tău îți taie stipendiile, te vor ajuta părinții mei. Vom merge la universitate împreună. Vino.

Trăgând-o pe Huong de mână, mă apropii de dulăpiorul dat cu lac roșu unde sunt încuiate comorile mele. Scot lacătul. Printre cărți, suluri caligrafiate, tocuri aranjate într-o cutie de lemn, găsesc gentuța mea din mătase brodată. O deschid la lumina lămpii și îi arăt lui Huong bijuteriile mele:

— O să le vindem, o să ne ajungă ca să ne plătim studiile.

Izbucnește în lacrimi:

— Mama mi-a lăsat bijuteriile ei. Tata mi le-a luat ca să le dea noii lui soții.

— Nu mai plânge. Între bani și libertate, nu trebuie să eziți nici măcar o clipă. Acum, șterge-ți lacrimile! Tot ce-i al meu e și al tău, nu te mai necăji.

E noapte târziu. Lângă mine, Huong doarme un somn neliniștit.

Ascult vântul și pisicile care aleargă pe acoperiș.

Prin fața ochilor îmi trece imaginea surorii mele, Perla Lunii: are picioare zvelte ca niște

tulpini de bambus. Îmi arată cu mândrie cadoul de împăcare pe care i l-a oferit cumnatul meu: o pereche de pantofi din satin de culoarea laptelui, cu niște fluturi minusculi brodați. Piciorul ei gol băgat în acest pantof strălucitor este la fel de frumos ca mâna ei, în mănușă de mătase, împodobită cu un inel de coral roz. Apoi, dintr-odată, veselia îi piere. O văd palidă, cu părul în dezordine. Are cearcăne negre sub ochi și riduri pe frunte. Ochii nu îi mai strălucesc, iar privirea fără viață i se pierde în gol. Numără orele și se roagă ca soțul să se întoarcă înainte de miezul nopții. Ceva îngrozitor se degajă din acest trup, pe care bătrânețea și urâciunea îl usucă deja. Pentru mine, Perla Lunii nu e o femeie, ci o floare care se veștejește.

Nici Mama mea nu este o femeie. Aparține tagmei crucificaților. O văd recopiind manuscrisul Tatei și căutând documentație pentru el. Vederea îi slăbește, o doare spatele. Se obosește peste măsură pentru niște lucrări care nu-i vor purta niciodată numele. Când Tata e calomniat și persecutat de colegii lui invidioși, ea îl consolează și îl apără. Acum trei ani, când i-a făcut unei studente un copil, ea și-a ascuns durerea. Într-o dimineață, când mama copilului s-a prezentat la ușa casei noastre cu bebelușul în brațe, a alungat-o după ce i-a dat întreaga ei avere. Mama a cumpărat liniștea casei acesteia vânzându-și sufletul. N-a plâns niciodată.

Dar cine merită numele frumos de femeie?

36

M-am întors să văd prostituatele care mă linișteau și mă făceau să ejaculez. Lumina mă obseda și plăcerea îmi era însoțită de durere. Gheișa avea acum un bancher ca protector. Începea să-și facă un renume bun. Curând, n-a mai frecventat decât sferele înalte ale societății și i-am pierdut urma.

Am revăzut-o doi ani mai târziu, într-o seară cețoasă. De pe cealaltă parte a trotuarului, am zărit-o când urca într-o ricșă. Purta o pălărie sofisticată în formă de cocă și un mantou somptuos.

M-a văzut, s-a prefăcut că nu mă recunoaște și s-a îndepărtat în întuneric ca o zeiță care merge în ceruri.

După repartizarea mea în Manciuria, m-am dus acasă la ea, unde am fost primit de mama ei. Am așteptat mult într-o cameră retrasă, bând sake. Lumina s-a întors de la o recepție oficială noaptea târziu. Purta un chimono negru, pe poalele căruia erau brodate valuri aurii pe o mare cenușie, pictată de mână. Avea părul ud de ploaia măruntă și rece. Și l-a șters cu batista. Trecuseră ani mulți de când n-o mai văzusem. Pometii îi subliniau duritatea privirii. Părea sfârșită de oboseală. Cercetându-i chipul devenit cel al unei femei, m-am simțit trădat.

Lumina s-a așezat în fața mea, cu ochii plecați și cu mâinile pe genunchi. Atitudinea ei timidă mi-a amintit de plimbarea noastră prin parc. Am păstrat o lungă tăcere. Între noi era un fluviu pe care nu aveam puterea să-l trecem.

— Plec în Manciuria.

Impasibilă, nici măcar n-a clipit.

— Nu te voi uita niciodată, mi-a spus.

Aceste cuvinte mi-au fost de ajuns. M-am înclinat adânc în fața ei și m-am ridicat. Ea stătea nemișcată. Nici o lacrimă, nici un suspin n-a marcat această despărțire, dură și eliberatoare.

37

La ieșirea din școală, îl zăresc pe Min rezemat cu spatele de un copac.

Privirile ni se întâlnesc. Plec capul și îmi continui drumul. Băiatul aleargă după mine:

— Pot să te însoțesc un moment?

Nu-i răspund. Fără nici o jenă, el se ține scai după mine și îmi spune tot felul de nimicuri. De fapt, nu-mi displace să-l am lângă mine. Min e mai înalt cu două capete. Mă las legănată de valul călduț al vorbelor sale. Îmi povestește despre lecturile și vânătorile sale, despre visurile lui revoluționare. Își propune să mă ducă la pescuit duminica și să mă învețe să recunosc peștii îndrăgostiți.

Trecem prin fața străzii unde se află casa lui Jing.

— Vino, îmi spune el trăgându-mă de braț. Am o cheie.

După ce a trecut pragul, se întoarce și mă cercetează atent din cap până-n picioare. Îndrăzneala lui mă dezarmează. Mă sprijin de ușă, neputincioasă.

Min începe să-mi mângâie obrajii, gâtul, degetele lui îmi ating ușor umerii. Mă las cuprinsă de o moliciune ciudată. Cu obrajii roșii, cu ochii pe jumătate închiși, Min îmi miroase pielea. Peste tot pe unde îi alunecă

buzele, ele lasă în urmă o dâră de febră. Când mi se așază pe bărbie, îmi întredeschid fără să vreau gura, și limba lui Min intră în ea. Mâna îi coboară spre pieptul meu. Mângâierile sale devin de nesuportat, mă sufoc în căldura îmbrățișării sale. Îi spun să-mi desfacă partea de sus a rochiei. Min pare uimit, dar ascultă. Degetele sale nervoase nu izbutesc să desfacă nasturii. Eu aproape că-i smulg.

Fața lui Min e deformată de un rictus de admirație. Se așază în genunchi și își zdrobește buzele apăsându-le pe sânii mei, de care își freacă barba ce de-abia mijește. Fruntea lui e ca un fier încins. Mă răsucesc cu pumnii strânși.

Un scrâșnet în broasca ușii ne ia prin surprindere. În mare grabă, îl îndepărtez pe Min. De-abia mă încheiasem la rochie, când se deschide ușa. Jing intră cu colivia în mână. Când ne vede, se întunecă la față. Mă măsoară din cap până-n picioare cu o privire rea și îl salută pe Min scoțând un mormăit. Îmi iau geanta, îl dau pe Jing la o parte și o iau la fugă pe stradă.

Niciodată nu m-am simțit copleșită de o tristețe atât de mare. Corbii, croncănind, trec pe cerul în care violetul și portocaliul se amestecă încet cu negrul norilor. Aerul este înmiresmat. Odată cu venirea lunii mai, florile de plop, ca niște râme maronii cad de pe crengi. Când eram copil, i le aruncam în sân surorii mele, care țipa de groază.

Min mi-a frământat sânii și mi-e rău. Mă opresc sub un copac ca să-mi aranjez părul și să-mi netezesc rochia cu puțină salivă pe care o scuip în căușul mâinilor. Mă privesc într-o oglinjoară: gura mi-e puțin umflată, ca

după o lungă siestă. Obrajii stacojii trădează secretul viselor interzise, fruntea îmi strălucește și mi se pare că recunosc pe ea săruturile lui Min, pe care doar eu le pot vedea.

38

Înainte de a ne relua drumul, ne-am curățat armele și ne-am aranjat uniformele uzate. Curând apare la orizont o cetate veche, înconjurată de ziduri de apărare. Șanțul cu apă din jurul cetății este mărginit de plopi. Pe drum, niște chinezi flutură steagurile noastre. De îndată ce am intrat pe poarta principală, orașul O Mie de Vânturi își desfășoară sub privirile noastre prosperitatea: nenumărate acoperișuri de țiglă, străzi late în care mișună negustori, zgomotul asurzitor al forfotei, mirosul ispititor ce vine dinspre restaurante. Un colonel din garnizoană ne întâmpină, însoțit de ofițeri și urmat de primarul orașului, un manciurian mustăcios și rotofei, însoțit, și el, de reprezentanți ai burgheziei locale.

Facem ochii mari. Pe trotuar, vreo treizeci de prostituate tinere îmbrăcate în chimonouri ne fac semn cu mâna. Se îmbrâncesc, râd și roșesc. Cele mai timide își ascund fața și comentează între ele gesturile și chipurile noastre. Cele mai îndrăznețe ne adresează în japoneză câteva cuvinte fără logică: „Ce frumos e!“, „Vino să mă vezi la Lotusul de aur“, „Te iubesc“. Uităm oboseala marșului, ne ridicăm capul cu mândrie și tragem aer în plămâni, umflându-ne piepturile.

Cazarma se află în partea de vest a orașului, are baricade și mitraliere la intrare și sus, pe zidurile înalte, sârmă ghimpată. Detașamentul de rezervă, așezat în patru careuri, ne face primirea pe terenul de antrenament.

După ceremonia de primire vine ora mesei calde. La cantină, de îndată ce se termină discursurile, ne năpustim asupra supei de alge și a cărnii piperate de vită; ne certăm pe bucățile grase de crap, pe pulpele de cerb, pe pieptul de fazan. Înghițim cu lăcomie bulete de orez, legume marinate, tofu, peștele crud aranjat cu grijă pe farfurii.

Cu burta umflată ca un balon, cu gândul la bunătățile înghițite, mă târăsc până în camera mea și mă prăbușesc pe pat.

39

Afișând un aer misterios, Min se laudă că are niște cărți interzise de guvernul nostru: încearcă să mă atragă la Jing. Până și gândul la această casă mă face să amețesc. Totuși trebuie să mă hotărăsc. Mi-e cu neputință să dau înapoi. Nu mai sunt și nu mai vreau să fiu o simplă elevă care se mulțumește să viseze. Trebuie să acționez, să mă arunc în gol. În clipa când va începe ireversibilul, voi ști în sfârșit cine sunt și pentru ce trăiesc.

În bibliotecă, Min dezgroapă cărțile lui „periculoase", ascunse sub un teanc de cărți vechi. Întorc paginile și devorez cuvintele cu privirea. Min profită de asta ca să mă îmbrățișeze din spate. Mâinile lui mi se plimbă pe sub rochie și îmi prind sânii.

Mă dezbracă așa cum decojești un fruct. Păstrându-mi chiloții pe mine, cu brațele încrucișate pe piept, îi poruncesc să-mi atârne rochia pe un umeraș fără s-o șifoneze. Se dezbracă și el, aruncându-și hainele în toate părțile. Cu slipul pe el, se aruncă peste mine și își freacă pieptul de pieptul meu.

Cu ochii închiși, încerc să mă lupt cu greutatea trupului său. Min mă trage cu forța în mijlocul camerei și mă culcă pe un birou. Îmi îndepărtează încet picioarele. Întind mâinile

ca să mă ascund. Min mă apucă de brațe. Mă răsucesc și gem. Ca să-mi potolească tulburarea, îmi sărută un sfârc și îl suge. Scot strigăte de durere. Ca un diavol, se ridică cât e de lung. Ai zice că atinge tavanul cu capul. Chipul lui răvășit se profilează pe un pătrat de cer albastru încadrat în fereastră. Cu vintrele între coapsele mele, vine în mine.

Legenda povestește că în iad unul dintre supliciile favorite ale diavolilor constă în a-i tăia pe condamnați în două, cu fierăstrăul: imaginația populară își are probabil sursa în prima întâlnire dintre un bărbat și o femeie.

— Ți-e rău?

Îmi mușc buza de jos și refuz să răspund.

Min se uită la mine o clipă, apoi se îmbracă și îmi șterge fața cu o batistă. Cu ochii la mine, îmi spune:

— Trebuie să mă căsătoresc cu tine.

— Du-mă în pat.

Min închide ușile, trage perdelele și lasă în jos plasa de țânțari așezată în jurul patului. Ne învelim cu o cuvertură de mătase căptușită cu bumbac. În penumbră, un miros de lemn putred mă paralizează.

Min mă liniștește:

— Prima oară, te simți întotdeauna oarecum ciudat.

— Ai multă experiență dacă vorbești așa!

El tace. Își plimbă mâinile pe gâtul, pe umerii, pe brațele, pe pântecul meu. Afară greierii au început să cânte. Min e din nou deasupra mea. Mi-e rău. Dar de data asta e o chirurgie suportabilă. Tremur, mă sufoc. În capul meu gândurile iau foc, imaginile se confundă. Văd apărând chipul lui Jing, și apoi cel al Vărului Lu.

Deodată, Min mă fixează cu o privire crudă și neliniștită. Geme răgușit. După ce s-a luptat cu o putere invizibilă, cade peste mine, inert.

Adoarme imediat, cu brațele obosite în jurul mijlocului meu. Capul i se odihnește în scobitura gâtului meu. La fiecare mișcare a mea mă mângâie instinctiv și mă trage și mai mult spre el. Trebuie să mă întorc la școală, dar n-am nici un chef să mă scol. Mâine, minciuna îmi va veni în ajutor. Gândurile îmi rătăcesc asemenea norilor ce alunecă pe cerul orașului nostru și se duc dincolo de munți, în nordul câmpiei Manciuriei. Am auzit că virginele pierd mult sânge. Eu n-am sângerat deloc. Zeii m-au cruțat de violența aceasta care le înspăimântă pe femei. Nu mă simt vinovată. Sunt mulțumită. Viața nu mi s-a părut niciodată atât de simplă și de luminoasă.

La sfârșitul după-amiezii, ne întoarcem din nou în lumea de afară. Se lasă noaptea, dar ziua mai plutește încă, precum o luntre ce-și caută portul. Îmi aduc aminte de lecția de pian și mă gândesc la o scuză care s-o păcălească pe mama. Merg cu încetineală. Ceva îngropat dintotdeauna în meandrele ființei mele, acum dezgropat, ca o pânză scoasă din ladă ca să fie expusă la soare. Virginitatea mea nu mai e decât o rană. Despicat în două, trupul meu este deschis și briza mă străbate.

Min mă scoate din visare:

— După ce îi vom izgoni pe japonezi, te voi lua de soție.

— N-am chef de măritiș. Ocupă-te de revoluția ta.

Băiatul se oprește și mă privește jignit. Buzele îi tremură. Cât e de frumos!

— Familia mea se trage dintr-un clan cu stindard galben. Pământurile ei se întind de la zidurile orașului nostru și până în stepele Mongoliei. Tata a murit și eu vreau să-mi pun moștenirea în slujba libertății țării mele. Voi fi sărac și voi duce o viață primejdioasă. Dacă nu mă disprețuiești, căci mi-ai oferit ce ai mai prețios, vei fi soția mea.

Încep să râd.

În ricșă, ridic un braț în semn de rămas-bun. Pe trotuar, silueta lui Min devine o pată și apoi o linie care piere în întunericul orașului.

40

Când eram copil, misterul Imperiului de Mijloc[1] mă făcea să visez. Îmi plăcea să desenez pavilioane mandarine, castele tătare și războinici imperiali. Mai târziu, devoram literatura sa clasică.

Până ieri, nu cunoșteam din China decât Ha Rebin, metropola de pe malul fluviului Amur. Acest oraș modern și amestecat îmi slujește acum de reper. Îl compar fără încetare cu orașul O Mie de Vânturi. În zadar așezarea aceasta mică a aparținut Manciuriei independente, căci recunoști în ea imediat o părticică din China eternă.

Aici, mașinile sunt mai puține decât la Ha Rebin. Nu există tramvaie. Sutele de bărbați trag ricșe, zi și noapte. Bicicletele sunt la mare cinste printre studenții din familiile bogate.

Spre deosebire de oamenii din Ha Rebin, ce descind din exilați și condamnați, cu înfățișare grosolană, cei născuți aici au o fizionomie delicată. Se spune că se trag din bastarzii prinților și că în vine le curge un sânge subtil amestecat de manciurieni, mongoli și chinezi. Chipurile lor par a veni din secole îndepărtate. Au trăsături pure. Bărbații, cu trupurile zvelte,

1. Formulă prin care este desemnată China.

au pielea mată și ochii oblici, alungiți până la tâmple. Femeile au moștenit de la doamnele de la curte paloarea și pometii înalți, ochii migdalați și gura minusculă.

Chiar de a doua zi după sosirea noastră, niște ofițeri ne duc pe multele străduțe din cartierul plăcerilor, care se învecinează cu garnizoana. Sunt convins că prostituția a fost inventată de militari și că prima târfă din istorie a fost o femeie îndrăgostită de un soldat.

Aici, ca și în Japonia, femeile încearcă să ne smulgă soldele cu surâsuri măgulitoare. Chinezoaicele bolborosesc o japoneză rudimentară, dar suficientă pentru a face târgul. Unele bordeluri sunt ținute de armata noastră, care folosește japoneze și coreence, toate foarte scumpe. Neputând să-mi plătesc o compatrioată, mă las călăuzit de cunoscători. Sunt introdus într-o casă cu o fațadă modestă, ce poartă numele de Flautul de Jad. În mijlocul curții, un copac își întinde crengile spre cer. La etaj se zăresc uniforme, coafuri, rochii sclipitoare.

Patroana, o femeie cu un accent puternic din Shandong, își pune fetele să defileze prin fața noastră. O aleg pe Orhideea. Are ochi cu pleoape ca de lupoaică. Gura ei seamănă cu o afină zdrobită. Cu o țigară în vârful degetelor, cu o coadă de vulpe pe umăr, cu picioarele goale în pantofi cu toc cui, ea urcă scările unduindu-și șoldurile.

De la primele mângâieri, cu un aer grav, îmi spune că e manciuriană pură și că nu trebuie s-o confund cu o chinezoaică. Spre deosebire de prostituatele japoneze care trișează și se reține, Orhideea, femeie de neam mare, se lasă dusă de plăcere și țipă. Rar vezi

o târfă gustând voluptatea. Partenera mea se lasă în voia clipei cu o naivitate și o bucurie dezarmante. Când o părăsesc, tânăra aceasta cu fese musculoase mă privește sprijinită de tocul ușii cum cobor și-și răsucește batista verde.

41

A doua zi, la liceu, îmi plimb o privire plină de mândrie peste colege. Durerea de ieri stăruie în trupul meu. Mă arde, mă mistuie. E demnitatea mea. Îmbrăcată în rochia mea albastră la fel cu a celorlalte, știu totuși că de acum înainte sunt diferită.

După ore, fac un ocol și trec să-mi văd sora. Așezată în lumina ferestrei, tricotează. Mă întind în fața ei, pe un divan de răchită.

Cumnata ei a rămas însărcinată și Perla Lunii se plânge că pântecul ei e încă neroditor. Ca s-o abat de la obsesia ei, o întreb:

— Cum știi că ești îndrăgostit?

Ea își șterge lacrimile și izbucnește în râs.

— Ce, îți place vreun băiat? De ce mă întrebi așa ceva?

Mă prefac jignită:

— Dacă nu vrei să-mi zici, plec.

— Te-ai supărat? Vrei o prăjitură cu miere și flori de salcâm?

Perla Lunii sună să vină servitorul și își reia lucrul:

— Ce vrei să știi?

Îmi ascund fața într-o perniță:

— Cum știi că ești îndrăgostit? Ce simți?

— În primul rând, uiți de cei din jurul tău. Familia, prietenii devin invizibili. Zi și noapte

nu te gândești decât la bărbatul acela. Când îl vezi, ochii ți se umplu de lumină. Când nu-l vezi, imaginea lui îți macină sufletul. În fiecare clipă te întrebi ce face, unde e. Îi inventezi o viață, trăiești pentru el: ochii tăi privesc pentru el, urechile tale ascultă pentru el...

Perla Lunii ia o gură de ceai și continuă:

— În fza aceasta de început, nici unul nu știe ce simte celălalt. Este momentul cel mai sfâșietor. Apoi, cei doi își deschid inima și cunosc, pentru o scurtă vreme, o fericire fără margini.

Sora mea își lasă lucrul și privește în gol:

— După vreme frumoasă, vine furtuna. Dintr-odată, cei doi iubiți se scufundă în întuneric. Înaintează pe bâjbâite, târându-se. Îmbătrânesc. Vei vedea, Soră Mică. Când vei fi iubită și vei iubi, vei descoperi suferința de a trăi pe un grătar încins. Nu vei mai fi sigură de nimic.

Buzele surorii mele au crăpat ca un pământ uscat. Privirea ei plină de ură caută în jur vinovații de nefericirea ei. Continuă:

— Tu vei avea o soartă mai bună. Ești mai puternică decât mine. Vei ști să învingi suferința și să potolești mânia zeilor, geloși pe iubirea noastră.

— Atunci, de ce se căsătoresc oamenii?

— Căsătoria? spune ea râzând. E ceva rece, fad, o ceremonie jucată pentru părinți. Acum, nu mai sunt decât umbra mea. Familia pe care am clădit-o mă apasă. În unele zile aș vrea să fiu doar o mobilă. Fără gânduri, fără trăiri, aș ști să-l aștept, să-l slujesc, să-i împodobesc casa, să-i alin străbunii.

Perla Lunii se ridică de pe scaun. Culege un ciorchine de glicină pe care îl zdrobește între degetele-i tremurânde:

— Îți voi spune adevărul. Îmi iubeam soțul, i-am dat totul. Ca un vierme de mătase, am smuls din măruntaiele mele pentru el tot ce aveam mai frumos. Nu mai sunt decât o carcasă stearpă. Știu ce-mi rămâne de făcut. Îi voi da viața mea. El să trăiască, eu să mor!

Simt cum mă cuprinde o stare de rău. Sub un pretext oarecare, o las și plec. În stradă, încep să alerg. Am nevoie să respir viața, copacii, căldura orașului. Voi ști să-mi stăpânesc destinul și să fiu fericită. Fericirea e o luptă de încercuire, un joc de go. Voi ucide durerea strângând-o în brațe.

42

Căldura face ca antrenamentul să fie greu de suportat. Dincolo de zidurile orașului, câmpia neagră se transformă într-o bucată de tablă fierbinte. Supravegheați de ofițeri, soldații mărșăluiesc, sar, aleargă, se târăsc, trag cu arma, își înfundă de nenumărate ori baioneta în măruntaiele manechinelor de paie. Cei care leșină primesc o căldare de apă și o pereche de palme. Recruților chinezi li se aplică pedepse mai severe. Oamenii seamănă cu un fier pe care trebuie să-l bați ca să faci din el o armă.

Încă din prima zi, soarele mi-a ars fața și buzele mi s-au cojit. Tot strigând ordine, am răgușit și gâtul îmi arde. Când înghit orez parcă aș mânca nisip. Noaptea, temperatura coboară brusc, dar trupul păstrează fierbințeala din timpul zilei. Suferind de frig și de căldură, mă întorc de pe-o parte pe alta în așternut fără să pot adormi.

Cu toate astea, sunt foarte mulțumit că sunt aici. Cazarma e o cetate interzisă celor-lalți, cu baruri, restaurante, bibliotecă, infirmiere seducătoare și sălile ei de baie înzestrate cu căzi de lemn. Sora cea Mică și Akiko mi-au trimis cărți și reviste literare. Mama m-a alintat trimițându-mi un săculeț plin cu ciocolată, pastă de fasole roșie, șosete și lenjerie nouă.

Revistele pornografice care circulă pe aici dau naștere unei complicități joviale. Seara, dintr-o cameră în alta se aud voci sparte maltratând cântecele noastre tradiționale. Ici-colo, militarii se adună ca să joace cărți pe bani.

Spre disperarea soldaților, ofițerii au privilegiul de a ieși din cazarmă când vor. S-au format mici grupuri de cheflii. După apusul soarelui, ne ducem să bem în oraș, apoi ne facem siesta la prostituate.

Fiindcă vorbesc limba lor, relațiile mele cu femeile de aici iau o întorsătură neobișnuită. Comunicarea naște tandrețe chiar și în ființele cele mai aspre. Orhideea s-a atașat de mine. Trupul meu a îmblânzit-o. Nutrește pentru mine o pasiune înflăcărată.

Imaginația ei transformă simpla întâlnire dintre un soldat și o târfă într-o poveste de iubire. Pretinde că m-a remarcat din prima zi când am sosit. Dintre toți soldații care defilau, numai privirea mea a fascinat-o.

Tot auzind-o cum îmi spune că mă iubește, îi devin credincios. Ea mă încântă cu pasiunea și cu sinceritatea ei, sentimente pe care curtezanele noastre nu le cunosc. Îmi oferă batiste și jartiere, șuvițe de păr și o perniță din satin ornată cu broderii erotice. Aceste modeste cadouri mă bucură și mă măgulesc la fel ca dorința ei frenetică.

43

În țara mea, luna mai, blândă și luminoasă, durează mai puțin ca săritura unei broaște în apă.

Și vine vara.

După masa de prânz, primele valuri de căldură le impun părinților o lungă siestă. Trec prin casă în vârful picioarelor, mă strecor în grădină și ies pe poarta din spate. Merg pe străzile șerpuitoare și umbrite ici-colo de copaci. Soarele își revarsă peste creștetul meu razele lui de aur. Transpir, nu mă gândesc la nimic.

La Jing, liliacul ne îmbată cu parfumul lui. Min mă așteaptă în pat. S-a stropit cu apă de la fântână din cap până-n picioare. E rece ca o piatră abia scoasă din râu. Mă arunc asupra lui. Pielea mea fierbinte aproape scoate fum când se atinge de a lui.

Pe măsură ce descopăr trupul lui Min, centimetru cu centimetru, acesta devine un teritoriu infinit. Îl explorez, ascult suspinul pielii lui, îi citesc harta vinelor. Inventăm jocuri subtile. Cu vârful limbii, îi desenez pe piept litere pe care el urmează să le ghicească. Îmi ofer pântecul gurii lui și sânii, frunții lui. Min se târăște pe mine în poziție de rugăciune, la fiecare mișcare trebuie să recite un poem. Părul lui mă gâdilă și mă face să râd. Pentru

a mă pedepsi că râd de el, intră brusc în mine. O lume se destramă. Vederea mi se tulbură, urechile îmi țiuie. Îmi îngrop degetele în păr, mușc cearșaful. Cu ochii închiși, zăresc în întuneric culorile vii ale unor imense stindarde fluturate. Se formează și se deformează contururi, apar și dispar tot felul de ființe. Voi muri. Deodată am impresia că sunt în două locuri. O parte din mine mă părăsește și plutește în aer. Mă contemplă, mă ascultă cum gem și cum țip. Apoi, ridicându-se, dispare spre o înălțime necunoscută, pasăre care trece peste culmile unui munte. N-o mai zăresc.

Min se prăbușește și adoarme, cu brațul pe pieptul meu. Mi-a lăsat pe pântec câteva picături albe. Sunt calde și mi se răsucesc în jurul degetelor ca niște fire de mătase. Bărbații sunt niște păianjeni care întind femeilor o capcană țesută din sămânța lor.

Mă ridic încet. Plină de o nouă energie, sunt gata să încep o partidă de go. În grădină, sub un copac, Jing dormitează pe un șezlong, cu o pălărie de pai pe față. Nu știu când a venit și dacă ne-a pândit zbaterile. Mă pregăteam să dispar, când deodată își ridică pălăria de pe față și mă fixează. Simt o plăcere tainică la vederea disperării și a disprețului ce i se citesc pe față. Îl înfrunt susținându-i privirea. Buzele îi tremură, tace.

Strigătul prelung al unui vânzător de fructe ajunge până la noi.

— Aș vrea să mănânc niște piersici, îi spun.

Jing lovește scaunul cu pumnul. Se ridică, aleargă, apoi se întoarce cu un coș plin cu piersici. Le spală la fântână și o alege pentru mine pe cea mai mare. Mâncăm piersicile fără să scoatem vreun cuvânt. Un firicel de suc se

prelinge din gura lui Jing și i se răspândește pe cămașă.

Greierii scot sunete ascuțite. Mirosul frunzelor arse de soare se confundă cu parfumul părului meu. Într-un vas ce servește de acvariu se rotește un crap.

44

La cazarmă, dintre figurile noi, căpitanul Nakamura, ofițerul responsabil cu informațiile, se deosebește de camarazii noștri avizi de femei și duce o viață solitară. În ciuda gradului său, încurajează de voie glumele cele mai îndrăznețe și își ia, de bunăvoie, rolul de *kyōgen*[1].

La restaurant, după ce a golit douăzeci de sticle de sake pe nerăsuflate, adoarme și sforăie zdravăn. Într-o zi ne hotărâm să ne răzbunăm din cauza somnului ăstuia zgomotos. Îl trezesc dându-i un cot. Ca un maestru zen care vorbește cu elevul său, îl întreb:

— Să mănânci, să bei, să te duci la femei sunt zădărniciile simțurilor. Căpitane, care este zădărnicia sufletului?

Se ridică în picioare ca o fantomă din mormânt și, fără să-i pese de râsetele noastre, psalmodiază:

— „Bâzâit de gâze,
Din ce în ce mai slab, mai obosit,
De toamnă ce trece.
Eu, care le regret pieirea,
Înaintea lui voi dispărea...“

---

1. În Teatrul Nō, *kyogen*-ii sunt comici care joacă pe scenă între două acte.

Da, zădărnicia sufletului e moartea!

Stăpânindu-mi zâmbetul, îl întreb:

— Căpitane, care-i zădărnicia zădărniciilor?

Surprins, se scarpină în cap:

— Lumea în care vieţuim
Trăieşte mai puţin
Ca raza lunii
Oglindite în apa
Scoasă în căuşul unei mâini...“[1]

Zădărnicia zădărniciei... zădărnicia zădărniciei e...

Ca să-l tulbur şi mai mult, rostesc pe silabe:

— Zădărnicia e zadarnică, zădărnicia zădărniciei este de două ori zadarnică. Or, zădărnicia şi zădărnicia se anulează. Zădărnicia sufletului e moartea, zădărnicia zădărniciei sufletului e viaţa. Între viaţă şi moarte, cine suntem noi?

Căpitanul se uită la mine cu atenţie. Aerul său uluit provoacă în jurul nostru o explozie de râs.

Într-o după-amiază, făcându-i o vizită, zăresc în camera lui un joc de go. Începem imediat o partidă. Spre marea mea mirare, căpitanul, un încurcă-lume şi un neajutorat în viaţă, joacă cu pricepere şi dezinvoltură. La cazarmă, toţi îl cred nebun: vede peste tot numai comploturi. Pe tabla de joc, această obsesie se transformă într-o prudenţă exacerbată.

---

1. Cele două secvenţe în versuri sunt extrase din *Heiji monogatari*, operă epică a literaturii japoneze tradiţionale, cu trimitere la o răscoală din sec. al XII-lea.

După ce l-am învins, căpitanul mă invită să iau masa cu el. Câteva boluri de sake sunt de ajuns ca să facă din noi cei mai buni prieteni din lume. Discutăm despre literatura chineză. Se miră că vorbesc limba chineză clasică. Jocul de go pune oamenii față în față în jurul tablei de joc, dar îi face ca în viață să aibă încredere unii în ceilalți. Fără să ezit, îmi deschid sufletul:

O fată din Pekin își urmase soțul, student la Tokyo. Bărbatul a murit de cancer, lăsând-o pe lume cu un bebeluș. Știind doar două-trei cuvinte în japoneză și fără bani, a bătut la toate porțile ca să ceară o slujbă. Mama a angajat-o ca doică. A fost un dar trimis mie de Buddha. Părinții mei, ca toți părinții din Japonia, mă crescuseră cu multă severitate. La cea mai mică abatere primeam o pereche de palme. Cu obrazul arzând ca focul, cu ochii în lacrimi și inima îndurerată, mă aruncam în brațele chinezoaicei mele care-mi jelea suferințele. Ca să-mi potolească durerea, mă îmbrățișa și-mi povestea legende din țara ei. Chineza a fost limba mea de vis și de împăcare. Mai târziu, m-a învățat să recit poemele dinastiei Tang și să scriu. Mi-a împărtășit din *Convorbirile* lui Confucius și m-a făcut să descopăr *Visul din pavilionul roșu*. Când citeam aceste texte cu voce tare, pronunția mea cu accent de Pekin o făcea să plângă de bucurie. Ea i-a alăptat pe fratele și pe sora mea și ne-a îmbătat cu dragostea ei. Apoi, într-o dimineață, a dispărut. După un an, Mama a pus capăt tuturor iluziilor mele: se întorsese în țara ei și nu va mai veni înapoi niciodată.

Confidența mea îl face pe căpitan să suspine. Golește un bol cu sake, după care se

ridică. Imitând gesturile unui actor din Teatrul Nō, cu o baghetă în chip de evantai, începe să cânte:

— Tot ce-a avut viață
Dispare, nu se pierde.
La ce bun să trăiești mai mult
Când un copac pe care-l am în față
Acum îl văd, acuma piere,
Schimbător, la fel cum se arată lumea.
Nefericită-i viața omului
Ca floarea fără seamăn de frumoasă
Sub al vremelniciei vânt
Ce noaptea-ntreagă bate
Cu furie pe viață și pe moarte,
Acoperind cu nori
Lumina lunii, o părere.
Cu-adevărat, sub ochii mei –
toată nefericirea lumii...[1]

Cuprins de tristețe, aplaud. Căpitanul se înclină și soarbe un nou bol.

Apoi schimbă subiectul:

— Știi că în centrul orașului există o piață unde chinezii se adună ca să joace go? E un spectacol neobișnuit. Jucătorii se așază la mese care au gravate liniile de joc și își așteaptă adversarii. Dumneata, care vorbești chineză cu un superb accent de Pekin, ar trebui să te îmbraci în civil și să joci o partidă acolo.

Dă pe gât încă un bol cu sake și continuă:

— De mult timp sunt intrigat de jocul lor, dar n-am îndrăznit să mă apropii de ei. Informatorii mei m-au asigurat că sunt niște

1. Extras din piesa Nō *Insula de aur*, de Zeami Motokiyo (1363-1444), actor, teoretician și autor de drame Nō.

inși inofensivi, dar eu sunt convins de contrariu. De când teroriștii au pătruns în oraș, sunt cu ochii pe toată lumea. Oamenii ăștia complotează ca să ne distrugă. Jocul de go nu-i decât camuflaj: în piața asta, sub pretext că se joacă de-a războiul, dușmanii noștri își pun la cale loviturile.

Roșu la față, căpitanul se afundă într-un univers imaginar. Mă prefac interesat:

— Dar cum m-aș putea travesti? Oare trebuie să închiriez o cameră de hotel ca să-mi schimb hainele?

Căpitanul îmi ia întrebarea în serios:

— Toată povestea asta rămâne între noi. Te voi acoperi. De mâine vei merge la un om al meu care ține restaurantul Chidori. Îți va împrumuta tot ce va fi necesar. Tot el îți va spune cum să înșeli neîncrederea chinezilor. Dacă teroriștii s-au retras din oraș, agenții lor, în schimb, sunt pretutindeni. Pun la cale o nouă revoltă. Dar de data asta îi voi înfrânge. Îți mulțumesc că renunți la odihnă pentru a fi în slujba țării. Vino, locotenente, să ciocnim în onoarea Împăratului.

Înțeleg atunci că nu e vorba de o glumă. E prea târziu ca să refuz. Îmi beau cupa de sake și închei acordul. Într-adevăr, căpitanul e un om viclean, iar bizareria lui, o capcană. Știa că va face din mine un spion chiar din momentul când am intrat în cameră. În timp ce jucam go, a țesut plasa în care sunt prins acum: sunt obligat să mă strecor în pielea unui chinez.

45

Min disprețuiește jocurile, pe care le consideră pierdere de vreme. În după-amiaza asta, după o lungă pledoarie, am reușit să-l fac să-și schimbe părerea. Consimte să jucăm cărți cu condiția să rămânem în pat și ca pântecul meu să ne slujească drept masă. Cu el, toate plăcerile vieții duc spre fericirea erotică. Incapabil să prevadă strategia adversarului, pierde glorios și se grăbește să amestece cărțile de joc între sânii mei. Lenea și ușurătatea lui mă exasperează. Ca să-l pedepsesc, ies din cameră sub un pretext oarecare și fug din casă în direcția pieții din O Mie de Vânturi.

Jucătorii meditează și moțăie. Negăsind partener, mă instalez la o masă și aștept să treacă vreun amator. Cu capul sprijinit într-o mână, aranjez pionii și încep o partidă imaginară cu Min. O umbră se așază în dreptul meu. Ridic capul. Un necunoscut cu pălărie de panama ce parcă îi zdrobește ochelarii cu ramă de baga se apleacă în chip de salut. Îi răspund făcând un semn din cap și îi arăt scaunul pe care să ia loc.

Necunoscutul pare că nu mă înțelege și dă să plece. Îl reține:

— Știi să joci go?

Rămâne uimit.

— Pari un cunoscător. Așază-te și să jucăm o partidă.

— Ce categorie ești? mă întreabă imbecilul cu un accent mizerabil de Pekin.

— Nu știu.

— Nu pot juca dacă nu-ți cunosc slăbiciunile.

— Să începem o partidă. Îți voi face o mică demonstrație!

Stă o clipă pe gânduri, apoi se așază în fața mea. Nu-i nici o îndoială, străinul ăsta habar nu are de reputația mea. Ca mulți alți imbecili, se lasă înșelat de cum arăt.

Împing cu zgomot pionii negri spre el.

— Începe.[1]

Individul își așază piatra pe colțul dinspre nord-vest. Pretenția lui de adineauri mă enervează și mă hotărăsc să-i joc o festă. Dau replica punându-i un pion alb în coastă. Niciodată la începutul unei partide nu se intră în luptă printr-o mișcare corp la corp. Este o regulă de aur.

Descumpănit, se uită la mine și cade pe gânduri.

Pe o tablă de joc pătrată, pionii își dispută cele 361 de intersecții constituite de 19 linii orizontale și 19 linii verticale. Cei doi jucători își împart astfel între ei acest teritoriu virgin și, la sfârșit, compară întinderea teritoriilor ocupate. Între jocul de go și cel de șah, îl prefer pe primul pentru libertatea sa. Într-o partidă de șah, cele două regate, cu luptătorii lor înarmați, se înfruntă față în față. La jocul de go, caii se învârt repede, își pun

1. În go, jucătorul cu piesele negre începe partida, dar trebuie să cedeze la sfârșit cinci puncte și jumătate celui cu piesele albe.

capcane în spirală: aici, îndrăzneala și imaginația sunt virtuțile care conduc la victorie.

În loc să mă ocup de frontiere, îmi atac adversarul frontal. Pionul meu alb numărul 4 îl provoacă la duel. Individul stă din nou pe gânduri.

Pionul meu numărul 6 barează calea pionului lui negru numărul 5 și se alătură celorlalți, pentru a încercui pionul numărul 1.

Răspunde in extremis plasându-și pionul numărul 7.

Zâmbesc. Am terminat cu gluma, acum îmi construiesc jocul.

Necunoscutul joacă extrem de încet. Traseul gândirii sale mă surprinde. Fiecare mișcare a lui arată o mare grijă pentru armonia ansamblului. Înaintarea pionilor săi e aeriană, subtilă, ca dansul cocorilor. Nu știam că la Pekin există o școală unde eleganța e mai importantă decât violența. Uluită la rândul meu, mă las dusă de ritmul său.

Necunoscutul întrerupe brusc jocul care devenea palpitant.

— Am o întâlnire, spune cu un ton posac.

Nemulțumită, vreau să reiau partida cât se poate de repede și spun:

— Vino din nou duminică dimineață, la ora zece.

În privirea din spatele ochelarilor nu se citește nici un fel de entuziasm.

— Cum vrei...

Mă ridic de pe scaun.

— De acord, se hotărăște el în sfârșit.

Însemn poziția pionilor pe o foaie de hârtie și-l răsplătesc pe Necunoscut cu un zâmbet. Dat fiind că am încercat-o pe Vărul Lu, pe Min și Jing, îmi cunosc arma.

Într-adevăr, el își coboară privirea.

46

Deghizarea aleasă: tunică de in, pălărie panama, evantai împodobit cu caractere caligrafiate, toate conferă personajului meu solemnitatea mandarinilor imperiali. O pereche de ochelari îmi dă un aer de universitar.

Bărbatul care trage ricșa își dă imediat seama că nu sunt de prin partea locului și hotărăște să mă înșele. În loc să se ducă direct în piața din O Mie de Vânturi, face un mare ocol prin oraș.

Cu voce întretăiată, îmi spune povestea regiunii. Cu patru sute de ani în urmă, seniorii de la curte au descoperit pădurea din împrejurimi și au construit de jur împrejurul ei niște palate maiestuoase. Secole întregi, au avut la inimă acest pământ bogat cu vânat și în femei frumoase. O Mie de Vânturi, la început un sat, a devenit un oraș, în care au înflorit negoțul și meșteșugurile. Copie fidelă a Pekinului, cetatea avea același plan rectangular al capitalei. După prăbușirea imperiului manciurian, o parte din aristocrația din Pekin l-a urmat pe Împărat în Capitala cea Nouă. Alții s-au refugiat aici. Îi poți deosebi după sărăcia lor elegantă: îmbrăcați în haine demodate, protestează împotriva modernității păstrându-și unghiile lungi, semn de trândăvie, capul ras și coada tradițională.

După ce am mers de-a lungul zidului de apărare, unde viermuiesc cerșetori, jongleri cu focul și dresori de maimuțe, după ce mi-a arătat piața primăriei cu marile ei hoteluri desuete, se oprește în sfârșit la marginea unei piețe împădurite.

— Iată piața din O Mie de Vânturi.

Apoi mă întreabă cu un aer misterios:

— Și dumneavoastră jucați go?

Nu-i dau nici un răspuns.

În parc, în jurul meselor joase, jucătorii se înfruntă în tăcere. Judecând după haine, sunt din toate categoriile sociale.

Dacă n-aș fi venit aici, n-aș fi crezut niciodată că există un loc în care jocul de go le este oferit trecătorilor. Pentru mine, o partidă de go, rezervată numai elitelor, este o ceremonie celebrată cu cel mai mare respect.

Situația nu mă surprinde. Conform legendei, China a inventat jocul acesta extraordinar acum patru mii de ani. În decursul prea lungii sale istorii, cultura ei s-a istovit și jocul de go și-a pierdut rafinamentul, puritatea originară. Introdus în Japonia acum câteva sute de ani, gândit, perfecționat, acest joc a devenit aici o artă divină. Încă o dată, țara mea și-a dovedit superioritatea asupra Chinei.

În depărtare, o femeie joacă go cu ea însăși. La noi, e de neconceput ca o femeie să stea singură într-un loc frecventat de bărbați. Intrigat, mă apropii.

E mai tânără decât îmi închipuiam și poartă uniformă de elevă. Cu capul sprijinit în palmă, stă pe gânduri. Pe tabla de joc, pionii așezați cu inteligență mă provoacă la o cercetare mai atentă.

Își înalță capul: are frunte lată și ochi ca două frunze de salcie desenate delicat. Parcă o

văd pe Lumiere la șaisprezece ani. Gheișa-ucenică era de o frumusețe timidă, întoarsă spre ea însăși. Chinezoaica mă privește atent fără să roșească. La noi, femeile elegante sunt palide și se feresc de soare. Tot jucând în aer liber, fetișcana are chipul luminat de un farmec ciudat. Privirea i se întâlnește cu a mea, iar eu las ochii în jos.

Mă invită la o partidă de go. Mă las greu, ca rolul meu să fie mai credibil.

Înainte de a părăsi restaurantul Chidori, colaboratorul căpitanului Nakamura m-a instruit: în ultimii zece ani, țara noastră a devenit pentru toată Asia vitrina lumii occidentale. Pretinzând că sunt unii dintre studenții chinezi care au petrecut mult la Tokyo, îmi voi justifica înfățișarea, accentul și faptul că nu sunt la curent cu unele lucruri din prezent.

Chinezoaicei nu-i place vorbăria. Nu-mi pune nici o întrebare și mă grăbește să încep să joc. De la prima mișcare, impune un joc pervers și ciudat. N-am jucat niciodată go cu o femeie. Nu m-am aflat niciodată atât de aproape de una, cu excepția mamei, a surorii mele, a lui Akiko, a gheișelor sau a prostituatelor. Cu toate că tabla de joc mă desparte de adversara mea, parfumul ei de fată mă face să mă simt stânjenit.

Absorbită de propriile gânduri, cu capul plecat, ea pare că visează. Dulceața obrazului ei contrastează cu duritatea mâinii. Mă intrigă.

Câți ani o fi având? Șaisprezece? Șaptesprezece? Cu pieptul plat și părul prins în două cozi, fata poartă în ea ambiguitatea adolescenței care face din fete niște băieți travestiți. Totuși, feminitatea sa iese la lumină ca un

ghiocel într-o primăvară timpurie: brațele ei au o rotunjime plină de indolență.

Seara se lasă prea repede. Trebuie să mă întorc la cazarmă.

Ea mă invită să vin din nou. O asemenea propunere venită de la o altă femeie mi s-ar părea lipsită de pudoare. Adolescenta știe să-și folosească inocența.

Nu-i dau nici un răspuns. Fata aranjează pionii în vasul lor, lovindu-i cu zgomot unii de alții. Prin asta, protestează împotriva indiferenței mele. Râd pe ascuns. Dacă își temperează agresivitatea și va urma o cale spirituală, va deveni o mare jucătoare.

Duminică dimineață la ora zece, spune ea.

Perseverența asta îmi place. Nu mai rezist și o aprob cu un semn din cap.

La noi, când râd, femeile își ascund chipul după mâneca de la chimono. Chinezoaica zâmbește cu naturalețe, fără să se jeneze. Gura i se deschide așa cum explodează o grenadă.

Îmi întorc privirea.

47

Mai mulți pelerini merg de-a lungul unui zid interminabil. Printr-o spărtură, pătrund în curte. Aici, nenumărați copaci înconjoară un lac cu unde scânteietoare. Într-un pavilion în ruină, un copil se joacă cu un zmeu.

Copilul le zâmbește cu răutate și le urează bun venit. Zmeul lui, le povestește, prezice viitorul. Cel mai în vârstă din grup îl întreabă:

— Știe unde ne ducem?

Zmeul își ia zborul, se îndreaptă spre un colț al plafonului, își schimbă direcția, se repede spre colțul opus. Ca o pasăre prinsă într-o capcană, plesnește zidurile cu aripile sale, se izbește de ferestre și cade brusc la pământ.

— În Tenebre!

Mă trezesc.

În dimineața asta, Min, pe bicicletă, ajunge din urmă ricșa mea și-mi dă o carte. Răsfoind-o, găsesc în ea un bilet împăturit în patru. Mă invită să trec pe la Jing pe seară, ca să sărbătorim cea de-a douăzecea aniversare a prietenului lui. Mă hotărăsc să i-o prezint lui Jing pe Huong. Întâlnirea lor va fi darul meu pentru el.

La Jing, niște studenți fumează, beau și discută în grădină. Prinzându-și câte o eșarfă de mătase albă la gât, băieții o fac pe poeții

blestemați. Încălțate cu pantofi fără toc și cu părul tăiat scurt, fetele sunt mai băiețoase decât colegii lor. În centrul cercului, o studentă le ține colegilor o cuvântare. Min, sprijinit cu spatele de un copac, o ascultă atent. Din când în când trece cu privirea peste adunare, dar nu mă vede.

Jing iese din casă și pune o tavă de ceai pe un taburet. I-o prezint pe Huong, pe care tinerii revoluționari au pus-o pe gânduri. Încep amândoi o conversație animată.

Mă trântesc pe un scaun. Ca să-mi treacă plictiseala, mănânc niște semințe sărate de floarea-soarelui, în timp ce-o urmăresc cu ochii pe studenta care vorbește. Sunt surprinsă de faptul că mi se pare frumoasă în ciuda aerului ei sălbatic. Acest orator de douăzeci de ani știe să-și moduleze vocea și să capteze atenția publicului. La fiecare cuvânt de-al ei, sunt cuprinsă de-o admirație care mă copleșește.

— ...Japonia, în plină expansiune militară, nu se va mulțumi să colonizeze Manciuria: următoarea etapă va fi Pekinul, apoi Shanghaiul, apoi Guangdongul. Suveranitatea Chinei e în primejdie! Curând vom fi niște servitori, niște sclavi, niște câini vagabonzi! Conducătorii armatei, guvernele provizorii, autoritățile militare au divizat continentul. Numai patriotismul unește forțele și speranțele. Să ne răsculăm, să-i izgonim pe invadatori, să-i ucidem pe militarii corupți care se scaldă în sângele poporului. Să le dăm înapoi pământul țăranilor, să redăm robilor demnitatea. Pe ruinele unui regim pe jumătate feudal, pe jumătate colonial, să construim o nouă Chină în care va domni democrația. Fără corupție, fără sărăcie, fără violență. Deviza noastră va fi egalitate,

libertate, fraternitate. Fiecare cetățean va munci după trebuințele sale. Poporul va fi stăpânul, iar guvernul slujitorul său. Doar atunci vor reveni pacea și fericirea!

Este aplaudată. După ce își salută admiratorii, fata se întoarce spre Min. În privirea ei duritatea cedează locul tandreței. Min îi răspunde printr-un zâmbet. Mă ridic de pe scaun și mă alătur lui Jing și Huong.

Prietena mea își exercită farmecele asupra lui Jing. Îi vorbește despre familie, despre căsătoria aranjată de părinți. Își privește interlocutorul cu o intensitate greu de suportat.

Fascinat, el nu-și ia ochii de la ea. Chipul lui exprimă, pe rând, curiozitate și milă. Prezența mea îl stinghерește. Se uită din când în când la mine. Când privirile ni se întâlnesc, lasă ochii în jos, tușește și își reia aerul distant.

Rătăcesc prin grădină fără să-mi pot alunga supărarea care mă apasă. Libelule roșii se așază pe tulpinile florilor și apoi își reiau zborul în ultimele raze de lumină. Zăresc pe fereastră patul în care stătusem în ajun, acoperit cu aceeași cuvertură purpurie brodată cu flori de crizantemă. Vederea ei mă rănește.

Min îmi face semn. În sfârșit. În fața colegilor lui, mă tratează ca pe o soră mai mică și le povestește râzând cum mi-a salvat viața. Îl las să trăncănească, îi e rușine cu mine.

Jing începe să împartă plăcintele de aniversare. Când îmi vine rândul, în loc să-mi întindă farfuria, se oprește și îmi ia o frunză ce mi se agățase în păr.

Cineva îl bate pe umăr:

— Prezintă-mi-o pe prietena ta.

O recunosc pe sibila de adineauri.

Fără să aștepte reacția lui Jing, mi se adresează direct:

— Pe mine mă cheamă Tang, pe tine?

Îmi pune o mulțime de întrebări. Amabilitatea ei mă intimidează. Vrea să știe totul: unde învăț, unde stau, câți frați și surori am. Apoi, fără nici o jenă, îmi spune că îl cunoaște pe iubitul meu de când s-a născut. Mama ei slujește în familia lui Min. Îmi scrie la repezeală adresa ei pe o bucățică de hârtie și mă invită să-i fac o vizită.

Pretextez că sunt așteptată acasă, o las pe Huong în grija lui Jing și plec de la petrecere. Jing mă ajunge din urmă pe pragul ușii. Cu mâinile pe tocul ușii, îmi barează drumul și-mi mulțumește că am venit:

Îi spun:

— Huong este o fată tare drăguță. E puțin dezorientată. Sper că o vei ajuta să-și regăsească drumul.

Fața lui Jing se înroșește dintr-odată. Înțeleg că Huong i-a plăcut. Asta îmi dă o dispoziție ciudată.

— Întoarce-te la petrecere. Ești așteptat.

Scot din buzunar batista cu care se șterse în ziua când m-a dus acasă cu bicicleta. Am spălat-o și am brodat numele lui pe ea.

— Uite, un mic cadou.

Jing privește batista și bolborosește:

— Sunt foarte fericit că te-am întâlnit. Ești o fată deosebită și interesantă. Min nu te merită...

Îl întreb de ce.

El mă fixează, mușcându-și buza de jos.

Insist. El se supără, bate din picior și îmi întoarce spatele.

Pe stradă e o căldură umedă. Copacii strălucesc și verdele se prelinge din vârful frunzelor. Vitrinele prăvăliilor aruncă ici-colo scânteile unui soare obosit. Copii aproape goi aleargă în lungul trotuarelor, fluturând ziare. Ca să-i atragă pe clienți, ei strigă în cor: „O femeie își omoară amantul! Trupul a fost descoperit de un preot budist!".

Chiar înainte de a ajunge acasă, apare Min și mă oprește din drum, apucându-mă de braț.

— Jing a înnebunit! Ce ți-a spus adineauri?

— Nimic.

— Ce ți-a spus despre mine?

— Nimic.

Dar Min nu se calmează. Îmi cercetează atent fața.

— Te iubește. Tocmai mi-a mărturisit-o.

Cuvintele acestea îmi străpung inima.

— Lasă-mă.

— Trebuie să alegi între noi doi.

— Să nu ne dăm în spectacol!

— Nu poți să mă trădezi. Trupul tău îmi aparține!

— Sunt liberă. Îmi dau trupul cui vreau, chiar și diavolului!

— De ce-mi spui asta? De ce mă faci să sufăr? Nu mă iubești!

— Lasă-mă. Sora mea mă așteaptă acasă, o să vorbesc cu tine când te liniștești. Mâine joc o partidă de go în piața din O Mie de Vânturi, vino să mă cauți la cinci seara.

Nu l-am văzut niciodată pe Min într-o asemenea stare. Tremură din tot trupul.

Plec alergând.

48

După masa de seară, ni se ordonă să dormim îmbrăcați și cu arma la îndemână. La miezul nopții, suntem treziți din somn de un țignal repetat. Alerg afară.

Împărțită în mai multe grupe, trupa noastră năvălește în camioane. Ni se aduce la cunoștință scopul operațiunii: să-i arestăm pe teroriștii reuniți în seara asta în oraș. Se crede că printre ei va fi găsit vestitul colonel Li.

E o atmosferă apăsătoare și umedă. Sub felinare se zbenguie fluturi de noapte. În cartierul marii burghezii, lămpi cu gaz luminează portalurile impozante. Deodată încep focuri de armă. Teroriștii au mirosit capcana și încearcă să fugă. Cercetașii noștri au deschis focul.

O grenadă explodează pe o stradă învecinată. Mirosul prafului de pușcă mă face să tresar. De luni de zile n-am mai participat la o bătălie. Moartea mi-a lipsit.

Încercuim o clădire mare. Ascunși sub ferestre, rebelii rezistă atacurilor noastre aruncând grenade. În locul unde au căzut proiectilele, copacii ard. Ferestrele cu geamurile sparte sunt negre ca niște vizuine.

Asalturile date de grupa noastră au permis unuia dintre comandouri să se urce pe acoperiș, unde se află o deschidere. Lupta a fost

prea scurtă. De-abia mă încălzisem, că a trebuit să-mi cobor arma. Teroriștii au lăsat aici cinci cadavre și opt răniți. Vestitul colonel rebel a avut inteligența să se omoare înainte ca noi să dăm năvală peste ei. Prada e bogată: în pivniță sunt înghesuite puști, lăzi cu muniții, teancuri de bancnote chinezești pe care banditii n-au avut timp să le schimbe în bani manciurieni. Am intervenit la timp. O nouă răscoală era pe punctul să izbucnească.

Fac socoteala pierderilor noastre: patru soldați și un ofițer și-au dat viața pentru Împăratul Japoniei. Lângă ușa unei case învecinate se mișcă o siluetă. Un soldat atins de o grenadă se târăște pe trotuar și scoate niște horcăituri interminabile. Alerg spre el și-i cercetez rănile. Trupul lui nu-i decât un morman de carne tocată amestecată cu fâșii de haine. Din pântecul deschis i se revarsă măruntaiele. Brusc, mi se agață de umeri:

— Haide, omoară-mă!

Știu bine că e terminat. Știu că toți soldații trebuie să treacă prin asta. Dar nu izbutesc să-mi scot pistolul din toc.

— Omoară-mă! Ticălosule, de ce stai pe gânduri?

Îmi lipsește curajul. Cu mâna pe armă, simt că mă ia amețeala. Sanitarii vin în fugă și duc rănitul pe o brancardă în timp ce el continuă să urle:

— Omorâți-mă! Vă rog! Omorâți-mă!

Le cazarmă, mă prăbușesc pe pat fără să mă dezbrac. Mânecile uniformei îmi sunt încă umede de sângele acelui necunoscut care va agoniza zile întregi în spital. Disperarea lui mă bântuie. Nu i-am putut oferi moartea pe care mi-o cerea, am fost laș. Buddha ar fi

comis crima de eliberare. Compasiunea le este dată sufletelor puternice.

În urechi îmi răsună cuvintele mamei:

— Între moarte și lașitate, alege fără să stai pe gânduri moartea.

49

Pe fereastră și printre copaci, mă uit la lună.

Prin fața ochilor îmi trece din nou silueta lui Jing. Cu mâinile pe tocul ușii, cu privirea plină de o lumină tulbure, îmi mulțumea că am venit.

Mult timp, băiatul s-a arătat distant și sălbatic. Niciodată nu i-am spus vreo vorbă bună fără să mă tem de toanele lui. După mărturisirea repetată de Min, nu mă mai tem de privirea lui disprețuitoare. De-acum înainte el e pentru mine o carte deschisă căreia eu îi voi compune gramatica.

De ce oare Jing a spus că Min nu mă merită? Cum or fi ajuns cei doi să se contreze? Ce l-o fi făcut pe Jing ca dintr-odată să se confeseze? S-or fi certat? S-or fi bătut?

Min spune că vrea să se căsătorească cu mine. Dar mie mi-e teamă ca nu cumva într-o zi să ajungă să semene cu tatăl și cu cumnatul meu. Pasiunea bărbaților se stinge mai repede decât frumusețea femeilor.

Mi-a cerut să aleg. Cum aș putea să nu-l mai văd pe Jing, care îmi hrănește atracția pentru Min. El m-a făcut femeie. Recunoștința, nu gelozia lui, mă face să-i fiu credincioasă. Legătura mea cu Jing e mai subtilă decât

elanurile trupului. Abstinența este voluptatea sufletului. Știu că Jing ne urmărește cu atenție, că trăiește odată cu mine uluitoarea descoperire a cărnii. Privirea mea îi domolește supărarea. Când mă întorc spre el, chipul lui palid își recapătă culorile. Jing este copilul meu, fratele meu, cu care orice atingere e interzisă. Această puritate e începutul unei afecțiuni fără reținere și fără apărare, pe care i-o refuz lui Min.

Fără Jing, îmbrățișările mele cu rivalul său ar fi vulgare. Fără Min, Jing nu mai există. În contrast cu ușurătatea iubitului meu, firea lui aspră pare gravă și misterioasă. Alegându-l pe unul, renunț la celălalt, și îi pierd pe amândoi.

Într-o situație ca asta, la jocul de go se optează pentru a treia soluție: se atacă adversarul acolo unde se așteaptă mai puțin. Mâine, când Min va veni să mă caute în piața din O Mie de Vânturi, mă voi preface că nu-l văd. Când se va încheia partida, voi număra pionii. Îmi voi saluta adversarul și îl voi urmări cu privirea până când dispare. Mă voi uita fix la tabla de joc, cu un aer extenuat. Voi întreba: „Min, cine e Tang?“.

El va jura că mi-a fost credincios. Mă voi preface că sunt mânioasă. Voi bate din picioare, voi plânge. Am reținut atât de bine crizele pe care le face Perla Lunii, încât voi ști să-mi joc rolul la perfecție.

Ca să mă potolească, el mă va duce acasă la Jing. Îi voi primi sărutările, se va lipi de mine. Trupurile noastre goale vor fi înfășurate în cearșaf ca doi pini legați strâns cu vițe de iederă. Patul va fi o litieră care ne va purta spre o altă lume.

Un zgomot asurzitor mă smulge din reveriile mele. Prin fereastră îmi văd părinții, doar în pijamale, în mijlocul curții. Bucătăreasa, alarmată, iese din camera ei cu o lumânare în mână.

— Stinge-o! îi poruncește tata cu voce scăzută.

— Sper că nu-i decât un exercițiu militar, spune Mama.

Tata oftează.

Din nou, se văd înălțându-se scântei ce seamănă cu petardele care bucuie la Sărbătoarea Primăverii. Orașul nostru opune acestui vacarm o liniște încăpățânată, în care nu se distinge nici un zgomot de pași, nici un murmur, nici un plânset.

Apoi totul intră din nou pe făgașul unei nopți înstelate. Părinții mei se întorc în camera lor, bucătăreasa închide ușa.

Luna, nemișcată, ne privește.

50

Încă din zorii zilei, străbatem neobosiți cei trei kilometri pe care-i măsoară lungimea cazărmii. Pașii noștri în cadență ridică nori de praf, cântecele patriotice răsună între cer și pământ. Entuziasmul colectiv ne încălzește inimile și ne risipește coșmarurile.

În noaptea asta rătăceam printre ruinele de după cutremur. Cerul era negru de fum. Urechile mele, obișnuite cu gemetele, nu mai distingeau vaietele de bâzâitul insectelor. Sfârșit de oboseală, aș fi vrut să mă opresc. Dar sângele mânjise pământul peste tot. Clătinându-mă la fiecare pas, blestemam zeii, urlam înjurături care mi-au răsunat în urechi și după trezire.

La spălător, camarazii mei își petrec ore întregi în fața oglinzilor ca să-și radă mustața la pătrat. Îmi stropesc capul cu apă rece ca gheața și mă așez în fața unei oglinzi. Când îmi văd imaginea, întorc instinctiv privirea.

Oare există, de cealaltă parte, un adevăr de care vrem să fugim?

Ținându-mi respirația, mă privesc în oglindă: am părul ca o perie și sprâncenele zbârlite. Lipsa de somn mi-a înroșit albul ochilor. Îmi cercetez pieptul gol: după atâta mers pe jos, pielea mi-e roșie și aburindă; pe gât mi se

desenează vine groase; mușchii brațelor ies în evidență; pe umărul stâng se întinde o cicatrice, o amintire de la un exercițiu cu baioneta în timpul căruia am fost rănit. Mi s-au scurs douăzeci și patru de ani din viață. Cine sunt eu? Răspunsul îmi scapă. Dar știu, cel puțin, pentru ce trăiesc: carnea mea care s-a copt, mintea mea care s-a îndoit, a iubit, a crezut vor fi o jerbă de focuri de artificii dăruită patriei. Voi exploda în noaptea victoriei.

La ora zece fără un sfert bat la ușa restaurantului Chidori. Patronul îmi trimite deghizarea. Îmbrăcat în mandarin, mă strecor în stradă printr-o ieșire secretă.

Văzut din ricșă, orașul e în continuare uimitor de calm. Pe trotuare, nonșalanța chinezilor contrastează cu promptitudinea soldaților noștri, care se deplasează în careu. Prăvăliile și-au deschis porțile, negustorii și-au instalat tarabele. Neobosiți, vânzătorii ambulanți își cântă litania. Îl întreb pe bărbatul care trage ricșa dacă împușcăturile din noaptea trecută l-au trezit din somn. Se preface că nu mă aude.

În piața din O Mie de Vânturi, jucătorii, fideli obiceiului lor, și-au început partidele. Trag cu urechea la discuțiile lor. Nu deschid gura decât ca să comenteze jocul de go.

Chinezoaica apare la marginea pădurii și aleargă spre masa noastră, ca o pasăre ușoară. Sudoarea îi broboneşte fruntea:

— Scuză-mă, spune ea, așezându-se.

Desface o legătură din pânză albastră și îmi întinde vasul de lemn lăcuit în care sunt pionii negri:

— Să începem. E rândul tău.

Nepăsarea pe care o arată oamenii ăștia față de incidentul de ieri mă uluiește.

51

Azi-dimineață, când m-am trezit, soarele atinsese deja vârful piersicului. Pe crengi, smocurile de frunze noi seamănă cu niște flori deschise.

Sunt fericită. Această fericire, în loc să-și aibă izvorul într-o stare de liniște, se hrănește din sentimente contradictorii. Greierii, fini cunoscători ai tainei sufletului meu, țârâie veseli. Prin draperiile date la o parte, cerul pal pătrunde până la patul meu. Îmi imaginez că orașul, lăsat pradă luminii, e o femeie goală care așteaptă îmbrățișarea amantului.

Mama a plecat la piață cu sora mea. Tata s-a întors în bibliotecă, unde duce o luptă înverșunată ca să îmblânzească engleza lui Shakespeare. Casa e liniștită și răcoroasă. Ușile și ferestrele sunt deschise și parfumul frunzelor se confundă cu mirosul de iasomie ce înmiresmează încăperile. În salon, cu un pămătuf de șters praful în mână, Wang Ma, menajera, se agită de colo-colo.

Cu șase luni în urmă, biata de ea și-a pierdut fiul bolnav de tuberculoză. De-atunci vorbește mereu despre amintirile ei și băiatul mort devine mai viu ca niciodată. Tata o ascultă gândindu-se la cărțile lui și o liniștește cu o frază lipsită de sens:

— E nevoie de curaj, fata mea.

Ea le împărtășește mai bine suferința sa Mamei și surorii mele, Perla Lunii. Poveștile ei interminabile le smulg suspine și uneori chiar lacrimi.

În dimineața asta, compasiunea mea s-a transformat în indispoziție. Purtându-mi fericirea în pântec ca o femeie însărcinată, nu vreau cu nici un preț să fiu tulburată de gemetele lui Wang Ma. Înainte ca ea să deschidă gura, ies pe ușă spunând:

— Mă duc în piața din O Mie de Vânturi. Mă întorc repede.

Necunoscutul mă așteaptă. Chipul lui, ascuns de ochelari, stă neclintit, ca și trupul. Stând drept pe taburet, seamănă cu paznicul Infernului din templele vechi.

Ne așezăm soldații la intersecții. Necunoscutul își delimitează zonele pe marginile tablei de joc cu o uluitoare justețe și economie. Jocul de go reflectă sufletul omului. Al lui e meticulos și rece.

Generozitatea mea de a-l fi lăsat să înceapă jocul îl avantajează. Mi-o ia înainte, ocupând toate pozițiile strategice. Faptul că trebuie să mă lupt pentru ele mă întârzie și mai mult. Îmi asum riscul. Sprijinindu-mă pe baza mea de la nord-est, pornesc să cuceresc centrul.

E cald. Degeaba îmi flutur evantaiul. Stând în fața mea, adversarul mă impresionează. În plin soare, se lasă bătut de razele fierbinți fără să arate nici cea mai mică enervare. Cu fața șiroind de sudoare, cu mâinile pe genunchi, strângându-și evantaiul închis, stă absolut nemișcat.

Soarele se apropie de zenit. Cer un răgaz ca să-mi iau prânzul și notez poziția pionilor pe o foaie de hârtie. Ne înțelegem să ne întâlnim din nou după pauză.

52

Când chinezoaica pleacă să ia prânzul, aleg un restaurant coreean în care clienții sunt rari. Comand tăiței reci. Așezat într-un colț ce domină sala goală, cu un ochi la du-te-vino-ul chelnerilor, compun pe o ciornă o scrisoare către mama.

Îi spun de ce am nevoie: săpun, prosoape, ziare, cărți, prăjituri cu fasole roșie. Anii petrecuți la școala de cădeți făcuseră din mine un bărbat. Depărtarea de țară mă preschimbă într-un copil capricios. Pretind cutare sau cutare marcă, specific culoarea și parfumul obiectului. Refac lista de douăzeci de ori și furia nostalgiei se calmează în cele din urmă.

Cum le merge florilor din grădină? Cum se descurcă Fratele cel Mic plecat în armată? Vine acasă o dată pe lună? I se pregătește o masă bună și sake cald? Ce face Sora cea Mică în momentul când îi adresez aceste gânduri? Cum e vremea la Tokyo?

Toată lumea știe că curierii pot fi interceptați și controlați. De teamă să nu trădeze vreun secret, militarii noștri le scriu familiilor cuvinte de-o extraordinară platitudine. Li se răspunde la fel. Oare, după moarte, faptul că nu ne plângem și nu ne arătăm neliniștea ne va crea o imagine de eroi?

Întorc pe toate fețele fiecare frază venită din Japonia, în timp ce familia mea îmi interpretează rândurile în felul ei. Temându-se să nu-mi slăbească voința, Mama nu mi-a scris niciodată că îmi simțea lipsa. Ca să n-o fac să plângă, nu i-am spus niciodată cât sufeream din pricină că eram departe de țară.

Între ea și mine este admis doar vocabularul morții.

Mama îmi scrie: „Mori fără ezitare pentru gloria Împăratului, asta e calea destinului tău".

Eu îi răspund: „Cât de bucuros sunt că pot să mă sacrific pentru țara mea dragă".

Nu-i voi spune că voi muri și pentru gloria ei. Ea nu va mărturisi niciodată că moartea mea o va distruge.

Îmi închei scrisoarea astfel: „După Confucius, «un bărbat de omenie nu va consimți niciodată să-și cruțe viața cu prețul acestei omenii». Această virtute a devenit cheia existenței mele. Roagă-te, venerabilă Mamă, te implor, să ating cât mai curând acest ideal".

53

Acasă, masa se servește în sala mare, unde s-au tras storurile ca să se păstreze răcoarea dimineții. Sora mea, la întoarcerea de la piață, ne pune la curent cu zvonurile adunate din oraș.

Ne spune că, noaptea trecută, armata japoneză i-a arestat pe membrii Uniunii Rezistenței, care pregăteau în secret o răscoală. Împușcăturile auzite nu proveneau de la un exercițiu militar, ci de la un adevărat măcel.

O ascult fără să fiu prea atentă. Partidele de go mă cufundă într-o beție care mă rupe de lumea exterioară. Întunericul din salon îmi amintește de dormitorul din casa lui Jing, sumbru ca un mormânt imperial: mobilele date cu lac negru emană un parfum greu, crăpăturile de pe pereți desenează fresce misterioase. Patul, acoperit cu mătase stacojie brodată cu fir de aur, e un foc veșnic.

— O răscoală, spune sora mea. Vă dați seama! Ce prostie!

Apoi continuă:

— Știți unde au fost arestați răzvrătiții? Țineți-vă bine: fiul primarului îi aduna într-una din casele sale. Nu vă mai uitați la mine ca și cum aș fabula. Se pare că, în pivniță, s-au găsit puști și lăzi cu muniții. Ce? Bineînțeles că l-au arestat.

Puiul pe care îl mănânc nu mai are nici un gust. Ca să-l pot da pe gât, îmi umplu gura cu orez, pe care nu izbutesc să-l înghit.

— Azi-dimineață, în zori, se amestecă în discuție bucătăreasa ocupată cu servitul ceaiului, japonezii l-au arestat pe doctorul Li. Face parte din complot.

Măsurându-și vorbele, Tata spune:

— L-am cunoscut bine pe primar. Tații noștri au slujit împreună la curtea împărătesei văduve. În tinerețe ne vedeam adeseori. Voia să-și facă studiile în Anglia, dar familia lui s-a opus. A rămas cu un veșnic regret. Alaltăieri a venit să mă salute la sfârșitul conferinței. La cei cincizeci și cinci de ani ai săi, seamănă cu tatăl lui și nu-i lipsesc decât pălăria cu pene de păun, colierele din coral și tunica de brocart ca să fie leit el. Strângându-mi mâna, mi-a spus că fratele lui mai mare, un consilier apropiat al Împăratului Manciuriei, îi obținuse un post la curtea din Capitala cea Nouă. De acum încolo s-a terminat cu cariera sa. Sunt neliniștit pentru viața și viitorul familiei lui.

— Cum poate să-ți fie milă de individul ăsta, îi răspunde Mama. Ne detestă. Când era consilierul primarului, a uneltit împotriva ta ca să ți se reducă orele de predare. Îl bănuiesc chiar și că a vrut să-ți interzică traducerile. N-am uitat nimic. Nu-mi pasă deloc de necazurile lui.

Nu știam că părinții mei îl cunoșteau pe tatăl lui Jing. Cuvintele lor mă dureau. Așezați în jurul mesei, în întuneric, comentau evenimentul ca și cum ar fi fost vorba de arestarea unei bande de răufăcători.

Sora mea exclamă brusc:

— De ce te uiți așa la mine?

— Mă doare burta.

— Arăți rău. Du-te și te culcă, îmi ordonă mama. Ți se va aduce niște ceai în cameră.

Întinsă pe pat, îmi acopăr pântecul cu mâinile înghețate.

Unde o fi Jing? Oare Min e cu el? Îmi trec prin fața ochilor fiecare crăpătură, fiecare mobilă, fiecare bibelou din casa lor. Le văd uzate, liniștite, fără cea mai mică urmă de revoltă. Totuși prietenii mei m-au înșelat. Când mă îmbrățișa și mă ducea în camera de dormit, Min pășea pe taina ascunsă în pivniță. Când vorbea cu mine în grădină și îl spiona cu gelozie pe Min, Jing era legat de prietenul lui prin ceva mai puternic decât iubirea. De ce mi-au ascuns adevărul? Le-aș fi împărtășit patriotismul, aș fi mers la închisoare, aș fi murit alături de ei. De ce m-au ademenit pentru ca apoi, imediat, să mă excludă?

Sora mea îmi aduce o ceașcă de ceai. Mă întorc cu fața la perete și mă prefac că dorm.

Revăd prima noastră întâlnire. În piață, cei din rezistență asaltaseră primăria. Împinsă de mulțime, am căzut. Un băiat cu pielea mată mi-a întins mâna. Avea fața frumoasă și pătrată a aristocrației manciuriene. Apoi a apărut Jing, rece și distant. Cei doi organizatori ai revoltei intraseră în viața mea.

Mă întorc. După câteva înghițituri de ceai, îmi recapăt calmul. Când Min îmi vorbea despre revoluție, credeam că visează. Când îmi spunea că viața îi era plină de primejdii, luam în râs gustul lui pentru aventură.

Îmi aduc aminte de Tang, studenta invitată la aniversarea lui Jing. Abia acum înțeleg sensul cuvintelor sale: fiică de sclavă, ea și-a

găsit în idealul comunist puterea și încrederea. Invazia japoneză a distrus ierarhiile noastre imuabile. Tang i-a împărtășit lui Min, tânăr proprietar de pământuri, visul de-a construi o societate nouă, în care toți oamenii să fie egali. Ea l-a făcut să ia arma în mână și să intre în Uniunea Rezistenței. Și Min l-a adus cu el pe Jing. Toți trei vor fi împușcați!

Mă strecor afară din casă. Bărbatul ce trage ricșa trece prin fața casei lui Jing. Strada e barată de santinele.

Ajunsă în piața din O Mie de Vânturi, așez pionii în poziția însemnată pe hârtie înainte de plecare. Privind îndelung tabla de joc și numărând intersecțiile, mă cufund în abisul matematicilor.

54

După masa de prânz, chinezoaica e palidă la față. Trăsăturile îi sunt schimbate. Când ia un pion, mâna îi tremură.

Tăcută, îmi interzice s-o consolez. Mă prefac indiferent ca să n-o supăr. Femeile au oroare de milă.

În câteva ore, adolescenta a îmbătrânit cu câțiva ani. Pometii îi sunt accentuați de umbra care-i scobește obrajii. Fața ei pare mai lungă, bărbia – mai colțuroasă.

Între două clipiri, surprind privirea înfiorătoare a unei copile rănite în orgoliu. Oare s-a supărat pe fratele ei? Sau s-a certat cu vreo prietenă? O să-i treacă supărarea. N-am de ce să mă neliniștesc. Dispoziția fetelor tinere se schimbă repede. Își va regăsi surâsul.

În timpul ședinței de dinainte, mi s-a părut că e o jucătoare rapidă și spontană. Acum se gândește ore întregi.

Cu ochii plecați, cu buzele strânse, cu gura înăsprită, ar putea servi drept model pentru o mască de fantomă din Teatrul Nō.

Cu coatele pe marginea tablei de joc, cu capul sprijinit în căușul palmelor, pare sfârșită de oboseală. Mă întreb dacă se gândește cu adevărat la joc. Pionul îți trădează starea de spirit. Cu o intersecție în plus spre est, mișcarea ei ar fi fost mai bună.

Pionul meu negru îi împiedică mutarea. Arătându-mă combativ, sper să-i ascut vigilența. Fata ridică în sfârșit capul. Am crezut că plânge, dar ea îmi zâmbea.

— Bine jucat! Ne vedem mâine după-amiază.

Aș fi vrut să continui partida. Dar, din principiu, îmi interzic să discut cu o femeie.

Fata își notează noile poziții pe hârtia ei. În Japonia, la competiții, la fiecare întrerupere a jocului, arbitrul consemnează poziția pieselor pe o hârtie pe care o pune într-un seif.

— O vrei? mă întreabă ea.

— Nu, păstreaz-o, te rog.

Fata se uită lung la mine și își așază pionii.

55

La capătul străzii, silueta lui Min se profilează pe cer. Apropiindu-se de răscrucea, unde îl aștept de ore întregi, studentul, de pe bicicleta lui, mă salută făcându-mi un semn cu capul. Îl sorb din ochi. Chipul îi e neted și fără cea mai mică urmă de suferință. Sudoarea îi strălucește pe frunte. Înainte de-a se îndepărta, îmi zâmbește.

Trebuie să-l găsesc pe Jing! Trec de cordonul de soldați japonezi și pătrund în curtea casei lui. Zidurile sunt prăbușite, casa e ciuruită de gloanțe. În grădină, doar daliile purpurii își țin capetele ridicate. Jing, întins pe un șezlong, se joacă cu pasărea lui.

— Am crezut că ești la închisoare.

El ridică îndată capul. În ochi i se citește ură și dorință.

— Închisoarea mea ești tu.

Mă trezesc.

Încă din zorii zilei, răscrucea de la templu e invadată de negustori, de oameni ieșiți la plimbare, de călugări taoiști. Mă postez în fața unei tejghele și mă forțez să mănânc o supă de ravioli. Prin aburul ce se ridică din oala cu supă clocotită, pândesc venirea lui Min.

Trecătorii se plimbă, bărbații care trag ricșele se spetesc muncind. Unde se duc? Oare

au vreun fiu sau vreun frate prizonier la japonezi? Invidiez detașamentul de călugări taoiști, ignoranța copiilor din brațele mamei lor, sărăcia tihnită a cerșetorilor. Când se ivește la orizont o bicicletă, mă ridic în picioare neliniștită. Pentru prima oară înțeleg expresia „a privi în zare până îți ies ochii din cap".

Curând soarele va termina de străbătut trei sferturi din bolta cerească. Mă strecor sub o salcie. Câțiva soldați japonezi traversează răscrucea, cu steagul agățat de vârful baionetei. Sub căști deslușesc chipuri tinere și crude. Mici de statură, cu ochii ca niște fante, cu nasul parcă turtit pe mustață, încarnează această rasă insulară care, potrivit legendei, descinde din a noastră. Mă dezgustă.

La ora unsprezece mă hotărăsc să mă duc la școală. Huong îmi spune că profesorul de literatură mi-a observat absența și și-a notat numele meu.

— De ce-ai întârziat? mă întreabă ea.

O informez despre cele întâmplate.

Ea cade pe gânduri:

— Ar trebui să dispari pentru un timp. Te vedeai des cu Min și Jing. Japonezii ar putea să se intereseze de tine.

Mă face să râd:

— Dacă vin să mă caute, mă duc cu ei bucuroasă. Unde-aș putea să mă ascund? Dacă fug, părinții mei vor fi băgați la închisoare în locul meu. Să mă aresteze dacă au chef!

Huong mă roagă să nu fac prostii.

— Nu voi face nimic, sunt atât de rezonabilă, atât de lașă! Nu mă voi duce niciodată să incendiez cazarma japoneză ca să-mi salvez prietenii. Ei sunt adevărați eroi. Știu să tragă

cu pistolul, să arunce o grenadă, să facă să explodeze dinamita. Știu să-și riște viața pentru o mare cauză. Eu n-am pus niciodată mâna pe-o armă. Nu știu cât de grea e, nu știu cum funcționează. N-am fost în stare să recunosc un om din Rezistență. Sunt o fată oarecare.

56

Căpitanul Nakamura vede spioni pretutindeni, chiar și în sânul armatei noastre. Îndoindu-se de fidelitatea traducătorilor noștri chinezi, mă roagă să asist la interogatoriul noilor prizonieri.

Închisoarea se află în mijlocul cazărmii, într-o curte ascunsă sub niște platani înalți. De îndată ce trec pragul, sunt asaltat de o duhoare care seamănă cu cea a unui câmp de bătălie a doua zi după luptă.

Locotenentul Oka, pe care căpitanul Nakamura mi l-a prezentat cu ocazia unei cine în oraș, mă primește cu brațele deschise. Poartă o uniformă făcută la comandă, are o mustață impecabilă, e foarte atent la felul cum arată.

Mă conduce într-o a doua curte: aici văd un chinez atârnat de picioare de o ramură de copac. Trupul lui gol e plin de dungi negre. Când ne apropiem, de pe el își ia zborul un nor de muște, lăsând să i se vadă carnea, care seamănă cu un pământ arat.

— După ce l-am biciuit, l-am ars cu fierul roșu, comentează locotenentul.

Înăuntrul clădirii, duhoarea de cadavru în descompunere devine și mai puternică. Locotenentul Oka rămâne impasibil și eu mă străduiesc să-l imit. Îmi propune să-mi facă turul

închisorii. Pe un lung coridor lugubru, cu dezinvoltura unui medic mândru de spitalul său model, îmi arată celulele. Deslușesc printre gratii grămezi de trupuri mutilate. Locotenentul îmi explică pe îndelete că primele măsuri pe care le-a luat la sosirea lui aici au fost să micșoreze înălțimea la care se afla plafonul, pentru a-i împiedica pe criminali să stea drepți, iar apoi să le reducă rația de hrană.

Mirosul de excremente amestecat cu cel de sânge mă sufocă. Simțind că mi se face rău, călăuza mea își ia un ton de funcționar conștiincios:

— Îmi pare rău, domnule locotenent, dar pe porcii ăștia, când sunt loviți cu bâta, îi apucă pântecaria.

La vederea acestor bărbați care agonizează, mi se face pielea ca de găină. Dar expresia senină și atentă a locotenentului mă obligă să-mi ascund dezgustul. Trebuie să-i respect munca. Temându-mă că își va bate joc de slăbiciunea mea, îmi stăpânesc senzația de greață și îi aduc câteva elogii. Mulțumit, zâmbește timid.

Camerele de tortură se află la capătul coridorului. Locotenentul a vrut să fie așezate aici, pentru ca strigătele celor torturați să răsune în toată închisoarea. Dornic să-mi arate cât e de priceput, îi ordonă ajutorului său să continue un interogatoriu.

Urletul unei femei mă umple dintr-odată de groază.

— Comunistei ăsteia i s-a pus sare pe răni, îmi explică locotenentul.

Apoi adaugă:

— Pe când îmi făceam eu ucenicia, instructorul ne spunea adeseori: femeile rezistă mai bine la tortură decât bărbații. Asta e teribil de încăpățânată.

Deschide o ușă. În mijlocul camerei, într-un vas de bronz, arde un foc în care sunt înroșite niște vătraie. Căldura e insuportabilă. Doi torționari cu brațe păroase toarnă o găleată cu apă peste o femeie goală, care zace pe jos. Interpretul chinez se apleacă asupra ei:

— Vorbește! îi strigă el. Dacă vorbești, armata imperială îți cruță viața.

Printre gemete, mi se pare că deslușesc:

— Voi, japonezii, sunteți niște câini și niște diavoli.

— Ce spune? întreabă locotenentul Oka.

— Îi insultă pe domnii din armata imperială.

— Spune-i că toți camarazii ei au mărturisit. Numai ea nu vrea să colaboreze. La ce bun să ne mai reziste?

Ea se chircește, aplecându-se în față. Văd cum îi freamătă spinarea însângerată, îndărătul căreia are mâinile legate.

Locotenentul o lovește cu piciorul. Răsturnându-se pe o parte, femeia dă la iveală un chip învinețit și umflat.

El îi strivește capul sub cizmă și zâmbește:

— Spune-i că, dacă nu vorbește, îi bag vătraiu' ăsta în cur.

Interpretul se grăbește să-i dea ascultare. Dintr-odată nu se mai aude nici un geamăt. Toți privesc țintă trupul inert. Locotenentul îi face semn interpretului, care ia un stilou și o foaie de hârtie. Brusc, ca o furie țâșnind din infern, femeia se ridică și începe să urle:

— Omoară-mă! Omoară-mă! Sunteți cu toții blestemați...

Locotenentul înțelege fără să mai aștepte ca interpretul să-i traducă. Le face din privire semn celor doi torționari, care se aruncă asupra ei și o țin de umeri. Locotenentul apucă vătraiul înroșit în foc.

Un fum puturos se ridică, odată cu strigătul femeii torturate! Eu întorc privirea. Locotenentul pune vătraiul la loc și mă fixează cu un zâmbet enigmatic:

— Pauză. O luăm de la capăt mai târziu.

Vizităm alte camere și el îmi descrie cârligele, bicele, bâtele, acele, uleiul încins, apa piperată, cu minuțiozitatea unui om de știință pasionat. Apoi îmi propune să bem un bol cu sake în biroul lui.

— Nu beau niciodată în timpul zilei, scuzați-mă.

Râde în hohote:

— Fiecare închisoare e un regat autonom. Noi avem aici propria noastră lege. Sake-ul pune în mișcare creierul. Fără el, imaginația noastră se sleiește și obosim repede.

Îmi iau rămas-bun, pretextând o întâlnire urgentă. În prag, mă întreabă:

— Vă veți întoarce curând, nu-i așa?

Schițez o încuviințare vagă din cap.

În camera mea, scriu un raport către căpitanul Nakamura, în care îi aduc elogii locotenentului Oka: „E un bărbat conștiincios și devotat Împăratului. Trebuie lăsat să acționeze în deplină libertate și în perfectă colaborare cu asistenții săi. Cineva venit din afară ar tulbura precizia muncii lui și ar stingheri desfășurarea interogatoriilor. Pe mine, domnule căpitan, vă rog să nu mă mai trimiteți acolo. Această vizită m-a convins și mai mult că nu trebuie niciodată să cazi viu în mâinile inamicului“.

După trei zile, un soldat îmi transmite un mesaj din partea locotenentului Oka. Vrea să stăm de vorbă despre ceva. Mă duc la el pe dată. În ciuda căldurii, ofițerul poartă peste cămașă o tunică nouă și e încălțat cu o pereche de cizme care strălucesc în soare.

Mă întâmpină cu un zâmbet pe buze:

— Am o veste bună pentru dumneavoastră. Bărbatul pe care l-ați văzut spânzurat de picioare în curte a vorbit. La ultima noastră razie, am capturat un băiat de cincisprezece ani. Interogatoriul lui va avea loc în noaptea asta. Vreți să asistați?

Cuvântul „interogatoriu“ îmi face greață. Îl complimentez pentru competența interpretului chinez și îi explic că prezența mea ar fi inutilă.

Imperturbabil, insistă, privindu-mă drept în ochi:

— Chiar nu vreți să veniți? Ce păcat! Băiatul e foarte frumușel și am ales deja câțiva bărbați robuști care să-l facă să vorbească toată noaptea. Va fi superb.

La umbră sunt treizeci și cinci de grade, însă cuvintele locotenentului îmi dau fiori. Îi răspund mormăind că nu mă interesează genul ăsta de spectacol.

Se miră:

— Am crezut că vă plac astfel de lucruri.

— Domnule locotenent, aveți o misiune grea și importantă în slujba expansiunii Japoniei și a gloriei Împăratului. Nu vreau să vă distrag de la ea. Îngăduiți-mi să refuz amabila dumneavoastră propunere.

Pe chipul interlocutorului meu se citește o mare dezamăgire. Mă privește trist. Locotenentul Oka s-a bărbierit cu atâta grijă, încât mica

mustață de deasupra buzei de sus pare că i se desprinde de piele, gata să-și ia zborul.

— Întoarceți-vă la munca dumneavoastră, domnule locotenent, îi spun bătându-l ușor pe umăr. Gloria Imperiului depinde de ea.

57

L-am așteptat pe Min la răscruce o săptămână întreagă.

În fiecare după-amiază, plimbându-mă în sus și-n jos pe bulevardul academiilor, ce trece prin fața porților universității, speram zadarnic să văd un chip cunoscut.

Găsesc adresa lăsată de Tang. În fața unei case dărăpănate din cartierul muncitoresc, niște copii aleargă țipând. O bătrână își scutură obosită cearșafurile.

Apare o vecină.

— Trebuie să-i restitui o carte lui Tang.

— A fost arestată.

În orașul meu bântuie teroarea. Japonezii par hotărâți să-i închidă pe toți cei care sunt împotriva dominației lor. Mă mir că sunt încă liberă. Noaptea pândesc mersul în cadență al soldaților, lătratul câinilor, zgomotul înăbușit al unei lovituri de pumn în poarta noastră. Tăcerea e mai înspăimântătoare decât vacarmul. Mă uit la plafon, la măsuța de toaletă cu oglinda ei încadrată cu mătase albastră, la masa de scris pe care, în întuneric, se deslușește un buchet de trandafiri. Toate aceste lucruri vor fi poate distruse, sparte, arse. Casa noastră, ca și cea a lui Jing, nu va mai fi decât un schelet calcinat.

Îl revăd pe Min în stradă. După ce alergase, cu părul în dezordine, nu știa că-l așteaptă închisoarea. Îmi spunea: „Jing e îndrăgostit de tine. Mi-a mărturisit... Trebuie să alegi între noi doi". Eram enervată. Acest ordin îmi rănea orgoliul. „Să nu ne dăm în spectacol", iată care mi-a fost răspunsul, și acestea au fost ultimele cuvinte pe care i le-am adresat.

Jing îmi lipsește la fel de mult ca și Min. Acum, firea lui răutăcioasă, ținuta lui rigidă îmi plac foarte mult. Cum să-i salvez? Cum să contactez Rezistența? Cum să-i vizitez în închisoare? Din nefericire pentru ei, s-au născut bogați. Cred că între dormitorul lor și închisoarea umedă e o diferență de nesuportat. Se vor îmbolnăvi cu siguranță. Se pare că, dacă dai bani, îi poți îmblânzi pe temniceri. Le voi da tot ce am.

În stradă se aud focuri de armă. Un câine urlă. Apoi orașul se cufundă din nou în tăcere, ca o piatră aruncată într-o fântână fără fund.

Mi-e și cald, mi-e și frig. Mi-e frică. Dar ura îmi dă puteri. Deschid sertarul comodei. Dintr-o trusă de lucru de mână, unul dintre cadourile pe care le-am primit când am împlinit șaisprezece ani, scot o foarfecă cu mâner de aur și foarte ascuțită la capăt.

Această armă prețioasă, lipită de fața mea, e mai rece ca un țurțure de gheață.

Aștept.

58

În uniformă sau în haine civile, sunt ca doi bărbați diferiți. Primul domină orașul cu orgoliul învingătorului, cel de-al doilea se lasă învins de frumusețea lui.

Eu sunt chinezul. Observ cu uimire cum capăt accent chinezesc, cum îmi modific ținuta, cum îmi inventez o imagine. Deghizându-mă, îmi pierd reperele și mă distanțez de mine însumi. Aproape că am devenit un om liber, care nu știe ce-i angajamentul militar.

Când eram un băiețaș, aveam adeseori același vis: îmbrăcat în haine negre de ninja, umblam pe acoperișurile unui oraș adormit. Noaptea se întindea la picioarele mele și lumini scânteiau, ici-colo, precum felinarele corăbiilor pe un ocean întunecat. Acest oraș nu era Tokyo. Îmi era străin și spaima mă incita. Pe o stradă îngustă și pustie, lampioanele agățate sub streșini își legănau lumina amenințătoare. Înaintam fără zgomot, călcând pe țigle, până la marginea acoperișului. Dintr-odată mă aruncam în gol.

Mi-e ciudă pe căpitanul Nakamura, care mă obligă să joc un rol ingrat. Nu am nici flerul, nici cinismul, nici paranoia unui spion și îmi lipsește privirea profesionistă capabilă să deslușească o pată neagră pe o hârtie închisă

la culoare. În schimb, mă simt spionat la rândul meu. În ciuda căldurii din iunie, port o tunică groasă de in, care îmi îngăduie să ascund un pistol în centură. Așezat în fața tablei de joc, îmi pun palmele pe genunchi și cotul meu drept ascunde arma ce se întrezărește prin cutele tunicii.

Când ridic mâna dreaptă ca să mut un pion, ating ușor oțelul. Arma e forța și totodată slăbiciunea mea. Dacă tot ce mă înconjoară e expus rafalelor pe care le-aș putea trage, pot la rândul meu să mor de un glonț tras din spate de un membru al Rezistenței chineze.

În Japonia am învățat să respect regulile stricte ale jocului go. Acolo am jucat în tăcere, în mijlocul naturii blânde. Trupul fiindu-mi destins, inspirația difuzându-și energia în pântece, respirația călăuzindu-mi gândirea, simțeam cum sufletul meu ajunge timid la dualitatea universală.

Astăzi, partida pe care am început-o e lipsită de spiritualitate. Vara manciuriană e tot atât de aspră ca și iarna manciuriană. Cel care îi ignoră arsura și strălucirea orbitoare nu înțelege puterea acestui pământ negru. După un antrenament nemilos, care usucă și frânge trupul, o ședință de go cu chinezoaica e o evadare spre ținutul demonilor. Căldura de iunie îmi pătrunde în vinele destinse și îmi ascute simțurile. Un nimic îmi stârnește erecție: brațul ei gol, poalele boțite ale rochiei, unduirea feselor sub mătase, zborul unei muște.

E un adevărat supliciu să rămân demn în fața adversarei mele. De o săptămână, chipul ei ars de soare e ca un sâmbure de strugure. Poartă veșminte fără mâneci. Aceste rochii

manciuriene pe corp fac femeile să pară mai tulburătoare decât dacă ar fi goale. Deasupra tablei de joc, capetele noastre aproape se ating. Luptând împotriva impulsurilor mele cu ajutorul unei voințe călite în mulți ani de disciplină militară, mă crucific jucând.

Faptul că am fost trimis în China mi-a permis să înțeleg măreția și mizeria soldatului. Călăuzit de ordine, se deplasează ignorând direcția și sensul în care merge. E un pion printre ceilalți. Trăiește și moare, anonim, pentru victoria întregului. Jocul de go mă transformă într-un stat-major care își manipulează oamenii cu sânge-rece. Pionii înaintează.

Mulți sunt condamnați să piară încercuiți, în slujba unei strategii.

Moartea lor se confundă cu cea a camarazilor mei.

59

Huong își dă toată silința să capete vești, care sunt din zi în zi tot mai triste. Când îmi spune că tatăl lui Jing le-a cerut autorităților japoneze pedeapsa capitală pentru fiul său ca să dea un exemplu public, o urăsc.

Indiferența părinților mei mă umple de deznădejde. Perla Lunii crede că sunt îndrăgostită și încearcă să mă tragă de limbă.

Mă întreabă cu o voce dulceagă:

— Surioară, ai vreo supărare?

— Nu, Perla Lunii. Sunt bolnavă din cauza căldurii.

Văicărelile monotone ale slujnicei Wang Ma mă enervează și în cele din urmă izbucnesc în râs. Părinții mei se uită unul la celălalt. Purtarea asta scandaloasă depășește înțelegerea lor și nu știu cum să mă certe. Wang Ma fuge plângând în hohote. Mama mă pălmuiește. E prima oară când mă bate. Obrazul îmi arde, capul îmi vuiește. Mama își duce mâna în fața ochilor, o privește lung, tremurând, și se închide în camera ei. Tata bate cu piciorul în podea și dispare la rândul lui.

În piața din O Mie de Vânturi, mă destind în fața unui necunoscut. E punctual și nu se plânge niciodată când întârzii. Vorbește puțin. Chipul îi rămâne impasibil. Rezistă în fața

soarelui, a vântului, a provocărilor mele. Această forță lăuntrică îl cruță cu siguranță de multe necazuri pământești.

Sunt aici ca să uit de mine. Aici nimeni nu vorbește de arestări sau de Ocupația japoneză. Veștile din lumea exterioară nu ne ating. Doar durerea izbutește să mă mai surprindă. O pasăre, un fluture, un trecător, un simplu gest, totul mă duce cu gândul la Min și la Jing. Mă ridic și dau ocol pieței.

Jucătorii, risipiți pe sub copaci, sunt ca niște statui de pământ ars, aruncate parcă aici la întâmplare de Eternitate. Mă cuprinde o imensă descurajare. Picioarele îmi tremură, capul mi se învârte. O perdea cenușie coboară din cer.

Întrerup partida.

Adversarul meu înalță capul și mă cercetează dindărătul ochelarilor. Nu spune nimic, nu se supără. Joacă fără să pună întrebări. Când plec, mă urmărește cu privirea până când nu mă mai vede. Nefericirea mea pare să dobândească o măreție poetică. Mă transform în tragediană, având drept unic spectator un necunoscut.

60

Piața din O Mie de Vânturi m-a impregnat de mirosurile ei și cunosc acum fiecare copac de aici, fiecare tablă de joc, fiecare dâră de lumină.

Bătrânii, amatori înverșunați de go, își petrec aici întreaga zi. Cu evantaiul într-o mână, cu ceainicul în cealaltă, cu colivia cu păsări atârnată de o creangă, sosesc în zorii zilei și pleacă pe la mijlocul după-amiezii. Când cele două vase cu pioni sunt descoperite înseamnă că așteaptă pe cineva, când sunt acoperite înseamnă că sunt liberi și caută un adversar.

Mă temeam că în timp vor distinge un fals chinez de unul adevărat. Dar neliniștea mea era fără temei. Aici cuvântul își pierde prestigiul și cedează întreaga autoritate zgomotului făcut de pioni pe tabla de joc.

Mi s-a inventat chiar o falsă identitate. Ea nu mi-a servit niciodată. Jucătoarea nu mă întreabă nici măcar cum mă cheamă, numele fiind un detaliu fără importanță într-o partidă de go.

Socotind, fără îndoială, că peștele a mușcat din momeală, nu mai încearcă să mă farmece. Zâmbetele, cuvintele de duh, le păstrează acum pentru următorul jucător pe care îl va atrage în mreje.

Din cine știe ce motiv, e supărată pe mine.

Mi-a răspuns la salut printr-o scurtă mișcare din cap și nu iese din mutenia ei decât la sfârșitul ședinței, când fixăm următoarea întâlnire.

În primele zile am asemănat-o cu Lumina. Astăzi nu mai seamănă deloc cu acea gheișă, femeie sofisticată și rafinată. Gesturile îi sunt obosite, părul neglijent împletit, vârfurile unghiilor tivite cu o dungă de murdărie. Lipsa ei de cochetărie arată că mă disprețuiește profund. I-au ieșit coșuri pe frunte și chipul ei nu mai are grația care m-a sedus la început. Frumoasa scânteiere albăstrie a ochilor a pălit și privirea îi e acum stinsă. Buzele i se cojesc, obrajii supți îi dau o înfățișare marțială. Chinezoaica se preschimbă în chinez!

Decepționat, mă răzbun învingând-o în primul conflict direct. Încercuiți în partea de sud a tablei de joc, pionii albi nu mai au scăpare.

Indiferentă față de această pierdere, strânge pionii și se grăbește să plece.

61

Sora mea îmi șoptește:

— Cred că sunt însărcinată.

După cină, mă urmează în cameră și mă simt obligată s-o felicit. O întreb când s-a dus să-l vadă pe medicul familiei.

Ezită o clipă și îmi spune roșind:

— Nu m-am dus încă la doctor. Mi-e frică...

— Atunci de unde știi?

— Mi-a întârziat ciclul cu zece zile.

Inima îmi bate mai-mai să-mi sară din piept. Și mie mi-a întârziat ciclul cu zece zile.

— Ești sigură?

Perla Lunii mă apucă de mâini.

— Ciclul îmi vine întotdeauna la aceeași dată. Acum chiar am rămas însărcinată! Seara, când mă culc, am amețeli. Dimineața mi-e greață. Mi-e poftă de legume marinate în oțet. Se spune că femeile care tânjesc după ceva acru au băieți. Crezi că voi avea un băiat?

Indiferentă la bucuria surorii mele, o sfătuiesc să consulte un medic.

— Mi-e frică. Gândul că mi-ar putea spune că nu sunt însărcinată mă înspăimântă. N-am spus încă vestea asta nimănui. E un secret pe care nu-l știi decât tu. Oh, dragă soră, în dimineața asta m-am împăcat cu fericirea! Acoperindu-mi pântecul cu mâinile, simțeam

copilul care se hrănea din carnea mea. Avându-l, voi ști să înfrunt infidelitatea, gândul că aș putea fi părăsită, minciuna. Avându-l, încep o nouă existență!

Exuberanța surorii mele îmi îngheață sângele în vine. Ea își dorește cu ardoare un copil, dar pentru mine să rămân însărcinată ar însemna să-mi semnez condamnarea la moarte.

După plecarea surorii mele, mă așez la masa mea de scris. Cu o pensulă, trasez linii negre pe hârtia de orez, numărând și iar numărând zilele până la ciclu. Trebuia să-mi vină exact acum nouă zile.

Mă trântesc pe pat. Capul îmi vuiește. Nu știu cât timp a durat această stare de amețeală. Când îmi vin în fire, aud orologiul sunând miezul nopții. Mă dezbrac și mă culc.

E întuneric și nu pot să dorm. Cât e de ciudat să știi că o viață se naște din altă viață, că trupul tău va rodi!

Va moșteni ochii oblici ai lui Min. Dacă va fi băiat, va fi seducător, vesel ca și el, savant și grav ca tatăl meu. Dacă va fi fată, va avea buzele mele roșii și pielea mea mătăsoasă. De la sora mea va lua exigența și gelozia, iar de la mama mea – aerul maiestuos. Mândru și tot plin de amărăciune, Jing va plimba copilul. În piața din O Mie de Vânturi, va juca go și va ști într-o bună zi să mă învingă.

Pe când mâinile mele mângâie pântecul, revin la realitate.

Min e luat prizonier de japonezi și nu se știe când va fi eliberat. Nu-i cunosc familia. Dacă mă duc la ai lui, mă vor izgoni. La colegiu mi se va afișa numele și voi fi proscrisă pentru că am stricat reputația școlii. Scandalul va fi cunoscut de tot orașul. Chiar dacă eu

aș suporta această umilință, părinții mei nu vor putea îndura privirile disprețuitoare, comentariile, șoaptele. Copiii vor arunca cu pietre în Perla Lunii, cântând: sora ta e o târfă!

Aprind lumina. Pântecul meu e plat, o dungă de pufușor coboară de sub buric până la părul de deasupra sexului. În copilărie, când mă spăla, doica mea, văzând acea dungă, spunea că voi avea un băiat.

Voi îngenunchea în fața părinților mei. Mă voi lovi cu capul de pământ ca să le fie milă de mine. Mă voi duce să trăiesc undeva, la capătul lumii, unde voi naște așteptând ca Min și Jing să fie eliberați.

Va veni și acea zi fericită: două siluete masculine se îndreaptă spre o colibă pierdută în câmpie. Ușa se deschide.

62

În 7 iulie, după un exercițiu nocturn, regimentul aflat la Feng Tai pierde un soldat. Armata chineză refuză să ne lase să facem percheziții în orașul Wang Ping. Cele două trupe deschid focul una asupra celeilalte.

În 8 iulie are loc o nouă confruntare, în jurul podului din Valea Trestiilor.

În 9 iulie, statul-major dă ordin diferitelor regimente care își au garnizoana pe câmpia Pekin să se pregătească de luptă. La Tokyo, din cauza presiunii internaționale, guvernul optează pentru o soluție de compromis: „Situația nu trebuie agravată, problema trebuie rezolvată la fața locului".

Statul-major propune un armistițiu, cu patru condiții: chinezii trebuie să-și retragă garnizoana în jurul podului din Valea Trestiilor; să se ocupe de siguranța oamenilor noștri; să-i predea pe teroriști; să ne prezinte scuze.

Chinezii refuză totul, în bloc.

În 10 iulie, batalioanele lui Chiang Kai-shek se deplasează în direcția orașului Pekin. Primele întăriri ale regimentelor noastre manciuriene trec de Marele Zid.

În 11 iulie, guvernul de la Tokyo cedează în sfârșit în fața urgenței situației. Hotărăște

să trimită ca întărire batalioanele noastre din Coreea.

Pământul se cutremură de zbârnâitul motoarelor. Prima escadrilă de bombardiere se îndreaptă spre interiorul Chinei. Pe flancuri, vedem cu mândrie cum flutură drapelul nostru: un soare purpuriu pe o zăpadă imaculată.

Se înalță strigăte: La Pekin! La Pekin!

63

Aparatul de propagandă japoneză s-a pus în mișcare. Incidentul de la podul din Valea Trestiilor se află pe pagina întâi a tuturor ziarelor. Editorialele lor îi condamnă pe generalii chinezi care sprijină pe față mișcarea teroristă și violează acordurile de pace. Ei trebuie să-și asume întreaga responsabilitate a acestei crize și să prezinte scuze oficiale Împăratului Japoniei.

Mama, obișnuită cu neîncetate conflicte militare încă din copilărie, își pune toată încrederea în oboseala generală și în diplomația americană, care va ști să-i calmeze pe cei dornici de război. Tata suspină: japonezii vor obține din nou despăgubiri în bani. Opinia publică se bucură: Împăratul Manciuriei își menține țara în afara conflictului. Războiul chino-japonez va rămâne, pentru supușii aceștia lași, incendiul de pe malul celălalt: un spectacol distractiv.

Albul a devenit negru, patrioții sunt închiși împreună cu violatorii și asasinii, armata străină defilează pe străzile noastre, le mulțumim că asigură păstrarea păcii. Oare această dezordine exterioară mi-a dat viața peste cap?

De la o zi la alta sora mea înflorește. Pe chipul ei nu se mai vede nici urmă de melancolie. Ne vizitează îmbrăcată cu rochii noi,

strânse pe trupul ei zvelt. Mama a aflat vestea cea bună. O grăbește pe Wang Ma să confecționeze trusoul bebelușului.

Frumusețea surorii mele mă năucește. La fiecare surâs al ei mi se strânge inima. Fiul ei va fi bucuria casei, în timp ce al meu va fi blestemat.

În șase nopți, Wang Ma a făcut un pled pentru viitorul meu nepot. Pe o mătase roșie, a brodat cu finețe lotuși, pruni, piersici, bujori ce înfloresc într-o grădină din ceruri, unde unduiesc frunzișuri verzi și cețuri argintii. Această lucrătură minunată mă face să zâmbesc: fiul meu va fi învelit în cârpe murdare, dar va fi cel mai frumos copil din lume.

64

Cu o pălărie uriașă pe cap, cu o rochie ce scânteiază la fiecare mișcare lenevă, o femeie se îndreaptă spre mine. N-am timp să mă întreb cine e, se așază în fața mea, respirând greu.

Trecând prin împletitura pălăriei, soarele îi învăluie chipul, dându-i o expresie misterioasă. O vinișoară îi șerpuiește pe tâmpla stângă și dispare sub părul ei. Pe pielea ei brună se văd câteva alunițe. Minuscule, au forma unor lacrimi.

Un zgomot sec. Fetișcana a mutat o piesă. Mâna ei rămâne o clipă pe tabla de go. Unghiile îi sunt curate și vopsite în portocaliu.

Ascult întotdeauna zgomotul făcut de pioni. Trădează gândurile adversarului. La începutul întâlnirilor noastre, ținând piatra între degetul arătător și cel mijlociu, chinezoaica lovea tabla cu un sunet vesel. Apoi, sunetul înăbușit îmi dezvăluia dispoziția mohorâtă a celei care juca. Astăzi sunetul a fost scurt și cristalin! Și-a regăsit încrederea în sine și vitalitatea!

Într-adevăr, contraatacul ei a fost original.

În timp ce ea se plimbă prin pădure, eu reflectez la joc după o metodă specială. Dincolo de cele o sută de mișcări făcute de o parte și de cealaltă, mă abțin să calculez și contemplu

tabla de joc așa cum și-ar contempla un pictor tabloul neterminat. Pionii mei sunt tușe de cerneală cu care desenez plinurile și golurile. În jocul de go, numai perfecțiunea estetică duce la victorie.

Chinezoaica se întoarce. Când se așază, umbra pălăriei sale îmi mângâie pieptul. Panglica cu care e împodobită flutură în vânt în ritmul accelerat al inimii mele. Mi-e imposibil să ghicesc de ce se deghizează în adult. Nu-i știu numele, vârsta, nu știu ce viață duce. Seamănă cu un munte ce se profilează pe un cer plin de nori pentru a dispărea și mai mult în ceață.

Vuiete puternice îmi întrerup reveria. Avioanele noastre, cu bombe fixate sub aripile de oțel, trec pe deasupra. Cu coada ochiului, îmi observ adversara. Își ține privirea plecată.

E mai ușor pentru camarazii mei să zboare deasupra Chinei decât pentru mine să pătrund gândurile jucătoarei de go.

65

Cineva intră în camera mea și mă scutură puternic. E oare Perla Lunii, care încearcă să mă trezească să mergem la târgul de duminică?

Îi întorc spatele.

În loc să plece, se așază pe patul meu. Mă trage de umăr și începe să geamă.

Enervată, mă ridic dintr-un salt și deschid ochii. În locul surorii mele, o văd pe Huong, cu ochii în lacrimi.

— Vino repede! Cei din Rezistență vor fi executați în dimineața asta.

Simt că mă sufoc.

— Cine ți-a spus?

— Supraveghetoarea de la dormitor. Se pare că vor trece pe la poarta dinspre Nord. Îmbracă-te! Mă tem să nu fie prea târziu!

Trag pe mine prima rochie care îmi cade sub mâini. Degetele îmi tremură atât de tare, încât nu izbutesc să o închei. Ies din cameră răsucindu-mi părul într-un coc.

— Unde te duci? mă întreabă Tata.

Îmi fac curaj și îl mint.

— Am o partidă de go. Sunt în întârziere!

La celălalt capăt al grădinii, mă izbesc de sora mea, care tocmai intră pe poartă. Ea mă apucă de braț.

— Unde te duci?

— Lasă-mă. Nu merg la târg în dimineața asta.

Ea se uită la Huong cu dușmănie și mă trage deoparte:

— Trebuie să-ți vorbesc.

Tresar. Știe oare ceva despre Min și Jing?

— N-am închis ochii toată noaptea...

— Vorbește! Te rog. Sunt grăbită!

Ea continuă:

— Ieri am fost la doctorul Zhang. Nu sunt însărcinată. Era o sarcină imaginară.

Perla Lunii plânge în hohote.

Ca să scap de ea, îi spun:

— Trebuie să te duci la altcineva. Doctorii se pot înșela.

Ridică spre mine fața răvășită:

— Azi-dimineață mi-a venit ciclul!

Perla Lunii se lasă cu toată greutatea pe mine. O târăsc până în casă: Wang Ma și bucătăreasa se grăbesc să-mi vină în ajutor. Profitând de zăpăceală, dispar.

La poarta dinspre Nord, sute de oameni se înghesuie lângă zid. Soldații japonezi împing mulțimea cu patul puștilor. Sângele îmi îngheață în vine. Îmi dau seama că sub ochii mei se va întâmpla ceva îngrozitor.

În spatele meu, un bătrân îndrugă vrute și nevrute:

— Altădată, înainte de-a muri, condamnatul, beat, cânta cât îl ținea gura. Apoi sabia călăului cădea ca un fulger. Adeseori, corpul rămânea drept, în picioare, în timp ce capul i se rostogolea pe pământ. Valul de sânge care îi țâșnea din gâtul tăiat ajungea până la o înălțime de doi metri!

Bărbații care îl ascultă plescăie din limbă. Oamenii aceștia vin să caute în execuție distracția supremă. Indignată, îl calc pe picior pe porcul bătrân, care scoate un geamăt.

Un copil strigă:

— Vin! Vin!

Ridicată pe vârful picioarelor, zăresc un bou negru care trage după el o cotigă pe care a fost fixată o cușcă unde sunt închiși trei oameni. Cu gurile pline de sânge, aceștia strigă cuvinte de neînțeles.

Aud pe cineva murmurând:

— Le-au tăiat limba.

Mi se strânge inima. Torturați de moarte, toți condamnații seamănă între ei: niște cărnuri însângerate care totuși mai respiră.

Trăsurile trec încet prin poarta dinspre Nord. Huong îmi spune că nu mai poate suporta toate astea. Mă va aștepta în oraș. Susținută de o forță sălbatică, eu vreau să-i urmez până la capăt. Trebuie să știu dacă Min și Jing vor muri.

Cortegiul se oprește la marginea unui loc pustiu. Soldații deschid cuștile și îi fac pe prizonieri să înainteze cu lovituri de baionetă. Unul dintre ei e aproape mort. Doi soldați îl târăsc ca pe un sac de făină gol.

Se aud țipete. O femeie îmbrăcată în haine scumpe, ajutată de două servitoare voinice, dă la o parte oamenii care o împiedică să înainteze și ajunge la cordonul de militari.

— Min, fiul meu!

În depărtare, un bărbat se întoarce. Cade în genunchi și se prosternează de trei ori în direcția noastră. Simt cum mi se oprește inima. Soldații se aruncă asupra lui și îl bat.

Condamnații stau îngenunchеați pe o singură linie.

Un soldat flutură steagul și toți își ridică armele.

Mama lui Min leșină.

Min nu se uită la mine. Nu se uită la nimeni.

Pentru el nu mai există nimic, în afară de foșnetul ierburilor, de zumzetul slab al gâzelor, de briza care îi suflă în ceafă.

Oare se gândește la mine, cea care îi poartă în pântec urmașul?

Soldații își încarcă puștile.

Min întoarce capul. Îl soarbe din priviri pe condamnatul din stânga lui. O recunosc în acesta pe Tang! Își zâmbesc. Min se apleacă cu greu și își lipește buzele de obrazul tinerei femei.

Se aud împușcăturile.

Urechile îmi țiuie. Simt un miros de rugină, amestecat cu cel de sudoare. Ăsta să fie mirosul morții? O greață cumplită mă face să mă cutremur. Stomacul mi se strânge. Mă aplec și vomit.

66

Ghemuită pe scaunul ei, Orhideea stă îmbufnată.

— Te-ai schimbat, îmi spune prostituata manciuriană.

Mă întind pe patul ei. În loc să mă dezbrace, cum făcea de obicei, ea își răsucește batista.

— Înainte veneai să mă vezi la două-trei zile. N-ai mai fost pe la mine de aproape două săptămâni. Ai întâlnit o altă fată?

Încerc s-o liniștesc:

— De când sunt în garnizoană în oraș, n-am venit decât la tine. N-ai nici un motiv să fii geloasă.

În realitate, de o vreme, farmecele ei nu mă mai atrag. Pielea ei mi se pare aspră, carnea – moale. Jocurile noastre amoroase repetate mă obosesc.

Ochii i se umplu de lacrimi.

— Nu te cred. Te iubesc și tu iubești pe alta.

— Ești o proastă. Poate că mâine voi pleca și nu mă voi mai întoarce niciodată în orașul ăsta. Poate că într-o zi voi fi omorât. De ce mă iubești? Nu trebuie să te atașezi de o ființă care doar trece prin viața ta, ca mine. Iubește un om care va putea să te ia de soție. Uită-mă.

Ea plânge și mai tare. Lacrimile ei mă excită. O așez pe pat și îi scot rochia.

Sub trupul meu, chipul Orhideei se înroșește. Între două hohote de plâns, trupul i se cutremură de gemete de plăcere. Ejaculez. Voluptatea mea și-a pierdut intensitatea de altădată.

Întinsă lângă mine, Orhideea fumează. Cu mâna rămasă liberă flutură un evantai. Aprind și eu o țigară.

— La ce te gândești? mă întreabă ea cu o voce lugubră.

Nu-i răspund. Fumul alb al țigării, împrăștiat de mișcările evantaiului, se ridică încet spre tavan, făcând multe volute.

— E chinezoaică sau japoneză? insistă ea.

Mă ridic brusc.

67

Rătăcesc pe străzi, cu trupul ca înțepenit.

— Întoarce-te acasă, îmi spune Huong.

— Lasă-mă în pace.

— Te rog, întoarce-te acasă.

— Îmi urăsc casa.

— Atunci plângi. Plângi pe săturate, te rog.

— N-am lacrimi.

Ea cumpără de la un negustor ambulant câteva chifle umplute cu legume.

— Atunci mănâncă!

— Chiflele tale miros urât.

— De ce spui asta? Miros frumos.

— Sunt stricate. Nu simți acreala legumelor? Miros a sânge. Aruncă-le, te rog, dacă nu...

Stomacul mi se întoarce pe dos și vomit. Speriată, Huong aruncă chiflele pisicilor ce ne dau târcoale.

Mă chircesc. Huong îmi spune:

— Jing trăiește!

Dar bucuria asta nu mi-e de-ajuns:

— Port în pântece copilul unui bărbat mort. Trebuie să mă omor.

— Ai înnebunit!

Huong mă scutură de umeri:

— Ești nebună! Spune-mi că delirezi!

Nu-i răspund.

Huong își acoperă fața cu mâinile:

— Atunci spânzură-te! Nimeni nu te poate salva.

După o tăcere lungă, mă întreabă:

— Ai fost la vreun doctor? Poate că nu ești însărcinată.

— N-am încredere în nimeni.

— Îți voi găsi un doctor.

— La ce bun? Min m-a trădat. Trebuie să mor.

68

Chinezoaica a venit înaintea mea. A pus pionii pe tabla de joc. Are ochii umflați și încercănați. Părul nepieptănat îi e răsucit într-un coc. În picioare are niște papuci.

Arată ca o bolnavă care a fugit din spital.

Cât sunt eu la mutare, ea se uită țintă la crengile unei sălcii. Privirea ei mă neliniștește. Dintr-odată, ca apucată de greață, își scoate batista și își acoperă nasul și gura.

Pentru mine, care sunt maniac în privința curățeniei, e un supliciu să-mi imaginez că miros urât și că o deranjez. Respir adânc: se simte doar miros de iarbă putredă, care vestește venirea ploii.

O fi simțit parfumul Orhideei? Prostituata își parfumează foarte tare trupul și hainele. Posesivă și geloasă, încearcă să-și lase amprenta asupra mea.

Cerul s-a întunecat, un vânt umed spulberă frunzele. Jucătorii își strâng pionii cu zgomot.

Absorbită în gânduri, chinezoaica nu face nici o mișcare. Îi atrag atenția că suntem singurii care au mai rămas la masa de joc. Fata nu spune nimic, notează rezultatele pe hârtia ei și se retrage fără să mă salute.

Această purtare ciudată îmi trezește bănuieli. Mă ridic și chem o ricșă. Ascuns sub

capotă, îi ordon bărbatului care trage ricșa s-o urmărească.

Fata pornește pe jos pe străzile comerciale, unde domnește o mare agitație: negustorii își demontează tarabele, femeile bagă rufele în casă, trecătorii se grăbesc. Sunt cât pe ce s-o pierd din ochi de câteva ori.

Sub streșini, rândunelele scot strigăte speriate. Cerul e negru: încep să cadă picături mari de ploaie. Curând, se dezlănțuie asupra noastră șiroaie de apă însoțite de tunete.

Chinezoaica se oprește la marginea unei păduri. Cobor din ricșă și mă ascund în spatele unui copac.

Ea se afundă într-o ceață verde. Silueta subțire îi e luminată de fulgere. Printre crengi șerpuiește o panglică argintie. Un râu, cu apele umflate de ploaie, curge spre est în vârtejuri minuscule și cu scurte scânteieri. În zare, acesta devine o mare pânză neagră, ce se pierde în despicătura cerului.

Chinezoaica se strecoară spre valurile zdrențuite. Mă reped spre ea. Deodată fata se oprește. Mă opresc și eu din alergat și mă arunc la pământ.

Nemișcarea fetei contrastează cu clocotul râului. Vreo zece tunete se înșiră unul după altul. Copacii se îndoaie în bătaia vântului. O creangă se rupe și, în cădere, despică în două trunchiul copacului.

Îmi amintesc iar de cutremur.

69

Mirosul de sânge mi-a intrat în trup. Mi se-ascunde sub limbă, îmi iese din nas. Mă urmărește până în cameră.

Mă spăl într-un lighean. Îmi săpunesc fața, gâtul, mâinile impregnate de moartea fetidă. Plouă. De ce zeii varsă atâtea lacrimi peste lumea noastră? Oare îmi plâng necazurile? De ce oare aceste șiroaie venite din cer nu ne spală de suferințe, de necurățenii?

Mă trântesc pe pat. Zgomotul vântului, ce bate haotic, seamănă cu murmurul fantomelor ce se stârnește și apoi se domolește. Să fie hohotele de râs ale lui Min și Tang?

Oare era închis în aceeași celulă cu ea? Se țineau de mână ca să vadă viața curgând ca un râu ce se pierde în neant? Oare se sărutaseră înainte de întâlnirea mea cu Min? Făcuseră dragoste? Liberă din fire, cu siguranță că Tang refuzase. Dar oare noaptea trecută nu s-au împreunat sub privirile paznicului, obraz lângă obraz, frunte lângă frunte, rană lângă rană?

Ea l-a primit în pântecul ei, în sufletul ei. El a intrat în ea în genunchi, făcând penitență. A îmbrățișat-o cu toată puterea lui. Sămânța i s-a scurs, sângele lor s-a amestecat. Ea i s-a dăruit, el a eliberat-o.

Mă scol tresărind.

Min m-a trădat. Trebuie să mă omor.

70

Chinezoaica se întoarce.

Ca o fantomă, se îndepărtează de râu și iese din pădure. Afară, în ploaie, toate străzile seamănă între ele, toate străzile sunt pustii. Pe întuneric, apărându-mi când ca o linie dreaptă, când ca o virgulă, fata mă atrage spre o altă lume.

Dintr-odată, dispare. Pornesc în căutarea ei. În zadar.

O ricșă ivită din ceață acceptă să mă ducă la restaurantul Chidori.

Căpitanul Nakamura mă așteaptă într-un separeu. Mă invită să ciocnim un bol de sake în cinstea Împăratului. După trei boluri și câteva înghițituri de pește crud, mă înclin adânc în fața lui și-i spun:

— Căpitane, n-am reușit să îndeplinesc misiunea pe care mi-ați încredințat-o. Vă rog să mă sancționați sever.

În colțul buzelor i se ivește un zâmbet.

— Căpitane, nu sunt în stare să deosebesc un spion de un cetățean pașnic. În piața din O Mie de Vânturi, uitându-mi datoria, îmi petrec timpul jucând go.

Căpitanul își golește bolul cu sake. Privindu-mă țintă în ochi, îmi spune răspicat, apăsând pe fiecare cuvânt:

— Zhuang Zi[1] spune: „Când pierzi un cal, nu știi niciodată dacă e bine sau e rău“. Un om inteligent nu pierde niciodată timpul.

Apoi adaugă:

— Locotenente, știi că pe vremuri am fost îndrăgostit de-o chinezoaică?

M-am înroșit la față. De ce îmi face oare această ciudată mărturisire?

— Am venit în China acum cincisprezece ani. La Tian Jing am lucrat într-un restaurant japonez ținut de un cuplu din Kobe. Spălător de vase, femeie de menaj, chelner, mi se dădea de mâncare și stăteam într-o cameră minusculă. În rarele momente de odihnă, mă așezam la fereastră. De cealaltă parte a străzii era un restaurant chinezesc faimos pentru chiflele sale umplute. O fată intra în restaurant în zorii zilei, încărcată cu provizii, și ieșea după lăsarea serii, cărând pubelele. Fiind miop, vedeam ca prin ceață silueta ei fină și coada lungă pe care o purta pe spate. Îmbrăcată în roșu, era un foc care mergea. Când se oprea, mi se părea că ridică ochii spre mine și că mă privește. Nevăzând prea bine, credeam că îmi zâmbește și inima îmi bătea cu putere.

Căpitanul se întrerupe ca să-mi umple din nou bolul cu sake și îl bea pe-al lui dintr-o suflare. Se înroșește la față.

— Într-o zi am avut curajul să trec pragul restaurantului sub pretextul că vreau să comand o specialitate chinezească. Fata era la casă. Apropiindu-mă de ea, i-am văzut chipul, trăsătură cu trăsătură. Avea sprâncenele groase și ochii negri. I-am cerut chifle umplute.

---

1. Filosof chinez care a trăit între anii 369-286 î.Hr., fondator al gândirii taoiste.

Cum nu înțelegea japoneza, i le-am desenat pe o foaie de hârtie. Ea s-a aplecat peste umărul meu ca să se uite. Coada, alunecând, mi-a atins ușor obrazul.

Ni se aduce încă o sticlă cu sake. E a cincea pe care o beau cu căpitanul. Afară vântul s-a potolit și nu mai tună. Se aude doar răpăitul ploii.

— Nu știa nici măcar să-și scrie numele în chineză. Nu aveam nici un mijloc de comunicare. Ne petreceam ziua aruncându-ne ocheade peste strada prea lată, fără să obosim vreodată. Eu nu vedeam decât roșul rochiei și negrul cozii ei. Îi recompuneam în minte chipul abia întrezărit. Eram sărac și singurele mele cadouri erau niște buchețele de flori sălbatice culese de pe marginea străzii. I le aruncam sub fereastra restaurantului. Când se lăsa seara, ea îmi dădea chifle umplute, scoase atunci din cuptor. Nevrând să distrug acele delicii făcute de mâna ei, le păstram până când se stricau.

Într-o zi, ca astăzi, plouase toată după-masa. În restaurantul nostru veniseră mulți clienți, ca să scape de ploaie și să mănânce tăiței calzi. După miezul nopții, când am ieșit din restaurant, cineva mi s-a aruncat în brațe. Era ea. Chinezoaica mă așteptase pe stradă, în întuneric, un timp nesfârșit. Avea fața rece ca gheața, la fel și buzele. Tremura din tot trupul și ploaia mă împiedica să văd dacă plângea sau râdea. Tras de greutatea ei, m-am așezat lângă zid. Ne-am sărutat șoptind, fiecare în limba lui, cuvinte de iubire. Ploaia ne acoperea vocile. Am uitat de frig, de noapte, de timp.

Căpitanul se adâncește într-o lungă tăcere. Apoi se înfurie și mai cere o sticlă. Umple

bolurile și mâna îi tremură. Varsă sake pe haine, dar nu observă nimic. Sângele îmi pulsează cu putere în tâmple. Dau povestirii căpitanului atenția pe care o poți da vorbelor fără șir ale unui om beat. Își găsește cuvintele cu greutate. Oare ce eveniment tragic l-a lovit pe acest bărbat care acum e atât de singur?

— A doua zi, cu toate economiile mele în buzunar, am intrat într-un magazin japonez. Nu aveam destui bani ca să cumpăr un chimono. M-am mulțumit cu un frumos *obi*[1]. Acest cadou a fost otrava pe care am vărsat-o fără să știu în mierea iubirii mele. Relația noastră a fost curând descoperită. După o lună, chinezoaica a dispărut fără urmă.

O tăcere îngrozitoare s-a lăsat peste masa noastră.

— Mai târziu, când am intrat în armată, m-am interesat de soarta ei. Restaurantul se închisese de ani de zile. Proprietarii lui, niște spioni chinezi, dispăruseră. Când au descoperit legătura slujnicei lor cu un japonez, au omorât-o...

Luna nu mai e
Nici primăvara nu mai e
Ca altădată!
Așa ca demult
Eu singur mai sunt[2]

Bărbatul izbucnește în hohote de plâns.

Mâine vom fi praf și pulbere. Cine își va mai aminti de iubirea unui militar?

---

1. Brâu pe care japonezii îl folosesc ca să-și lege chimonoul.
2. Fragment din *Ise monogatari*, operă epică a literaturii japoneze tradiționale din secolul al X-lea.

71

După orele de școală, Huong mă trage într-un colț al clasei.

— Ți-am găsit un doctor. Vino cu mine.

— Cine e? Cum l-ai găsit?

Se uită în jur. Sala se golise. Suntem ultimele care plecăm.

Îmi șoptește la ureche:

— Ți-amintești de supraveghetoarea care mă lăsa să plec din cămin? Ieri i-am spus că sunt însărcinată și că am nevoie de un doctor.

— Ești nebună! Dacă se-apucă să flecărească, vei fi dată afară din colegiu și tatăl va pune să fii rasă în cap și te va trimite la templu!

— Nu-ți face griji. Fiindcă am adăugat: „Dacă sufli vreo vorbă, te denunț la poliție pentru proxenetism. Le voi spune polițiștilor că, pentru a primi bani de la eleve, le împingi spre prostituție. Nu numai că-ți vei pierde postul, dar vei fi condamnată și spânzurată în public". I-am băgat babei o asemenea frică în oase, încât s-a grăbit să-mi găsească un doctor foarte discret.

Merg cu Huong în dormitorul ei, unde mă îmbracă așa cum crede ea că arată o femeie de treizeci de ani.

Ricșa traversează târgul de vechituri. De-a lungul trotuarului, grămezi de mobile, de vase,

de țesături, de bibelouri, de podoabe, de suluri cu picturi japoneze îngălbenite, mucegăite și roase. Vânzătorii, aristocrați manciurieni în zdrențe, se plimbă de colo-colo printre aceste rămășițe ale unei epoci trecute, încercând să dea la schimb vreo tabacheră de jad sau vreun vas vechi pe o oră de evadare petrecută într-o locantă unde se fumează opiu. Doar câțiva ofițeri japonezi se plimbă printre lucruri și le cercetează cu mare lăcomie.

Din precauție, Huong a oprit ricșa la capătul străzii. După vreo două sute de metri, urcăm o scară pe jumătate năruită și înaintăm printr-un labirint de cearșafuri, de pantaloni și de așternuturi de copil ce se usucă pe frânghie. Izbită de mirosul de urină și de ouă clocite, mă aplec ca să vomit.

La capătul coridorului alcătuit din rufe întinse la uscat se văd niște încăperi strivite parcă de un acoperiș înclinat. Fiecare familie și-a instalat mașina de gătit afară. Muștele zboară peste tot.

Huong începe să strige:

— Vă rog, puteți să-mi spuneți unde stă doctorul Huang Pu?

O femeie cu părul vâlvoi se ivește în prag și ne aruncă o privire disprețuitoare.

— Acolo jos, în fund, la dreapta.

Pe ușă e lipit un afiș scris cu cerneală decolorată:

> „MEDIC VESTIT ÎN CELE PATRU COLȚURI ALE LUMII, MÂNĂ DIVINĂ CARE ADUCE DIN NOU PRIMĂVARA, SPECIALIZAT ÎN ȘANCRE, SIFILIS, BLENORAGIE“.

Ciocănim la ușă. O femeie cu părul făcut permanent, cu fața urâțită de prea multe farduri, iese din casă, ne măsoară din ochi și pleacă țăcănind pe tocuri. Împinsă de Huong, mă împleticesc într-o încăpere întunecată. O fată stă chircită într-un colț. Pare moartă. Lângă ea, un bărbat fumează.

El ne cercetează cu privirea:

— Ce tagmă?

Ne refugiem într-un colț.

Sunt asaltată de mirosul amar al ceaiurilor medicinale și de alte duhori, pe care nu le pot descrie.

Nu știu cât timp a trecut până mi-a venit rândul să intru în cabinet. Doctorul Huang Pu își împletește părul alb și rar într-o coadă manciuriană subțire, ce-i atârnă pe spate ca o coadă de porc. Așezat în dosul unei mese negre, dinaintea unei biblioteci aproape goale, își mângâie bărbuța:

— Ce tagmă?

Huong răspunde în locul meu.

— Liberală.

— Ce vârstă?

— Douăzeci de ani, spune ea.

— Care e problema?

— Prietenei mele nu i-a venit ciclul de trei săptămâni.

— A, bine. Deschide gura, scoate limba. Bun, dezbracă-te. Dezbracă-te, repetă el.

Huong întoarce capul. Mă urăsc. Cu lacrimi în ochi, îmi deschei rochia.

— Întinde-te acolo.

Face semn spre o scândură lată, acoperită cu un cearșaf murdar.

— Depărtează picioarele.

Îmi vine să mor. Strâng din pumni ca să nu plâng.

Cu lampa în mână, bătrânul se apropie. Privește, palpează, mă examinează îndelung.

— Bun, spune ridicându-se. Nu-i nici o infecție. Îmbracă-te.

Îmi cere să-mi așez mâna dreaptă pe masă și îmi pune degetele, cel arătător și cel mijlociu, pe încheietura mâinii. Unghiile lui galbene, mai lungi de cinci centimetri, au vârfurile încovoiate.

— Pulsul e neregulat. Se distinge zgomotul fecundației. Ești gravidă!

Mă aud întrebându-l cu voce pierită:

— Sunteți sigur, domnule doctor?

— Sigur, răspunde el luându-mi pulsul de la mâna stângă.

În spatele meu, Huong se ridică și spune:

— Domnule doctor, sunt sigură că aveți un leac.

Bătrânul scutură din cap:

— E o crimă, o crimă!

Huong râde cu dispreț.

— Scrieți-ne o rețetă! spune ea aruncând în mijlocul mesei enorma brățară de aur pe care o poartă la încheietura mâinii.

Bătrânul manciurian stă o clipă pe gânduri, privind atent brățara, apoi ia tocul în mână.

Huong mă însoțește.

— Mâine-seară, după școală, voi veni cu ceaiurile și vei uita totul, spune ea.

— Nu-ți da osteneala. Doar moartea poate să-mi spele onoarea. Uite, ia brățara asta de jad. Nu vreau să plătești pentru mine. Nu merit.

Huong îmi pune din nou bijuteria pe mână.

— La ce mi-ar mai folosi, de-acum înainte, toate aceste lucruri frumoase? Mâine, tu vei bea ceaiul și vei fi eliberată de povară. Peste un an, eu mă voi căsători și voi fi violată de un necunoscut.

72

A doua zi după furtună cerul e senin.

În acest anotimp, micuții vânzători de iasomie îi sâcâie pe trecători. Neputând să rezist la rugămințile lor, cumpăr o brățară de flori, gândindu-mă la mâna bronzată a chinezoaicei.

Când o zăresc în piața din O Mie de Vânturi, îmi vine în minte silueta ei ciudată din ajun, în ploaie, pe malul râului. Ce făcea acolo? La ce se gândea? Ieri, cu o pereche de papuci în picioare, rătăcea prin oraș ca o nebună; azi, cu fruntea liberă, cu părul bine pieptănat și adunat într-o coadă groasă, e din nou o jucătoare rece și perspicace.

Ceva s-a schimbat în ea în ultimele douăzeci și patru de ore. Sau poate o privesc eu cu alți ochi? Sub rochia de un verde trist, sânii i s-au mărit. Trupul ei a renunțat la înțepeneala copilărească pentru o suplețe plină de vigoare. În ciuda privirii dure și a sprâncenelor încruntate, gura ei fragedă și trandafirie te ispitește. Posomorâtă, se joacă nervos cu vârful părului. Pare că suferă din pricina vieții care înflorește în ea.

Fata mută un pion.

— Bine jucat! strigă în gura mare un bărbat care se apropie de masa noastră.

În piața din O Mie de Vânturi, oamenii trec, privesc și își permit uneori să dea sfaturi. Bărbatul ăsta, care nu are mai mult de douăzeci de ani, cu părul pomădat și mult prea parfumat, mă enervează.

Dau replica.

Mucosul strigă:

— Ce greșeală! Trebuia mutat aici!

Arată cu degetul spre tabla de joc. Poartă un inel de jad alb și are mâna fină și trandafirie.

Apoi se adresează direct chinezoaicei:

— Sunt un prieten al lui Lu. Vin din Capitala cea Nouă.

Fata ridică ochii. După un schimb de politeți, îl trage deoparte.

Vântul poartă vocile celor doi tineri până la mine. Între ei există deja o familiaritate. Se tutuiesc. Limba chineză, înzestrată cu cinci tonalități, e muzică, iar conversația lor, o operă insuportabilă. Înciudat, zdrobesc florile de iasomie din buzunar.

De când vin în piața din O Mie de Vânturi, jocul de go mă face să uit că sunt japonez. Mi s-a părut că sunt unul de-ai lor. Acum sunt silit să-mi amintesc că chinezii fac parte dintr-o altă rasă și dintr-o altă lume. Ne despart mii de ani de istorie.

În 1880, bunicul meu participa la reforma făcută de Împăratul Meiji, în timp ce străbunii lor o slujeau pe Ci Xi, împărăteasa văduvă. În 1600, străbunii mei, pierzând o bătălie, și-au spintecat pântecele; ai lor au luat puterea la Pekin. În Evul Mediu, în timp ce femeile din familia mea se îmbrăcau în chimonouri cu trenă, își rădeau sprâncenele și își vopseau dinții în negru, mamele și surorile lor

își strângeau părul în cocuri înalte. Își bandajau deja labele picioarelor. Un chinez și o chinezoaică se înțeleg chiar înainte de a deschide gura. Purtători ai aceleiași culturi, se atrag ca niște magneți. Cum ar putea să se iubească un japonez și o chinezoaică? N-au nimic în comun.

Jucătoarea întârzie. Printre copacii cu care se confundă, rochia ei verzuie, ce adineauri părea că exprimă atâta tristețe, emană dintr-odată o mare prospețime. Asta să fie imaginea Chinei, obiectul pasiunii și urii mele? Când sunt lângă ea, dezolarea ei mă dezamăgește. Departe de ea, farmecele ei mă obsedează.

Fata nu-mi aruncă nici o privire.

Părăsesc piața.

73

Chen îmi spune că Vărul Lu va preda, de acum încolo, jocul de go la Pekin.

— De altfel, s-a căsătorit, adaugă cercetându-mă atent.

Informația mă lasă rece.

Chen trăiește în Capitala cea Nouă. Pretinde că e cel mai bun prieten al vărului meu. Îmi spune că el l-a prezentat pe Lu împăratului. Ascultându-l, îți vine să crezi că e cel mai influent personaj din Manciuria.

Sunt invidioasă pe nepăsarea acestui fiu de ministru, mulțumit de sine și satisfăcut de existența lui. Îmi vin în minte frânturi din trecut. Parcă era acum o sută de ani. Viața era blândă. Vărul meu și cu mine îi semănăm. Ne credeam cei mai buni jucători din lume. Sora mea nu se măritase încă. Amândouă eram virgine. Ea venea să ne tulbure partidele de go aducându-ne ceai și prăjituri. Fără să se grăbească, amurgul își țesea pe cer plasa lui purpurie. Nu cunoșteam trădarea.

Chen pleacă chiar în aceeași zi spre Capitala cea Nouă. Îmi lasă o carte de vizită parfumată cu noua adresă a Vărului Lu și jură că va reveni curând să mă provoace la o partidă de go.

Mă întorc la locul meu. Masa de joc e pustie, adversarul meu a plecat fără să-mi

lase nici o vorbă. Sfârșită de oboseală, n-am putere nici măcar să mă supăr. Pe pământul ăsta, ființele se ivesc și dispar. Fiecare la timpul lui.

Strâng pionii. La apus, soarele întârzie. Norii, ca niște lungi șiruri de caractere aplecate, se profilează pe cer. Cine poate descifra aceste cuvinte care îmi prezic destinul?

Iau în mână un pion negru. Suprafața lui netedă reflectă lumina. Îi invidiez inima nesimțitoare, puritatea de gheață.

Vărul Lu a fugit de decepția lui, refugiindu-se într-o nouă iubire și mă bucur pentru fericirea sa atât de repede regăsită. Necunoscutul a părăsit jocul. Pentru el, jocul de go rămâne o distracție. Bărbații nu trăiesc pentru pasiuni. Trec peste tulburările sentimentale cu dezinvoltură. Min mi-a dat un exemplu. Centrul existenței lor se află în altă parte.

Ricșa se oprește brusc. În mijlocul străzii, un bărbat se înclină până la pământ în fața mea. E Necunoscutul. Mă roagă să-l scuz și mă imploră să continuăm partida a doua zi după-amiază. Îl salut cu un semn vag din cap și îi poruncesc bărbatului care trage ricșa să pornească din nou la drum.

Trebuie să-l las aici. Pe drumul lui.

74

„În lumea asta mergem pe acoperișul infernului și privim florile.“[1]

Numai contemplarea frumosului îl abate pe un militar de la înverșunarea lui. Cât despre flori, nu le pasă de admiratorii lor. Înfloresc pentru efemer și pentru moarte.

Ultimele depeșe au stârnit mare fierbere în cazarmă. După ce au învins armata chineză de câteva ori la rând, diviziile noastre au înaintat până la marginea orașului Pekin. Izolată și descumpănită, armata lui Song Zheyuan și a lui Zhang Zizhong se teme mai mult de trupele lui Chiang Kai-shek decât de japonezi. Temându-se ca nu cumva trupele acestuia din urmă să urce spre nord și să anexeze teritoriul, generalii refuză întăririle chineze și cer pace.

La restaurantul Chidori, de la o masă la alta, furia crește. Printre ofițeri, cei mai belicoși cer cucerirea orașului Pekin. Cei mai prudenți se tem de intervenția Uniunii Sovietice și susțin, înainte de orice, întărirea prezenței japoneze în Manciuria.

Astăzi nu m-am dus s-o văd pe Orhideea. Trupul meu își păstrează încă prospețimea și

1. Versuri ale poetului japonez Kobayashi Issa (1763-1828).

supleţea. Mâncând puţin seara, mă simt uşor şi lucid. Nu mă las antrenat de focul discuţiei şi încerc în zadar să-mi împiedic camarazii să se bată.

Vacarmul continuă până seara târziu, chiar şi în camere. Câţiva locotenenţi exaltaţi îşi descheie cămăşile şi jură să-şi facă seppuku dacă armata imperială negociază pacea cu Pekinul. Evocarea sângelui îi înflăcărează.

Mă strecor afară. În mijlocul terenului de antrenament, vântul îmi aduce în mări parfumul discret al florilor nocturne. Sunt mişcat de faptul că aparţin unei generaţii dezinteresate, ce aspiră la o cauză sublimă. Spiritul samurailor, ucis de modernitate, renaşte în noi şi prin noi. Traversăm o perioadă de incertitudine. Măreţia zilei de mâine ne face nerăbdători.

Un vaiet amar rupe tăcerea: la urechi îmi ajunge sunetul sec al unui flaut. În camera căpitanului Nakamura am văzut un *shakuhachi*[1]. Oare el e cel care, beat şi melancolic, îşi chinuie instrumentul?

Notă cu notă, sunetul devine tot mai grav şi mai neauzit. Deodată, un suflu strident străpunge cerul.

Cântecul mă pătrunde ca o rază de lună căzând pe oceanul întunecat. Azi trăiesc, mâine, pe front, voi muri. Fericirea mea trecătoare e mai intensă decât o bucurie veşnică.

Flautul scoate un suspin nesfârşit, apoi amuţeşte. În jurul meu frunzele foşnesc. Privirea îmi cade pe un greier agăţat de copac. Armura lui protectoare s-a deschis şi din crăpătură iese un corp translucid. Zgâlţâită

1. Flaut japonez cu cinci găuri făcut din bambus.

de cutremure, această nouă viață se dezvoltă, se lungește, se răsucește, se leagănă. Aștept clipa în care se va desprinde de tegumentul lepădat și îl incit să se cațăre pe degetul meu. În lumina lunii, greierul moale seamănă cu o sculptură de jad cizelată de un meșter priceput. Aripile sale se alungesc pe o carne de mătase ca două picături de rouă gata să cadă. Îi ating capătul abdomenului. Imediat vinele i se descompun și transparența i se tulbură. Insecta împrăștie un lichid ca o cerneală. Trupul i se prăbușește. Una dintre aripi se umflă, crapă și se răspândește în lacrimi negre.

Mă gândesc la chinezoaică, la China pe care vom fi siliți s-o facem praf și pulbere.

75

— Uite ceaiul, îmi spune Huong despachetând un ceainic învelit într-o pânză groasă și vârât în fundul genții. Ți-am adus și vată. Din câte se pare, curge mult sânge. Ascunde toate astea. Ceaiul miroase puternic. Pentru ca supraveghetoarea să se învoiască să fiarbă ingredientele astea la ea acasă, a trebuit să amenințe că mă sinucid. Bea-l înainte să te culci, apoi întinde-te pe pat și așteaptă. În mod normal se bea cald. Dar cred că merge și rece. Numai că e mai amar. Te las, altfel părinții tăi vor intra la bănuieli. Curaj! Mâine-dimineață vei scăpa de necaz!

Mama pleacă de-acasă înainte de masă. Până mâine o va îngriji pe sora mea, care a căzut la pat de câteva zile. Mănânc singură cu Tata. Ca întotdeauna, vocea lui mă liniștește. Mă interesez de traducerile lui. Privirea i se însuflețește. Îmi recită câteva sonete. Observ cu tristețe că a încărunțit pe la tâmple. De ce oare îmbătrânesc părinții? Viața e un castel de minciuni năruit de timp. Îmi pare rău că nu m-am uitat mai mult și mai atent la ai mei.

Tata mă întreabă ce cred despre poemele sale.

— Sunt foarte frumoase, dar prefer versurile noastre din vechime, care spun:

Când florile de primăvară se veștejesc,
În luna de toamnă,
Îmi vin din nou în minte atâtea amintiri![1]

Sau:

Câtă tristețe în această viață scurtă,
Mâine o voi părăsi,
Cu părul răvășit,
La prora unei bărci.[2]

Tata se supără. Nu suportă indiferența mea față de civilizațiile străine. Crede că acest egocentrism cultural duce China la pierzanie.

Răbufnesc:

— Îi urăsc pe englezi, care ne-au declarat război de două ori ca să ne vândă opiul pe care îl interziceau în țara lor. Îi detest pe francezi, care au jefuit, au distrus și apoi au ars Palatul Primăverii, o perlă a civilizației noastre. Aici, în Manciuria, de când Japonia dictează legea pe pământul nostru, toată lumea vorbește despre progres și despre creșterea economică. Îi urăsc pe japonezi! Mâine vor invada întreg continentul și vei fi liniștit văzând cum o Chină nimicită scapă în sfârșit de obscurantismul ei.

Rănit de vorbele mele, tata se ridică de la masă, îmi urează noapte bună și se retrage în camera lui. Ies din sufragerie târșâindu-mi picioarele. Am greșit acuzându-l pe tata. El nu trăiește decât pentru poezie.

Încui ușa camerei și trag perdelele.

---

1. Poem de Li Yu, China, secolul al X-lea.
2. Poem de Li Po, China, secolul al VIII-lea.

Stând pe pat, mă uit la ceainicul așezat în mijlocul mesei. Fac o funie solidă din eșarfe și batiste.

Sub fereastră, fumul cenușiu al tămâii, care amețește țânțarii, se ridică ușor în văzduh.

Să mori e simplu. O suferință scurtă. Cât ai clipi din ochi, treci dincolo. Pășești într-o altă lume. Fără zbucium, fără dureri și neliniști. Acolo se doarme atât de bine!

Să mori înseamnă să freci zăpada cu zăpadă, să dai foc unei ierni cu chiciură și gheață.

Iau funia și leg cele două capete de verigile patului cu baldachin. Lațul e neclintit ca un copac crescut aici acum o mie de ani.

Așezată pe călcâie, mă uit la el până mă dor ochii.

E de-ajuns să mă scol pentru ca gândurile să mi se oprească.

Nu aud nici un zgomot.

Mă ridic în picioare ca să verific dacă lațul e destul de rezistent.

Îmi trec capul prin el.

Funia, sub bărbie, mă jenează. Tânjesc după vid, după căderea în abis.

Voluptatea mă înfricoșează: sunt aici și acolo; sunt eu și nu mai sunt eu!

Oare am murit deja?

Îmi scot capul din lat și mă așez din nou pe pat.

Mă dezbrac, leoarcă de sudoare. Mă spăl cu un prosop muiat în lighean. Apa rece mă face să tremur. Iau ceainicul. Licoarea e atât de amară, încât mă opresc de mai multe ori din băut ca să respir. Îmi pun tamponul căptușit cu vată între picioare, desfac lațul, dezleg funia și mă întind pe pat cu mâinile pe pântec.

Aștept cu lumina aprinsă.

După moartea lui Min nu mai pot să adorm pe întuneric. Mi-e frică de fantoma lui. Fug de ea.

Visez o pădure în care copacii filtrează razele unui soare strălucitor, pe unde se plimbă un animal superb. Acoperit de o blană scurtă și aurie, poartă o coamă de leu. Are un trup fin și zvelt ca al unui câine de rasă. Sunt furioasă că-mi calcă teritoriul. La chemarea mea, apare un leopard care se aruncă asupra intrusului. Deodată devin animalul rănit. Leopardul îmi sfâșie pântecul și îmi rupe mațele cu colții.

Sunt trezită din somn de propriile mele gemete. O durere insuportabilă îmi coboară din pântecul umflat de-a lungul coapselor, apoi se potolește brusc. Mă ridic din pat cu greutate și mă îndrept spre lighean ca să-mi cufund fața în apă. Mă târăsc până la bucătărie, unde zece polonice cu apă îmi sting în sfârșit setea.

Mai târziu, somnul mi-e întrerupt din nou de durere. Cad din pat, trăgând după mine cearșafuri și perne. Pe podea, mă prind de picioarele mesei și lupt, în zadar, împotriva unei dureri de nesuportat.

Când se domolește durerea, mă ghemuiesc ca să văd dacă îmi curge sânge dintre picioare. Tamponul e imaculat și asta îmi apare ca o batjocură a lui Min. Nu îmi mai simt greutatea membrelor. După supliciu, un val de căldură îmi urcă de la degetele picioarelor în tot trupul. În loc să mă simt bine, mă face să tremur. Întinsă pe jos, privesc dezordinea din camera mea cu indiferență.

Un nou val de spasme, apoi altul. Noaptea mi se pare scurtă, mi-e teamă că se va sfârși

și că voi fi văzută în această stare jalnică. Ar fi trebuit să mă omor.

Zorii au înălbit deja perdelele. Ciripitul păsărilor vestește venirea zilei. O aud pe bucătăreasă măturând curtea. Într-o clipă voi fi descoperită. Într-o clipă privirea mea o va întâlni pe-a tatei și voi muri de rușine.

Îmi adun ultimele forțe ca să mă scol de pe podea. Brațele îmi tremură. Dacă aș ridica-o de jos, până și o pană mi s-ar părea că are zece mii de kile.

Încet, fac puțină ordine în cameră.

Soarele dimineții încălzește pardoseala. Mă dor îngrozitor șalele. Stând în picioare sau întinsă, nu izbutesc să scap de senzația că voi da naștere unei mingi de plumb. Mă așez în fața oglinzii, care îmi arată un chip descompus. Mă pudrez și mă fardez ușor.

Sângele începe să curgă în timpul micului dejun, când nu mă mai gândesc la asta, când nu mă mai gândesc la nimic. Un râu fierbinte care mi se târăște între picioare. Mă duc repede la toaletă. Pe tampon descopăr un lichid negru și spumos. Nu simt nici bucurie, nici tristețe.

De acum încolo nimic nu mă mai poate emoționa.

E vremea să mă duc la școală. Ca să evit rușinea de-a avea rochia pătată, îmi fac un tampon umplut cu tot ce găsesc, vată, cârpă, hârtie, îmi pun pe mine două perechi de chiloți, una peste cealaltă, și mă îmbrac cu o rochie de in veche a surorii mele, care nu mi-a plăcut niciodată din cauza culorii triste și a croielii prea largi. Îmi împletesc părul într-o singură coadă și o leg cu o batistă.

Cobor din ricșă și mă îndrept cu pași mici spre clădirea școlii. În jurul meu elevele

aleargă. Dimineața tinerii sunt zgomotoși ca un stol de vrăbii ce se avântă spre cer. O colegă de clasă mă bate pe umăr:

— Hei, parcă ai fi o babă de treizeci de ani!

76

O aștept pe chinezoaică de-o oră.

Când eram simplu soldat, îmi plăcea foarte mult să fiu santinelă. Cu arma strânsă la piept, îmi petreceam noaptea pândind fiecare zgomot. Când ploua, o manta largă, cu glugă, mă despărțea de lumea exterioară și deveneam un fetus ghemuit în propriile lui gânduri. Când ningea, fulgi mari cădeau din cer, rostogolindu-se ca mii de caractere, scrise cu cerneală albă pe hârtie neagră. Nemișcat, cu ochii larg deschiși, mi se părea că devin pasăre, copac. Uitam de trupul, de originea mea. Eram parte din natura imuabilă.

Chinezoaica apare în sfârșit. Îmi aruncă un zâmbet vag în chip de salut. Mă ridic în picioare și mă înclin. Ea se apleacă ușor. Arată de parcă o siestă grea i-a umflat pleoapele și i-a descompus trăsăturile. La colțurile gurii are două riduri. Și-a dat după urechi șuvițele de păr ieșite din coadă. Absentă și visătoare, fața ei seamănă cu aceea a mamei, când îmi împăturea chimonourile.

Mă invită să începem jocul. După două sute de mișcări, pionii negri și albi formează capcane complicate, în care încercuirile sunt, la rândul lor, încercuite. Luptăm pentru coridoare înguste, pentru spații mici. Chinezoaica

dă replica după câteva minute. Pionul ei face un zgomot ca al unui ac de păr ce cade într-o cameră cufundată în tăcere.

Puținul timp pe care și-l acordă ca să reflecteze mă surprinde. Nervozitatea de care am dat dovadă la întâlnirea trecută mi-a lăsat o amintire atât de urâtă, așa că m-am pregătit să rezist oricărei influențe exterioare. Ca să-i dau replica, îmi iau o jumătate de oră de gândire. Trei minute mai târziu, o piesă albă e mutată. Uimit de această brutalitate, ridic ochii.

Ea își ferește brusc privirea și se preface că se uită atent la ceilalți jucători peste umerii mei. Inima îmi bate mai repede. Las ochii în jos și încerc să mă concentrez. Lucru incredibil, mi se pare că văd pe tabla de go, desenat în linii albe și negre, chipul ei!

Nici n-am mutat bine pionul meu negru, că pionul ei alb pune stăpânire pe o intersecție învecinată. Niciodată nu mi-a dat replica atât de repede. Și totuși mutarea e ireproșabilă. Ridic din nou ochii. Privirea mea o întâlnește pe-a ei, care mă fixează. Încep să tremur. Ca să-mi ascund indispoziția, mă prefac că mă gândesc.

Ea continuă să se uite fix la mine. Simt că fruntea îmi arde sub privirea ei. Dintr-odată îi aud vocea:

— Vrei să-mi faci un serviciu?

Simt cum îmi bate inima de emoție.

— ...Da.

După un moment de tăcere, murmură:

— Contez pe dumneata.

— Cu ce-ți pot fi de folos?

— Să plecăm de-aici, o să-ți explic.

O ajut să noteze pe hârtie poziția pieselor și să pună pionii în vasele lor. După ce și-a așezat lucrurile în geanta ei de școală, mă roagă s-o urmez.

Fata merge înainte. Eu, în urma ei. Câteva șuvițe de păr îi flutură în bătaia vântului. Înaintează cu pași mici.

Cu inima strânsă de emoție, mă simt cuprins de o teamă ciudată. Oare unde mă duce? Crengile copacilor se depărtează în fața trupului ei subțire și apoi se strâng din nou în urma mea. Străzile țes un adevărat labirint. Mă rătăcesc.

Din când în când, se întoarce spre mine zâmbind. Răceala i-a dispărut din privire. Ridică mâna, oprește o ricșă și mă face să mă așez lângă ea.

— La Colina celor Șapte Ruine, vă rog.

Prin storul coborât, lumina îi acoperă fața cu un văl auriu. Fire fine de praf, aproape ca niște scântei, cad rostogolindu-se din acoperiș și i se așază pe marginea genelor. Mă străduiesc cu disperare să stau în celălalt capăt al banchetei înguste, dar în zadar. La o cotitură, brațul meu îl atinge pe-al ei. Pielea-i înghețată lasă pe a mea amprenta unei mușcături. Se preface indiferentă. Gâtul ei emană un parfum de fată, un miros de ceai verde și de săpun. Ricșa trece peste o piatră, coapsa mea se atinge de-a ei.

Pasiunea și rușinea mă gâtuie.

Mor de dorința de-a o îmbrățișa! Neputând să-mi petrec brațul pe după umerii ei și să-i culc capul pe pieptul meu, aș fi foarte fericit dacă aș putea măcar să-i ating degetele. Cu coada ochiului, mă uit atent la fața ei, gata să mă avânt ca un fluture spre lampă. Dar

trăsăturile chinezoaicei rămân reci. Cu sprâncenele împreunate, privește spinarea bărbatului ce trage ricșa alergând.

Îmi țin mâinile așezate ferm, pe genunchi.

Ricșa se oprește și coborâm. Cu capul dat pe spate, cuprind cu privirea o colină împădurită. În vârf, pierdută în soare, se zărește vag o pagodă ce domină vegetația bogată din jur.

În fața noastră, o cărare pavată cu ardezie șerpuiește printre tufișurile înflorite și printre ierburile înalte și se pierde, urcând pe colină, în umbra copacilor și a trestiilor.

77

În clasă, Huong îmi strecoară pe sub masă un bilet împăturit în patru.

„Ei?“

Rup o foaie și îi răspund: „!“.

După câteva minute vine un alt bilet. L-a scris cu atâta violență, încât pe alocuri a străpuns hârtia: „Tata a venit azi-dimineață. Mă ia cu el la sfârșitul anului școlar. Sunt pierdută!“.

Cursurile se termină în săptămâna asta. Gândul că Huong se căsătorește cu fiul vreunui personaj important de la țară mă aduce la disperare. Din pricina emoției, contracțiile revin. La primul clinchet al clopoțelului, după ce îl salut pe profesor, mă reped la toaletă cu geanta plină de cârpe.

Huong mă urmează și așteaptă la ușă. Buzele îi tremură și abia poate vorbi. O trag deoparte, la adăpost de privirile elevelor: ea izbucnește în hohote de plâns. Mă doare burta. Huong se aruncă în brațele mele, împiedicându-mă să mă aplec ca să-mi reprim spasmul. O strâng la piept. Broboanele mele de sudoare se amestecă cu lacrimile ei.

Trebuie să ia masa cu tatăl ei și mă imploră s-o însoțesc. Vrea să-i ceară o amânare de un an.

Într-o haină de mătase, cu ceasul atârnat la capătul unui lanț de aur, tatăl bietei mele prietene e un țăran deghizat în nobil. Ne duce la un restaurant luxos. Nici nu ne așezăm bine pe scaune, că începe să socotească banii cheltuiți cu școala lui Huong, bani câștigați de el cu sudoarea frunții.

— În sfârșit, spune el lovind cu pumnul în masă, se termină cu toate prostiile astea. Îți faci chiar acum bagajele.

Dinții lui galbeni îmi fac silă. Huong, albă ca zăpada, nu îndrăznește să deschidă gura.

Mie mi-e rău. Din când în când, zgomotul farfuriilor și larma conversațiilor devin pentru mine un vâjâit de nesuportat. Bețișoarele îmi scapă dintre degete. Mă aplec să le iau. Huong se trage spre mine și îmi suflă la ureche:

— Haide! Vorbește!

Ce trebuie să spun? Cu ce să încep? Prietena mea face să apese asupră-mi toată greutatea fericirii ei.

Luptând cu durerea care mă chinuiește, golesc dintr-o suflare trei cești de ceai. Ceva mai în putere, încerc să-i explic bătrânului lipsit de scrupule că fata lui trebuie să-și termine studiile și să obțină o diplomă. Bărbatul izbucnește stropindu-mă pe față cu salivă:

— O diplomă, ce valoare are o diplomă? Eu nu știu să citesc și o duc bine! M-am săturat să tot bag bani în asta, acum trebuie să scot un profit! Iar dumneata, domnișoară Îmi-bag-nasul-unde-nu-mi-fierbe-oala, gândește-te mai bine la viitorul tău. Nu ești prea urâtă. Părinții tăi ar trebui să se grăbească să-ți găsească o partidă bună.

Mă ridic de la masă și părăsesc restaurantul. În urma mea îl aud pe bătrân spunând cu o voce stridentă:

— Asta-i prietena ta cea mai bună? Scorpia! Îți scot ochii dacă te mai întâlnești cu ea. Acum, mănâncă și nu te mai smiorcăi. După masă mergem să-ți cumperi rochii. O să vezi, vei avea cea mai frumoasă zestre din toată regiunea.

În stradă, chem o ricșă.

De la prânz, sângele e mai puțin abundent. Dar mă simt sfârșită de oboseală. Îmi doresc să mă cufund într-un somn adânc. Acasă e Mama. Dacă mă întorc acum, mă vede sigur. Dacă mă culc, practic recunosc că sunt bolnavă. Vor descoperi cauza.

În ricșă, dormitez. După ce l-am făcut pe cel ce trăgea ricșa să rătăcească mult prin oraș, îmi amintesc de întâlnirea mea pentru jocul de go. Mă duc imediat acasă. La poartă, rămân ascunsă în ricșă și îl trimit pe omul care o trage să-i ceară menajerei cele două vase cu pioni.

Ajung în piața din O Mie de Vânturi: statuia de pământ ars e deja acolo.

Partida noastră se îndreaptă spre ultima fază. Pe tabla de joc îmi regăsesc elanul și demnitatea. Dar timpul curge împotriva mea. Pe când adversarul meu meditează îndelung, soarele îmi orbește ochii. Îi închid. Zgomote surde, valuri necontenite, îmi sună în urechi. La picioarele mele se întinde o poiană largă. Mă culc pe iarbă.

Zgomotul făcut de un pion mă trezește. Adversarul meu și-a făcut mutarea. Privirile ni se întâlnesc.

— Vrei să-mi faci un serviciu?

Rugămintea, abia formulată în gând, îmi scapă din gură aproape fără să-mi dau seama. El nu-mi știe nici măcar numele.

Mă ridic de pe scaun: simt că am febră și că mă doare pântecul. Trebuie să fug de jucători, de jocul de go, de orașul ăsta.

Mă urc într-o ricșă. Adversarul meu se așază lângă mine. Are mușchi mai puternici și umeri mai lați decât Min. Bancheta devine prea strâmtă pentru amândoi.

Legănată de mersul trăsuricii, am impresia că pornesc într-o lungă călătorie. Nu mai sunt eu însămi. Plutesc.

Ricșa se oprește la poalele colinei. Încep să urc. Necunoscutul mă urmează fără să scoată o vorbă. Vântul poartă în rafale ușoare parfumul amar al florilor sălbatice. Picioarele îmi tremură. Respir greu. Din fericire, transpir și febra pare că scade. Îl aștept să mă ajungă din urmă pe Necunoscut, care merge încet, cu mâinile încrucișate la spate. Ridică o clipă capul, apoi, imediat, îl pleacă iar.

Cine e? De unde vine? Oare e nevoie să punem întrebări ale căror răspunsuri vor face să dispară ființele, străine și familiare, tulburătoare și trecătoare, care ne străbat visele?

Trecem de drumul ce duce către locul unde, așezată pe o bucată de marmură cioplită de vreme în formă de floare, în fața lui Min, așteptam primele sărutări.

După chioșcul dărâmat, mă afund într-o pădure de pini. Drumul se oprește aici. Gâzele bâzâie. Vântul încetează să mai bată. Din loc în loc, razele de soare se revarsă asupra noastră în cascadă. O poiană.

La picioarele mele, iubirea e îngropată sub frunze pentru totdeauna.

Mă întind pe pământ și îmi pun capul pe geanta de școală. Iarba îmi gâdilă brațele îndoite sub ceafă.

Vreau să dorm.

78

În mijlocul poienii ea se înclină:

— Veghează asupra mea. Nu mă trezi dacă adorm.

Se întinde pe iarbă, sub un copac, cu capul pe geanta ei de școlăriță.

Surprins, nu știu ce să fac. Înțeleg tot și nu înțeleg nimic. Vrea să vin lângă ea sub acest copac. Ea, care cunoaște primejdia încercuirilor, care calculează dinainte zece mișcări tocmai ca să le evite, a pătruns în hățișul sentimentelor omenești ca să devină prizoniera mea.

Pipăi pistolul ascuns sub tunică. Oare mi-a descoperit identitatea? Îmi întinde o capcană? În jurul meu, copacii și tufișurile formează un cerc amenințător. Îmi ascut auzul. Nimic, în afară de ciripitul unei păsări, de țârâitul monoton al greierilor și de susurul unui izvor.

Mă apropii de chinezoaică. Cu ochii închiși, cu picioarele ușor îndoite, stă ghemuită pe partea stângă. Alung cu evantaiul o albină care a confundat puful fin de pe fața ei cu staminele unei flori. Chinezoaica nu reacționează, așa că mă aplec spre ea. Pieptul i se ridică și coboară în ritmul regulat al respirației. A adormit!

Mă așez pe iarbă, sprijinindu-mă cu spatele de copacul care ne acoperă cu umbra lui.

Somnul adânc al fetei mă înduioșează. Mă hotărăsc să aștept să se trezească și mă las năpădit de liniștea unei sieste la adăpost de căldură. Pleoapele mi se îngreunează. Legănat de zumzetul monoton al gâzelor, închid ochii.

Cum a început povestea asta? Eu locuiam în Japonia, ea – în Manciuria. Într-o dimineață în care ningea, divizia noastră s-a îmbarcat ca să meargă pe continent. De pe punte, se vedea o mare încețoșată, frământată de valuri clipocitoare. Pământul chinezesc, invizibil, rămânea pentru mine o idee abstractă. Din această nemișcare cenușie s-au ivit dintr-odată căi ferate, păduri, râuri, orașe. Cărările întortocheate ale destinului m-au condus în piața din O Mie de Vânturi, unde mă aștepta această fată.

Nu-mi amintesc de prima mea partidă de go. Am început să învăț acest joc acum mai bine de cincisprezece ani. Mai târziu m-am încăpățânat să-i înfrunt pe adulții care binevoiau să-mi acorde niște puncte. Lumea își bătea joc de tacticile mele primitive. Asediile mele erau greoaie ca un prânz căzut în pântecul unui înfometat. În acea perioadă a vieții mele nu puteam concepe nici viitorul, nici trecutul. Va fi nevoie de ani întregi pentru ca jocul de go să mă inițieze în libertatea de a circula între ieri, azi și mâine. Din pion în pion, de la negru la alb, aceste milioane de pietre au construit un pod aruncat peste infinitul Chinei.

Deschid ochii. Pe cer, un munte de nori cu văi adânci dă poienii un relief ciudat. Ierburile, crengile, florile, care erau invizibile sub lumina incandescentă, capătă acum o formă precisă, ca și cum tocmai ar fi fost cizelate. Copacii

foșnesc în bătaia vântului. Chinezoaica doarme în mijlocul acestui concert de *koto*[1]-uri, flaute și *shamisen*-uri. Rochia îi acoperă trupul până la glezne. Frunzele uscate căzute peste ea preschimbă țesătura de un albastru violet, încrețită după unduirea trupului ei, într-un veșmânt somptuos, cu ridicături și adâncituri, ca o desfășurare impetuoasă de valuri. Oare se va ridica și va dansa pe acest platou rezervat zeilor și visătorilor?

Soarele iese de după un nor. Aruncă pe chipul fetei adormite o mască de aur. Fata geme și se întoarce pe partea dreaptă: pe obrazul stâng are dungi din pricina crenguțelor. Desfac în tăcere evantaiul și îl țin deschis deasupra capului ei. Sprâncenele încruntate i se destind. Pe buze îi apare un surâs vag.

Încet, îi mângâi trupul cu această umbră artificială. Sunt cuprins de o voluptate incontrolabilă. Închid brusc evantaiul.

Cum am putut să confund pudoarea cu indiferența și să rămân surd la mesajele ei?

În timp ce eu o tratam ca pe-o fetiță, ea mă iubea deja. Puterea acestei pasiuni mult timp ascunse a făcut-o femeie. Acum, cu o îndrăzneală nemaipomenită, ea mi se oferă. În fața ei sunt un laș care, chiar adineauri, se temea de o capcană, ezitând să vină în brațele ei pentru a-și cruța viața.

Va izbucni războiul. Mâine voi pleca pe front și o voi părăsi. Cum aș putea abuza de virginitatea ei cu sufletul liniștit?

---

1. Instrument muzical japonez tradițional, alcătuit din treisprezece coarde de mătase fixate pe o placă din lemn de *paulownia*.

Un militar merită să aibă parte de moarte, nu de iubire.

Pentru a-mi recăpăta luciditatea, închid ochii. Acestei poieni însorite îi opun imaginea unui câmp acoperit de zăpadă, a unor tranșee săpate în pământul înghețat, a unor cadavre descompuse.

Ceva îmi lovește picioarele. Chinezoaica se ghemuiește. Pare că suferă. Oare îi e frig? Pentru ea, copilă răsfățată, nu-i bine să doarmă prea mult timp de-a dreptul pe pământ. O scutur încetișor. În loc să se trezească, ea tremură și își continuă coșmarul. Îi iau mâinile și i le pun pe genunchii mei. Pare că se liniștește.

Între pleoapele ei închise mi se pare că văd un licăr de fericire.

79

Trebuie să mă duc la Perla Lunii, în celălalt capăt al orașului. Temându-se că nu mă voi putea întoarce până la masa de prânz, Mama nu mă lasă să plec. Râd de neliniștea ei:

— Uite!

Bat din picior și sar. În loc să cad, mă ridic în aer bătând din aripi. Casa noastră devine o cărămidă, apoi un fir de nisip pierdut în grădina orașului.

În fața mea nu-i nici un nor, nici o pasăre. Dusă de vânt, alunec, mă rotesc. Escaladez infinitul în spirală. Dintr-odată, noaptea eternă, rece și adâncă. Stelele, priviri gânditoare, nu scânteiază. Atrasă de strălucirea lor încremenită, mă pregătesc să zbor până la ele, când o durere îmi străpunge măruntaiele.

Paralizată de spasm, mă prăvălesc în gol. Îmi mișc mâinile, picioarele, aripile, dar nimic nu mă susține, nimic nu mă poartă. Într-o clipă, traversez orașul, casa și îmi continui căderea în abis.

Trupul îmi ia foc. Mi-e greață. Scot strigăte de spaimă.

Cineva îmi prinde trupul în cădere. Cine are brațele atât de lungi încât să mă poată pescui de pe fundul oceanului? Stau nemișcată. Nu trebuie să mă mișc ca să mă poată

smulge tenebrelor. Cu hotărâre și blândețe, mă trage în sus, spre viață, ca o moașă care-i arată copilului cum să se nască. Căldura palmelor lui îmi pătrunde prin piele și mi se răspândește în trup. Sunt goală, roșie, ghemuită. Sunt intimidată de lumină, de freamătul lumii.

Tremur de plăcere.

Când deschid ochii, privirea mi se încrucișează cu cea a unui necunoscut. Surprinsă, mă ridic în picioare dintr-o săritură.

Bărbatul se ridică și el. Îmi iau geanta și fug.

Soarele a asfințit și-a aruncat peste dealuri mantia roșiatică. Ieri încă nu puteam să mă uit la roșul lui purpuriu. Îmi amintea de soarele roșu, suspendat în ceață, din dimineața execuției. Acum îl înfrunt.

Caut mult timp o ricșă. Soarele coboară la orizont și în întunericul înserării zboară corbii. Curând noaptea mă înghite. Drumul străbate un câmp întins cu grâu, peste care licuricii zboară în zigzag.

Pe cer luna e o linie trasată cu cretă.

Necunoscutul mă urmează. Zgomotul pașilor lui mă neliniștește și totodată mă încântă. Oare mă va ajunge din urmă?

Nu-mi mai e teamă de fantome. În noaptea asta Min și Tang s-au întors în mormintele lor. Odihnească-se în pace! Sunt o altă femeie și îmi port numele precum își poartă greierul amintirea pământului în care dormita înainte de metamorfoză. Nu-mi mai e teamă de nimic. Existența asta nu-i decât o partidă de go!

Bărbatul rămâne la distanță.

Trece o ricșă.

O opresc.

Urc singură în ea.

Bărbatul care o trage începe să alerge.

— Așteaptă!

Necunoscutul oprește ricșa cu un gest.

— Așteaptă! repetă el cu voce tremurătoare.

În picioare, sub un felinar, îmi pare nesfârșit de înalt și de singuratic. Privirea lui îmi mângâie fața.

Plec ochii și mă uit la spinarea bărbatului care trage ricșa.

Ricșa se pune în mișcare.

Îndărătul meu, vocea se îndepărtează.

— Vii mâine după-amiază să jucăm, nu-i așa?

Ridic privirea. Din ochi îmi picură lacrimi și mă simt rău. Prin ceață, mă uit cu lăcomie la peisajul întunecat. Trebuie să încetez cu plânsul ăsta nesăbuit. Umbrele trecătorilor se clatină pe trotuar, casele sunt luminate. Sute de vieți defilează la ferestre.

80

Sfârșit de oboseală, hotărăsc să mă duc la culcare fară să mai iau masa de seară. Pe pat descopăr scrisorile sosite în după-amiaza asta.

Mama a consemnat, cu fluiditatea și calmul unei femei cu studii, evenimentul lunii: Fratele cel Mic s-a îmbarcat pentru China.

„La început, liniștea casei m-a uimit", îmi scrie ea. „Ca să scap de gândul că suntem cu toții despărțiți, m-am apucat să fac ordine. Când fac ordine uit că nu sunteți aici. Găsind chimonourile voastre de copii, mi-a venit greu să cred că ați crescut atât de repede și că luptați amândoi pentru Împărat."

În scrisoarea lui, Fratele cel Mic mă roagă să-l iert. N-a avut timp să-mi ceară voie s-o părăsească pe Mama.

„Ne vom revedea curând în China, pe front. În sfârșit vei fi mândru de mine!"

Naivitatea lui mă face să oftez. Aș fi vrut ca el să fie ferit de cruzimea războiului. Dar cum aș putea să-i interzic să aleagă patria în locul vieții? În copilărie, eram idolul lui. După moartea Tatei, s-a revoltat împotriva autorității mele. Acum sunt din nou modelul lui.

Mi-e milă de Mama. Bărbații dragi ei au părăsit-o și zeii o condamnă să trăiască singură. Cât de îndurerată va fi când va primi două urne cu cenușa fiilor ei!

În camera învecinată jocul de cărți e în toi. Strigătele ajung până la mine prin pereți:

— Dublez miza!

— Și eu.

Fiecare militar sfidează viitorul în felul lui.

Mă gândesc la Mama, la silueta ei firavă, înfășurată într-un chimono de văduvă. La imaginea asta dureroasă se adaugă cea a chinezoaicei ghemuite în iarbă. Cu toată diferența de vârstă și de origine, ele împărtășesc o soartă comună: uriașa nefericire a unei iubiri imposibile.

Femeile sunt ofrandele pe care le aducem acestei vaste lumi.

81

Acasă Mama mă întreabă cu severitate:

— Unde-ai fost? De ce vii acasă atât de târziu?

Nu știu să mint. Lucru curios, ea se face că mă crede. Tata citește ziarul pe canapea. Are pe buze un zâmbet enigmatic. Nu-mi adresează nici un cuvânt toată seara.

În bucătărie, înghit pe nemestecate resturile rămase de la masă. Pofta de mâncare mi-a revenit. De două zile suport mai bine mirosurile.

Mama intră încet în încăpere și se așază în fața mea. În semiîntuneric, masa dată cu lac roșu pare aproape neagră. Ceruită cu migală de bucătăreasă, e netedă ca o oglindă. Neștiind cum să scap de privirea ei, număr boabele de orez pe care le țin în vârful bețișoarelor.

Descendentă a unei familii chineze nobile, ale cărei femei i-au alăptat pe împărații manciurieni, Mama a cunoscut perioada de dispariție a fastului și inima i s-a împietrit. Își închide amintirile în cufere și privește cu demnitatea rece a unei femei rănite cum lumea se deteriorează.

Șederea în Anglia a îndepărtat-o de China. Sora mea îmi spunea adeseori că, dacă Tata n-ar fi insistat, Mama nu s-ar fi întors niciodată

în țară. Spre deosebire de majoritatea chinezoaicelor, ce-și revarsă tot timpul dragostea maternă asupra copiilor lor, Mama păstrează față de noi o pudoare plină de amabilitate, ce interzice orice tandrețe. Când se înfurie, o face întotdeauna din cauza unor lucruri mărunte: o întârziere, o impolitețe, o carte prost păstrată...

— Ai slăbit, îmi spune Mama.

Mi se strânge inima. Unde vrea să ajungă?

— Nu arăți bine. Dă-mi mâna să-ți iau pulsul.

Îi întind încet brațul stâng. Cu dreapta continui să mănânc. Oare e pe cale să-mi descopere secretul?

— Slab și dezordonat, îmi spune după ce mi-a strâns încheietura mâinii. Trebuie să te duc la doctorul meu să te vadă. Sănătatea ta mă neliniștește. Fetele de vârsta ta sunt mai fragile din pricina schimbărilor ce au loc în trupul lor. Tocmai de asta străbunii noștri le căsătoreau de foarte tinere, ca să le stabilizeze.

Nu îndrăznesc să o contrazic. Se ridică:

— Vei mânca supe de cuiburi de rândunele. Încălzesc sângele și intestinele, armonizează creșterea și descreșterea energiei. Mâine vom merge la bătrânul Liu. El ne va recomanda și alte ceaiuri medicinale. Apoi te voi duce la spitalul american. Medicina occidentală umple lacunele medicinei noastre. Vacanța începe la sfârșitul săptămânii. Nu vei mai juca go în piața din O Mie de Vânturi. Sora ta vine acasă. Vă voi ține pe amândouă sub acoperișul meu ca să vă pot îngriji mai bine.

N-am nici un chef să fiu consultată, așa că îi spun că mâine nu voi avea timp să merg la doctor.

— N-ai cursuri la sfârșitul după-amiezii, îmi răspunde ea.

— Trebuie să-mi termin partida de go. E foarte importantă.

Mama e furioasă, dar vocea îi rămâne calmă:

— V-am dat prea multă libertate, ție și surorii tale. Nu-i bine. Anulează-ți partida de go.

Din pragul bucătăriei, se întoarce spre mine și-mi spune:

— Te îmbraci foarte prost în momentul ăsta. Rochia asta e a surorii tale. E prea lungă pentru tine și culoarea nu se potrivește cu tenul tău. Unde sunt rochiile pe care ți le-am făcut acum două luni?

Ajunsă în camera mea, mă trântesc pe pat. În noaptea asta pierderile mele de sânge sunt mai mici. Totuși am un somn agitat.

Huong, îmbrăcată în roșu, plină de broderii și de bijuterii, salută un bărbat de o urâțenie îngrozitoare. Cu ochii în lacrimi, seamănă cu o zeiță izgonită din ceruri care își ispășește pedeapsa prin dezmăț. Un necunoscut a văzut cât sunt de tristă. Mă ia de mână. Palma lui, aspră ca o piatră ponce, îmi netezește nervii agitați. În Dincolo de el îl zăresc pe Min, sub un copac, în fața Templului Calului Alb. Îmi zâmbește și dispare în mulțime.

Dimineață, când mă trezesc, trupul mi-e obosit și pielea mi-e uscată. Ca să-i fac plăcere Mamei, mă îmbrac cu o rochie nouă. Rigiditatea țesăturii mă supără.

La răscrucea din dreptul templului, arunc o privire spre copacul sub care, în visul meu, stătea Min. Sub copac stă ghemuit un bărbat. Privirea lui îmi îngheață sângele în vine. E Jing!

Sar din ricșă. A slăbit zece kilograme. Fața deformată de cicatrice și acoperită de o barbă neagră îi e ascunsă de o pălărie.

Când mă îndrept spre el, se trage înapoi. Rămâne mult timp tăcut. Se uită țintă la furnicile care se cațără de-a lungul unui copac, în șir neîntrerupt.

— Am trădat.

Vocea lui lugubră mă înfioară.

— Trupurile le-au fost aruncate într-o groapă comună. N-am putut nici măcar să mă reculeg la mormintele lor. Ieri, Min era încă aici, viu, vesel.

Jing se izbește cu capul de trunchiul copacului. Îl prind de braț.

Se zbate:

— Nu mă atinge. Sunt un laș, un mort în viață. Am mărturisit totul, am spus totul. Era la fel de simplu ca a face pipi. Nu-mi era rușine. Nu mă gândeam le nimeni. Cuvintele mi-au scăpat, mi-au ieșit singure din gură. Era beția de-a distruge totul...

Jing izbucnește în râs, dând violent din cap:

— Numai tu pari că nu te uiți la mine ca la un monstru. Tata și-a dorit să fi murit și i-a interzis mamei să mă revadă. De-acum înainte port pe frunte stigmatul răului.

Lovește copacul cu pumnul atât de puternic, încât se rănește la mână.

Îi întind o batistă. El murmură:

— Nu mai pot să mă întorc la universitate. Mi-e rușine. Trăiesc ca un șobolan. Fug de prieteni și copiilor le e frică de mine pe stradă. Nu mai dorm noaptea. Aștept ca Uniunea Rezistenței să-și trimită călăii. Mă vor târî pe pământ și își vor îndrepta armele spre mine.

Vor spune: „Ne-ai trădat încrederea, ți-ai vândut demnitatea, în numele Rezistenței, în numele poporului chinez, în numele victimelor și al familiilor lor, te trimitem în iad…“ Îmi vei vedea cadavrul în stradă, chiar aici, la răspântie, cu o pancartă atârnată de gât: „A trădat, a plătit!“.

Cuvintele lui Jing îmi fac milă. Dar nu știu cum să-l consolez. El se uită atent la fața mea, apoi se repede spre mine și îmi strânge mâinile atât de tare, încât mă dor.

— Trebuie să știi adevărul. Min s-a căsătorit cu Tang în închisoare ca să fie unit cu ea în fața morții. Eu nu te-am iubit decât pe tine. Dintre noi doi, Min a fost primul care a trădat. Te-a înșelat și asta m-a revoltat. Din pricina ta am refuzat să-l urmez. Voiam să mă căsătoresc cu tine, voiam să te ocrotesc, voiam să te văd înainte să mor și să-ți spun cât de mult te iubesc. Am ales dezonoarea în numele iubirii. Înțelege-mă! Spune-mi că nu mă disprețuiești!

Mă cuprinde amețeala și încerc să scap de îmbrățișarea lui Jing.

El se uită țintă în ochii mei:

— Am două pașapoarte pentru China interioară. Vino cu mine! Vom merge la Pekin. Ne vom continua studiile acolo. Voi munci ca să te hrănesc, ca să te fac fericită. Dacă e nevoie, mă voi face trăgător de ricșă. Avem un tren la ora opt, mâine-dimineață. Am luat două bilete. Vino cu mine!

Mă zbat:

— Lasă-mă!

Jing suspină:

— Mă urăști. Am fost un prost crezând că un mizerabil ca mine poate fi iubit. Adio, ai grijă de tine și uită-mă.

Ridică din umeri, lasă capul în jos și, cu spinarea încovoiată, pleacă încet, cu mâinile în buzunare.

— Așteaptă! Trebuie să mă gândesc. Hai să ne vedem din nou aici mâine-dimineață.

Se întoarce și îmi aruncă o privire disperată.

— Mâine sau niciodată!

Amărât și neliniștit, Jing se îndepărtează mergând pe lângă zidul templului. Observ că șchiopătează și că târăște piciorul stâng ca pe-o creangă putredă. Imaginea asta îmi face rău. Îmi sprijin fruntea de copac și închid ochii. Scoarța lui îmi transmite căldura slabă a soarelui de dimineață. Mi se pare că Min e aici, lângă mine.

— Te urăsc.

Îmi zâmbește și nu-mi răspunde.

82

O femeie se scaldă într-un izvor cu apă termală. Sub apă, trupul ei gol scânteiază, se împrăștie parcă, se răsucește ca o frunză prelungă. Lângă izvor, un chimono albastru, din bumbac atârnă de o creangă. Vântul ușor îl mângâie cu delicatețe.

Sunetul strident al goarnei îmi întrerupe visul. Mașinal, înșfac hainele împăturite la piciorul patului, așezate peste încălțăminte. Îmi pun ranița pe umeri și mă reped afară.

Se aud fluierături din toate părțile și oamenii se adună. Regimentul se pune în mișcare. Un ordin vine din capul șirului. Începem să alergăm. Porțile se deschid și santinelele ne salută. Apoi se deschid și porțile orașului: aerul rece și lugubru al câmpiei îmi biciuiește fața.

Sunt lac de sudoare. În loc să intrăm în pădure, cum făcuserăm în alte zile, continuăm să mergem pe drumul mare. Mă înăbușă o teamă cumplită: ne îndreptăm spre Pekin.

Când soarele se ivește la orizont, suntem departe de oraș. Mă străduiesc să mă pun în starea soldatului gata de asalt și invoc moartea. Lucru curios, în loc să mă liniștească și să mă umple de forță, ca de fiecare dată, această rugăciune mă face încă și mai nervos.

Lunile calme pe care le-am trăit în garnizoană dispar într-o clipă. Orașul O Mie de Vânturi a existat oare cu adevărat? Dar jucătoarea de go, eroina unui lucru uluitor, a existat? Viața e un cerc infernal în care ziua de alaltăieri se întâlnește cu cea de azi ca s-o înlăture pe cea de ieri. Credem că înaintăm în timp, dar suntem întotdeauna prizonierii trecutului. Să pleci. Așa e bine. În piața din O Mie de Vânturi m-aș fi lăsat distrus de instinctele cele mai tenace: a iubi, a trăi, a zămisli.

Aud fluieratul prin care se ordonă oprirea marșului. Ca un acordeon, trupa noastră se strânge să-și tragă sufletul. Iau plosca și dau pe gât apa încălzită de soare.

Vine un nou ordin: să ne întoarcem. Coada coloanei devine capul ei. Revenim în oraș.

Se aud strigăte de bucurie. Grăbiți de ofițeri, soldații pornesc la drum.

Mă las dus de acest val de fericire.

83

În timpul orei de curs, Huong zgârie nervos pupitrul cu unghiile. Rup o bucată de hârtie și îi scriu: „Mă înnebunești cu zgâriatul ăsta".

Ea îmi răspunde: „Fii bună cu mine, te rog. N-am închis ochii toată noaptea".

„Jing mi-a propus să plec cu el la Pekin. Vino cu noi! Îți va face rost de un pașaport și de bilet. Acolo vom fi liberi!"

„Un laș nu-i niciodată de încredere. Trebuie să-ți fie milă de el, dar nu să-l urmezi."

„Jing nu-i ca alții."

„Toți trădătorii seamănă între ei, ferește-te!"

„Când te vei întoarce la țară cu tatăl tău și te vei mărita cu un necunoscut, te vei trăda pe tine însăți și vei cunoaște durerea de a fi laș."

„Lasă-mă în pace! Alegerea mea e făcută. Nu mă voi aventura cu tine la Pekin. Nu vreau să fug de realitate fugind de viață. Rămâi aici! În China va izbucni războiul. Nimeni nu va scăpa de grozăviile lui."

„Vorbești ca o femeie măritată. Tatăl tău ți-a spălat creierul?"

„M-am gândit mult. Vreau să am un bărbat. E tot ce-mi doresc."

„Huong, ești ciudată azi."

„Romanele ne-au sucit mințile. Pasiunea nu-i decât o himeră creată de scriitori. De ce

să visez la libertate, dacă ea nu duce spre iubire? Și fiindcă iubirea nu există, accept să devin prizoniera vieții. Vreau ca suferința mea să fie recompensată de plăcerea de-a avea rochii, bijuterii și bucurii facile."

„Ce-i cu tine, ai căzut în cap? De ce spui toate prostiile astea?"

Huong nu-mi dă multă vreme nici un răspuns. Penița îi scârțâie pe bucata de hârtie.

„Nu ți-am mărturisit niciodată. Acum doi ani am făcut cunoștință cu un bancher. Ieri am devenit amanta lui. Chiar acum va veni să mă ia de la școală și mă va instala într-una din casele lui. Îi va da tatei o sumă mare de bani și bătrânul nu-și va mai face apariția."

Mă întreb care dintre noi două e mai nebună. Clinchetul clopoțelului ne întrerupe corespondența. Îmi pun lucrurile în geantă. Fără să-i mai spun vreun cuvânt lui Huong, ies din sală.

Mă oprește pe stradă.

— Ți-e rușine cu mine!

Clatin din cap și plec cu pași mari. Huong se aruncă asupra mea.

— Te implor, nu mă părăsi! Nu pleca la Pekin! Presimt că acolo te așteaptă o mare nenorocire. Jură-mi că n-o să-l mai vezi niciodată pe Jing! Jură-mi că o să rămâi aici! Le voi spune părinților tăi ce ai de gând să faci. Te vor închide în casă...

O îmbrâncesc. Se clatină și cade. Îmi pare rău de gestul meu, dar nu sunt în stare să-i întind mâna și o iau la fugă.

84

Mirată că mă vede, Orhideea își arată marea bucurie. Într-o clipă, își scoate rochia și mă dezbracă de uniformă. Mă las în voia ei. Goliciunea ei mă excită. O pătrund. Plăcerea pe care o simt e la fel de haotică ca și jumătatea zilei care a trecut. Manciurianca țipă, începe să mă doară capul. Deodată, își eliberează brațele și încearcă să mă respingă. Nu o las decât după ce am posedat-o cu violență.

Se răsucește în pat, acoperindu-și sexul cu amândouă mâinile. Gemetele ei mă scot din fire. Nebuna asta e încă geloasă!

Dau pe gât o ceașcă de ceai și mă așez pe un scaun. Cum nu încetează să se smiorcăie, mă spăl meticulos și mă îmbrac ca să plec.

— Du-te! strigă ea cu o voce spartă. Du-te și să nu mai vii niciodată!

Mă îndrept spre ușă. Atunci se repede la mine și îmi scaldă cizmele în lacrimile ei.

— Iartă-mă! Nu mă părăsi...

O dau la o parte cu piciorul.

Pe drum spre piața din O Mie de Vânturi, îmi dau seama că sunt cel mai nenorocit bărbat din lume. În mine s-a rupt ceva. Regăsesc starea pe care am avut-o când eram copil, după cutremur: vidul, ceva de neînțeles, un zumzet neîntrerupt. Rațiunea îmi ordonă să

nu mă mai întorc la tabla de joc. Dar picioarele mă duc într-acolo. Vreau să fug de pierzanie și alerg spre catastrofă.

Chinezoaica e aici, îmbrăcată într-o rochie nouă. Gulerul țeapăn, închis până sus cu doi nasturi, îi dă chipului ei o demnitate tragică. Inima îmi bate cu putere. Obrazul îmi arde. Cu ochii țintă la pioni, o salut și mă așez pe scaun.

Pe tabla de joc, ocean zbuciumat, valurile negre și valurile albe se aleargă, lovindu-se între ele. Ajunse lângă cele patru țărmuri, se trag înapoi, se învolburează, se avântă spre cer. Amestecate, se sparg ca să se strângă și mai tare unele într-altele.

Ca de obicei, ea nu vorbește. Tăcerea ei, mister de nepătruns al femeilor, mă gâtuie. Oare ce gândește? De ce nu-mi spune nimic? Se zice că femeile n-au memorie. Oare a uitat deja totul?

Da, ieri-seară, pe drumul de întoarcere, mi-a lipsit curajul să o strâng în brațe. Ea aștepta de la mine iubirea pe care un chinez i-o dă unei chinezoaice. Dar cum să-mi deschid inima fără să-mi trădez țara? Cum să-i spun că ne desparte o oglindă, că ne învârtim în cerc în două lumi ostile una alteia?

Pionii ei și-au luat avânt. Mutările îi sunt din ce în ce mai rapide. Își înmulțește capcanele. Ce jucătoare grozavă!

Deodată încetinește ritmul.

85

Fiecare pion e o treaptă în plus pe scara ce coboară în suflet. Mi-a plăcut jocul de go pentru labirinturile sale.

Poziția unui pion evoluează pe măsură ce îi deplasăm pe ceilalți. Relația dintre ei, din ce în ce mai complexă, se schimbă mereu și nu corespunde niciodată perfect cu ceea ce au gândit jucătorii. Jocul de go sfidează calculele și jignește imaginația. Imprevizibilă precum alchimia norilor, fiecare nouă formație e o trădare. Niciodată în repaus, mereu la pândă, mereu mai repede, spre ceea ce ai mai abil, mai liber, dar și mai rece, precis, ucigător. Jocul de go e o minciună. Îi încercuim pe dușmani cu himere pentru singurul adevăr, care e moartea.

Decât să mă întorc acasă, unde Mama mă așteaptă ca să mă ducă la doctor, am preferat să-i înfrunt autoritatea.

Sunt aici, în fața tablei de joc și a necunoscutului meu.

Cu haina lui cam demodată, pălărie și ochelari, are înfățișarea unui om obișnuit. Totuși ceva din ființa lui arată că e altfel. Cu toate că e ras foarte îngrijit, pilozitatea sa puternică dă o nuanță albăstruie obrajilor lui bronzați de soare. Între genele negre și dese strălucesc

două diamante. Sub ochi i se desenează cearcăne violacee. Mi-amintesc că Min avea ochii la fel de încercănați după ce făcuse dragoste cu mine.

Jenată, întorc privirea. În piața din O Mie de Vânturi, mesele de go sunt pustii și jucătorii au plecat. Îmi revin în minte nenumăratele mele partide de go. Chipuri necunoscute se contopesc în masca purtată de adversarul meu. El are noblețea bărbaților care preferă meandrele spiritului, nu barbaria vieții.

Să plec cu Jing înseamnă să-i încredințez noua mea existență. Dar el nu mă mai atrage. Altădată, chipul lui întunecat îmi stârnea imaginația. Gelozia lui mă îmbăta. Păstram în vârful degetelor amintirea pielii lui tari și netede din ziua când mă dusese pe bicicletă. Azi nu mai e decât un cerșetor care mă sâcâie.

Vraja sinuoasă ce ne lega pe Min, pe Jing și pe mine s-a rupt. Am fost fascinată de un erou dublu. Jing nu mai e nimic fără Min. Min nu ar fi fost nimic fără Jing. Iubirea unui supraviețuitor mă va sufoca sub greutatea ei. Cum să-i spun că între noi n-au mai rămas decât nostalgia unei fericiri distruse și o milă afectuoasă?

Totuși, dacă nu fug chiar azi, mama mă va duce cu forța la doctor. Vor descoperi secretul stării mele bolnăvicioase. Huong a preferat să se vândă. Refuz s-o văd îmbrăcată în haine scumpe și zâmbind amabil. Min a murit și Jing e distrus pentru totdeauna. Orașul ăsta e un cimitir. De ce să rămân aici? Cine mă reține aici?

Dinaintea mea, adversarul meu se înclină și murmură:

— Scuză-mă, trebuie să plec. Ne putem întâlni din nou mâine?

Fraza asta atât de obișnuită mă tulbură. Jocul de go m-a făcut să-mi înving durerea. Pion cu pion, am revenit la viață. Dacă aș părăsi jocul acum ar însemna să-l trădez pe singurul bărbat care mi-a fost credincios.

86

Se lasă noaptea și asta îmi aduce aminte de cazarmă și de întâlnirea fixată cu căpitanul Nakamura. Chinezoaica joacă mai departe pe întuneric. Sunt deja în întârziere. Dar perspectiva de-a fi singur cu ea sub cerul înstelat mă face nepăsător. Îmi pare rău, căpitane, mai așteaptă puțin!

În sfârșit, mânat de conștiința disciplinei, mă hotărăsc să plec. Ea mă reține:

— Așteaptă, te rog.

Își pleacă încet privirea. Pleoapele îi tremură. În ritmul respirației, alunițele de pe obrazul ei, fluturi de noapte, par că bat din aripi.

Îmi spune:

— Acum suntem singuri. Nimeni nu ne aude, în afară de vânt. Acum închid ochii, sunt cu tine, în noapte. Îndrăznesc să-ți pun o întrebare pe care n-aș îndrăzni să ți-o pun cu ochii deschiși. Spune-mi, cine ești?

Întrebarea chinezoaicei face sângele să-mi zvâcnească în tâmple. Mi se pare că aștept această eliberare de-o veșnicie. Oare mi-a aflat taina? Sau vrea, pur și simplu, să-mi știe numele și să mă cunoască? Sufocat de emoție, nu-mi găsesc cuvintele.

Ea continuă:

— Nu m-am întrebat niciodată cine îmi e adversarul. Bărbații așezați aici, în locul tău, se confundau între ei și doar stilurile lor de joc se deosebeau unele de altele. Ieri te-am văzut pentru prima oară pe acea colină. Prin ochii tăi, am aflat care ți-e țara de baștină: pe un pământ acoperit de zăpadă veșnică, copacii ard și flăcările înfloresc în vânt. Ardoarea zăpezii și a focului a făcut din tine un magician rătăcitor. Vindeci oamenii ținându-le strâns mâinile într-ale tale. Îi faci să uite de frig, de foame, de boală și de război.

Închid ochii. Sunt în trupul chinezoaicei și în același timp atât de departe de ea!

O tristețe sfâșietoare mă face să mă cutremur. Nu sunt vrednic de această iubire. Sunt un spion, un ucigaș!

Fata nu mai spune nimic. În tăcere, luna se înalță pe cer. Aud cum strigă copacii și vocea mea înghețată:

— Te înșeli, domnișoară, nu sunt decât o ființă trecătoare, cucerită de inteligența ta. Sunt la fel ca toți acei bărbați care se prezintă la masa ta de joc pentru ca, într-o bună zi, să dispară. Iartă-mă dacă ieri după-amiază m-am lăsat dus de sentimente. Îți promit că a fost prima și ultima oară. Te respect, domnișoară. Uită ce mi-ai spus. Ești prea tânără ca să poți judeca necunoscuții.

Râsul ei batjocoritor mă surprinde.

— La începutul partidei, jocul tău mi s-a părut ciudat. M-a intrigat atât de mult, încât am hotărât să pătrund în mintea ta. Ajutată de hârtia pe care notam poziția pieselor, am trișat. În ricșa ce mă ducea acasă, o citeam și o răsciteam. Nu ca să te înving, ci ca să te descopăr. Am pătruns în sufletul tău, am

pipăit unghere pe care tu nu le cunoști, am intrat în pielea ta și am înțeles că nu erai întru totul tu însuți.

Oftez. Cu câteva zile în urmă am ghicit ceea ce mi-a mărturisit ea în clipa asta. De atunci, faptul de-a câștiga n-a mai avut nici o importanță. Jocul a devenit un pretext pentru a-mi revedea adversara, o minciună care îmi justifică slăbiciunea.

Are dreptate. Nu sunt în stare să fiu eu însumi. Nu sunt decât o succesiune de măști.

— Acum, că îmi cunoști viciul, spune ea, poți să întrerupi jocul. Poți să mă disprețuiești și să nu mă mai revezi. Poți, de asemenea, să mă provoci la o nouă partidă! Tu hotărăști.

— Eu?

— Voi face cum dorești tu.

Uimit, mă uit la ea cu ochii mari. Jucătoarea de go mă privește pătrunzător și pupilele ei neliniștite îmi aduc aminte de cele ale Luminii, când mă invita să o dezvirginez.

Căldura mă sufocă. Respir cu greutate.

— Curând voi pleca în China interioară, nu poți să te bizui pe mine.

Vocea îi tremură:

— Și eu trebuie să plec din oraș. Vreau să mă duc la Pekin. Ajută-mă!

Trebuie să iau o hotărâre. Îmi cere să înfrunt imposibilul. Totuși ar fi de-ajuns să fac niște gesturi simple. Să ridic brațele, să o prind de mâini și să o trag spre mine. Am porni împreună spre alte zări.

Nu știu cât timp a trecut: stau mai departe pe scaun, paralizat. Noaptea e atât de întunecată, încât sunt ca orb. Întunericul șterge rușinea și incită la delir: cu toate astea nu am curajul să forțez destinele noastre.

Mă aud vorbind. Vocea mi-e aspră și răgușită. Tonul cuvintelor îmi sparge pieptul:

— Scuză-mă. Nu pot.

După ceva vreme îi aud foșnetul rochiei: se ridică și se îndepărtează.

87

E ciudat să-ți privești cu atenție camera și să te întrebi care sunt obiectele cele mai prețioase din viața ta. La șaisprezece ani, am pensule, hârtie, batoane de cerneală de o rară calitate, primite în dar de la bunica. În fiecare an, părinții mei îmi făceau patru rochii. Am și mantouri, cape, manșoane, pantofi brodați, pantofi din piele lăcuită, brățări, cercei, broșe, coliere. Am uniforme școlare, costume de sport, cutii cu creioane, stilouri, gume de șters. Am jucării, marionete, figurine, animale de porțelan din cauza cărora plângeam, dacă le rătăceam prin casă; am și cărți pe care aș vrea să le iau cu mine în mormânt.

În cameră sunt mobile prețioase, cu incrustații de sidef, un paravan din mătase brodată, un pat vechi cu draperii, un bonsai primit în dar de la Vărul Lu. Și oglinzi, cutii cu unelte, accesorii de toaletă, vase vechi, texte caligrafiate de străbuni. Și ace, fire colorate, cutii cu ceai, pahare ce poartă urmele buzelor mele, cearșafuri impregnate de mirosul trupului meu, fețe de pernă care mi-au îmbrățișat gândurile. Și pervazurile ferestrelor mele de care mă sprijineam, plantele din grădina mea, pe care le mângâiam cu privirea.

Perla Lunii vine să-mi spună că cina e gata. Sora mea a slăbit. Chipul ei și-a pierdut orice

expresivitate. O rog să rămână puțin în camera mea. Fără un cuvânt, se așază în fața măsuței de toaletă și începe să plângă.

Ultima mea cină e încărcată de presimțiri negre. Toată lumea tace. Părinții mei mănâncă fără să se privească. Starea surorii mele îi face să se simtă vinovați. Bucătăreasa, descumpănită, scapă din mâini două baghete. Zgomotul o face din nou pe sora mea să plângă în hohote. Mi-e ușor să-mi închipui cum vor fi serile lor după plecarea mea: o cină lugubră, tacâmul meu așezat mai departe pe masă, se pare că asta îi aduce înapoi pe cei absenți; mâncărurile neatinse; tăcerea părinților mei; obrajii scăldați în lacrimi ai surorii mele.

Bag în sacul de voiaj câteva bijuterii pe care să le vând, două rochii și niște bucăți de vată ca să absoarbă sângele care continuă să-mi curgă dintre picioare.

Pun pe masa mea cele două vase cu pioni. Vreau să iau cu mine o piatră albă și o piatră neagră. Apoi hotărăsc să nu mă mai las înduioșată de amintire.

88

Nu mă întorc în piața din O Mie de Vânturi.

Aproape că nu mai mănânc. Îmi supun trupul la un antrenament dintre cele mai dure. El rezistă totuși. N-a mai plouat de zile întregi și soarele de bronz îmi ia mințile. Iubirea mea s-a transformat în dorință animalică. În lungile mele nopți de insomnie, ca un om însetat care își potolește setea cu o apă imaginară, mi se pare uneori că, tot închipuindu-mi-o, îi ating pielea. La nesfârșit, îi desenez chipul, gâtul, umerii, mâinile, îi inventez sânii, șoldurile, fesele, coapsele desfăcute. Îmi imaginez nenumăratele poziții ale îmbrățișării, unele mai sălbatice decât altele. Mă mângâi. Sexul meu își bate joc de dorința mea. Refuză să-mi dea plăcerea, să-mi ușureze durerea.

Curând, obsesia din timpul nopții apare și ziua. Am erecții în vreme ce mărșăluiesc. Când îmi urlu ordinele către soldați, vocea parcă mi se face țăndări. Senzația de sfâșiere din gâtlej îmi evocă plăcerea pe care mi-ar fi dat-o chinezoaica. Sexul ei strâmt frângându-l pe al meu, suferința asta ar fi fost extazul cel mai violent pe care l-aș fi cunoscut vreodată.

Într-o dimineață, neizbutind să-mi găsesc liniștea, mă duc în piața din O Mie de Vânturi în uniformă. E ora cinci. Scuturați de un vânt

puternic, copacii foșnesc. Mii de curenți de aer par să-și fi dat întâlnire aici în așteptarea zorilor.

Primul jucător își face apariția cu o colivie în mână. În timp ce curățâ masa și așază pe ea vasele cu pioni, un altul se îndreaptă spre el, luând loc în fața lui.

Mi se strânge inima.

Seara, după ce-am băut cu căpitanul, bat la ușa Orhideei. A uitat de supărare și în câteva clipe își scoate rochia. De mult nu m-am mai atins de vreo femeie. Sub trupul ei gol îl văd pe cel al chinezoaicei și mă descarc în ea așa cum descarci un cartuș.

Rătăcesc pe străzi, sperând că o voi întâlni din întâmplare. Orașul acesta minuscul mi se pare uriaș. Dezamăgit, intru într-un nou bordel. Printre fetele care se perindă prin fața mea nu găsesc nici una care să-mi placă. Urc totuși în camera Florii de Bujor, care când zâmbește dă la iveală un dinte de aur. Trupul îi e gras și alb. Fata scoate strigăte exuberante.

La patru dimineața, o rusoaică Albă acceptă s-o lovesc călărind-o. Catarama centironului lasă pe pielea ei urme violacee.

Se ivesc zorii. Începe o nouă zi, ce seamănă cu cele de dinainte. Trezesc din somn un om care doarme lângă ricșa lui. Mă duce la poalele Colinei celor Șapte Ruine. Mi-a rămas în amintire, înveșmântat în raze purpurii, copacul sub care ea stătuse culcată acolo sus. Restul peisajului și-a pierdut orice poezie. În mijlocul poienii, ierburile, prea înalte, încep să se usuce.

La cazarmă, nu mai știu să le dau ordine soldaților, nici să stau în picioare sau să mă așez. Mintea îmi rătăcește aiurea, nicăieri.

În noaptea aceea, fluierături stridente mă trezesc din somn. Deschid ochii. Ceasul izbăvirii mele a sosit.

Ajung pe peron. Locomotiva scuipă coloane de aburi. Împingându-mi soldații, le strig că trebuie să se grăbească. Mă urc în tren și trag ușa vagonului. Dintr-odată îmi dau seama că am uitat să-mi iau rămas-bun de la căpitanul Nakamura.

89

Pekin, un oraș învăluit în praf.

Jing se întoarce cu ziarele sub braț. Fața îi e, pe zi ce trece, tot mai întunecată. Negocierea cu armata japoneză a eșuat. Războiul e aproape. Guvernul central al lui Chiang Kai-shek cheamă poporul chinez la rezistență împotriva invaziei străine. Pe străzi a început exodul. Mii de locuitori ai orașului Pekin, cu boccele în spinare, se îndreaptă spre sud.

De când am sosit, Jing îmi interzice să ies din hotel. Când e aici, refuz să mă scol din pat. Se învinuiește că m-a împins spre moarte și asta îl face să fie nervos. Devine respingător. Se urâțește pe zi ce trece. Are părul prea lung. Își roade unghiile. Mănâncă urât.

Înfășurată într-un cearșaf alb ca un giulgiu, mă cert cu el pentru toate fleacurile: un bol cu tăiței prea calzi, o ceașcă de ceai prea amar, țânțari. Fiindcă suport greu arșița, mă plâng cât e ziua de lungă, învinuindu-l de tot felul de lucruri. El îmi răspunde aproape întotdeauna printr-o tăcere disprețuitoare. Uneori se enervează. Când e mânios, fața lui devine stacojie, trupul îi tremură, se aruncă asupra mea și încearcă să mă sugrume.

Eu urlu:

— Hai, omoară-mă! Cum ți-ai omorât și prietenii!

Un rictus îi schimonosește chipul. Văd cum trece prin ochii lui fantoma lui Min.

Într-o zi îi dau adresa vărului meu și îl rog să-l aducă la mine. Mai întâi Jing se supără. Apoi, aflând că Lu e însurat, pleacă vesel în căutarea lui.

Când iese din casă, respir în sfârșit.

Fără Jing, camera noastră devine spațioasă și luminoasă. Mă ridic, mă spăl pe față, apoi îmi pieptăn părul lângă fereastra deschisă.

La Pekin, hotelul nostru e o clădire fără etaje. Camerele sunt dispuse în jurul unei curți pătrate, în mijlocul căreia se înalță un jujubier. De cealaltă parte a zidului, pe stradă, niște copii flecăresc în cel mai pur dialect din Pekin. În intonația vocii lor regăsesc accentul jucătorului de go. Era ușor diferit. Nu graseia „r"-urile, ci le rostea rotunjind ușor buzele. Ne revăd pe amândoi pe Colina celor Șapte Ruine, unde îmi veghea somnul. În piața din O Mie de Vânturi, își desfăcea uneori evantaiul. Nu ca să se răcorească. Fiindcă făcea în așa fel încât adierea să ajungă încetișor până la chipul meu. Inima mi se strânge când îmi amintesc. Nu i-am înțeles încă refuzul. De ce ființele care își recunosc fericirea doresc să fugă de ea?

Niște avioane trec pe cer, apoi aud un vuiet nelămurit. În stradă, oamenii strigă că japonezii amenință să distrugă orașul.

La Pekin aerul e mai uscat decât în orașele noastre manciuriene. Sub soarele alb totul strălucește, vibrează, explodează, apoi se pierde într-un gri ca de cenușă.

De-abia m-am ridicat din pat și mi-e somn din nou. Pekin, cetatea străbunilor mei, e un vis din care nu mă pot trezi.

Mă întorc în pat și dormitez. Chipurile părinților mei mi se ivesc în minte și îmi umplu sufletul de durere. Apoi, încet, mă duc în piața din O Mie de Vânturi, spre tabla de joc. Cât sunt de fericită când țin între degete pionii reci. Necunoscutul stă în fața mea, statuie liniștită. Jocul nostru continuă. Înaintează pe un drum șerpuitor spre Pământul Pur.

Noaptea, Jing pândește zgomotul înfruntărilor. Rezemat de perete, adoarme. Dintr-odată, strigătele lui de spaimă mă trezesc din somn. Cu mâinile pe cap, se zbate ca un posedat. Mă dau jos din pat și îl strâng în brațe. Cum aș putea să-l părăsesc?

În zori, mă zgâlțâie și mă trezește din somn. Hotărârea lui e luată: mai bine să riscăm să murim sub bombe coborând spre sud decât să așteptăm masacrul. Îmi pare rău că mi-am ascultat impulsurile. Am vrut să fiu liberă și iată-mă acum prizoniera lui Jing.

— Trebuie să vorbesc cu vărul meu. E singura mea rudă de-aici. Caută-l în continuare. Trebuie să-l găsim. Hai să plecăm cu el.

Privirea lui Jing devine răutăcioasă.

— Te-am mințit adineauri când ți-am spus că s-a mutat. Am văzut-o pe nevasta lui. E aproape nebună. Lu a părăsit-o. A intrat în armată. Poate că a și murit.

— Minți! Dă-mi foaia cu adresa vărului meu.

— Uite-o, o să vezi cu ochii tăi.

Știu că Jing a spus adevărul. Disperată, strig:

— Vreau să mă-ntorc în Manciuria. Drumurile noastre se despart. Mă voi întoarce acasă, îmi voi relua partidele de go.

— E prea târziu. Nu mai ai cu ce te duce. Toate trenurile sunt rechiziționate de armata japoneză. N-ai de ales. Trebuie să vii cu mine.

— Ești gelos pe Min. M-ai târât departe de orașul meu ca să mi-l ștergi din minte.

— Min s-a culcat cu tine ca să se distreze. Nu uita că Tang i-a fost soră mai mare, profesoară și soție!

Jing crede că mă rănește, dar eu izbucnesc în râs.

— Te înșeli. Min nu mai există pentru mine! Am săpat un mormânt în inima mea și l-am îngropat acolo. De altfel, nu l-am iubit niciodată. Eram frumoși. Această frumusețe mă măgulea. Îmi plăcea să vă văd pe amândoi geloși. Acum am înțeles că totul nu era decât vanitate. Înțelegi, vanitatea de a deveni femeie.

Chipul lui Jing se întunecă. Se uită la mine cu o privire înghețată.

— Te-ai jucat cu sentimentele mele, te iert. Trupul tău e pângărit și nimeni nu se va căsători cu o fată care nu mai e virgină. În această lume largă, numai eu te iubesc și sunt gata s-o iau de soție pe femeia pângărită de cel mai bun prieten al meu! Nu mă ai decât pe mine! Ești a mea!

Min spusese că trupul meu îi aparținea. Ceruse să fie singurul lui stăpân în timp ce se dăruia unei alte femei. Cu siguranță, Jing îi seamănă. Stăpânită de emoție, simt că-mi dau lacrimile:

— Un altul mă iubește și acum am înțeles că și eu l-am iubit fără să știu. Mă întorc pentru el în piața din O Mie de Vânturi. Mă așteaptă.

— Minți. Cine e omul ăsta? De unde vine? Poți să-mi spui cum îl cheamă? Spune-mi!

Dintr-odată îmi dau seama că nu-i știu nici măcar numele. Nu știu nimic despre el, îi cunosc doar sufletul.

Văzând că ezit, Jing se potolește. Mă ia în brațe. Îi trag o palmă, însă izbutește să-și lipească buzele de fruntea mea:

— Vino cu mine! Nu te purta ca o fetiță! La Nankin vom începe o viață nouă.

90

Nori de muște își iau zborul.

Pe câmp obuzele au săpat cratere adânci. Ogoarele au fost distruse. Peste tot vezi numai cadavre. Unele au fața ca de ceară și gura deschisă. Altele nu mai sunt decât o grămadă de carne amestecată cu noroi.

Trupa noastră străbate încet acest vast cimitir. Aflu că soldații, prinși în capcană de dușman, au rezistat până la ultimul. Soarele îmi dă o senzație de greață. Înțeleg pe loc că, în Manciuria, lupta noastră împotriva teroriștilor n-a fost decât un joc de-a v-ați ascunselea. Până acum n-am cunoscut amploarea și atrocitățile războiului.

În mijlocul unui sat pustiu, suntem prinși într-o furtună de explozii. Mă arunc la pământ. O ploaie de gloanțe ciuruiește pământul albit de secetă. După câteva schimburi de focuri, ne dăm seama că trupa care ne atacă nu e alcătuită decât din câțiva temerari rămași aici ca să ne împiedice înaintarea. Goarna sună, dând semnalul de începere a atacului. Chinezii o iau la goană ca niște iepuri folosiți drept țintă la un concurs de tir. Ochindu-l pe soldatul care alergase cel mai repede și ajunsese aproape până la marginea pădurii, apăs pe trăgaci. Se prăbușește la poalele unui copac.

La prânz are loc un nou atac violent. Chinezii, beți de disperare, devin niște fiare. Mă culc pe o pantă. Pământul e fierbinte. Simt în nări un miros plăcut, care îmi amintește de jucătoarea de go. În fața mea, un soldat atins în spate de un glonț se rostogolește pe jos, urlând. Recunosc în el pe unul dintre oamenii mei, pe cel la care țin cel mai mult. Tocmai am sărbătorit împreună ziua lui de naștere: a împlinit nouăsprezece ani.

Voiam ca, după bătălie, să-l îngrop pe băiat. Dar s-a dat ordin de plecare și a trebuit să-i las trupul în grija regimentului ce va veni după noi. Lipsa de egalitate ne urmărește și după moarte. Cei mai fericiți sunt arși pe câmpul de bătălie, ceilalți sunt aruncați într-o groapă. Cei mai ghinioniști cad în mâinile chinezilor, care le taie capul și defilează cu el înfipt în vârful unei țepușe.

Această primă zi de război e un vis lung. Nimic nu mă atinge, nici atrocitatea luptelor, nici marșurile istovitoare, nici dispariția soldaților mei. Merg fără țintă printr-un univers ca de vată, în care viața și moartea sunt, pentru mine, la fel de vrednice de dispreț. Pentru prima oară, aventura militară a încetat să mă entuziasmeze: ne urmăm destinul așa cum somonii urcă spre izvoarele râurilor. În acest act nu există nici o frumusețe și nici o măreție.

Seara, văzându-mă posomorât și gânditor, medicul îmi pune diagnosticul de insolație. Îi las pe oamenii mei să-mi acopere fruntea cu un șervet muiat în apă rece. Lungit pe un maldăr de paie, fixez cu privirea tavanul întunecat al colibei rechiziționate. Sunt dezgustat de mine însumi.

În zorii zilei suntem treziți din somn de șuierături și explozii. Răspundem cu grenade. Tirurile de mitralieră se țin lanț. Dintr-odată, în vacarmul din jur, recunoaștem sunetul goarnei ce dă semnalul de atac.

Divizia care ne-a atacat e japoneză. Greșeala asta ne-a costat viața mai multor soldați.

91

Lemnele trosnesc în foc.

Jing sforăie.

În jurul meu, sute de refugiați dorm și ei. Oamenii în exod seamănă cu turmele de cerbi care fug de secetă. Sunt slabi, bolnavi. Somnul le e la fel de greu ca și teama.

Scot din geantă o foarfecă și îmi tai părul cât de scurt îmi îngăduie puterea brațelor. Așez cele două cozi legate cu o panglică lângă Jing, pășesc peste vreo zece trupuri și mă avânt în noapte.

Într-o pădure, îmi scot rochia și mă îmbrac cu hainele furate de la Jing.

În spatele copacilor, zorii alburii luminează câmpia Pekinului. Merg în sens invers față de refugiații care sunt pe drum încă de când s-a luminat de ziuă. Femeile, încărcate de bagaje, târăsc cu o mână copiii și cu cealaltă caprele. Se aud țipetele nou-născuților. Unii bărbați își duc bătrânii în spate, alții, mai norocoși, i-au urcat într-o ricșă. O bătrână, de aproape o sută de ani, strânge în brațe o găină. Cu labele picioarelor bandajate, se clatină la fiecare pas.

După fuga noastră din Pekin, aceste scene, cotidiene, mi-au frânt inima. Nu-mi pare rău

că l-am urmat pe Jing în peregrinările sale. Datorită lui am cunoscut puterea unui popor izgonit de pe pământul său. Tenacitatea acestui marș spre sud e un protest mut împotriva morții. Acești bărbați și aceste femei formează un val în care se amestecă ura cu speranța. De-acum încolo, până la capătul singurătății mele, această furie mă va însoți.

Ca și ei, doresc să trăiesc. Vreau să mă întorc în Manciuria și să-mi regăsesc casa și tabla de joc. În piața din O Mie de Vânturi îl voi aștepta pe jucătorul necunoscut. Știu că va veni la mine într-o după-amiază, ca prima dată.

La prânz, așezată sub un copac de pe marginea drumului, mănânc, firimitură cu firimitură, o bucată de pâine veche de trei zile. Vâjâitul avioanelor și exploziile îndepărtate contrastează cu tăcerea mulțimii care înaintează.

În valul de oameni apar primii soldați chinezi. Cu uniformele pătate de sânge, cu fețele murdare de fum, îmi amintesc de militarii care, în 1931, au năvălit în casa noastră după ce fugiseră din fața japonezilor: în ochi li se citesc epuizarea și duritatea bărbaților care i-au lăsat pe ai lor pradă măcelului.

— Pekinul a căzut! Fugiți cât mai repede!

— Vin japonezii! Vin demonii!

Se aud țipete și plânsete. Deodată îl zăresc pe Jing, care fuge șchiopătând în sens invers față de refugiați. Mă ascund în spatele unui copac. El trece la cinci pași de mine, întrebând-o pe o femeie dacă n-a văzut o fată micuță și palidă, cu părul tăiat scurt și îmbrăcată băiețește. Are vocea gâtuită. Cu cozile

mele în mână, scuipă pe jos și mă strigă, insultându-mă.

Strigătele lui îmi sfâșie sufletul: Ești un monstru dacă poți să mă faci să sufăr în halul ăsta, pe mine, care m-am întors din Infern!

În cele din urmă se îndepărtează.

Brusc, un avion, care se rotește de ceva timp deasupra noastră aruncă o bombă, apoi alta. Exploziile mă trântesc la pământ. Îmi pierd cunoștința. Când îmi revin, mulțimea aleargă în toate părțile, ca un șir de furnici puse pe fugă de un trecător.

Mă ridic în picioare. Brațul îmi sângerează. Pe cer, zgomotul motoarelor e din ce în ce mai puternic. Vin alte avioane! Alerg spre o pajiște.

Japonezii bombardează drumul. Rătăcesc pe câmp și nu știu unde să mă ascund. Sunt ametită. Brațul îmi atârnă greu. Când mă voi trezi oare din acest coșmar?

Înainte de lăsarea nopții, văd în zare un sat. Grăbesc pasul.

În sat domnește o liniște ciudată. În întuneric, ușile sunt deschise, mobilele distruse zac împrăștiate pe străzi. Mai departe dau peste niște cadavre: patru țărani au fost străpunși cu lovituri de baionetă. În case, nici un animal viu, nici un bob de orez, nici un fir de pai în cuptoare. După masacru, armata japoneză a jefuit totul.

Nu am puterea să merg mai departe. Intru într-o căsuță goală. Amintindu-mi de o rețetă veche despre care îmi vorbea mama, îmi acopăr rana cu cenușă rece înainte să-mi înfășor mâna într-o bucată de pânză ruptă din cămașă. Mă ghemuiesc lângă cuptorul stins și izbucnesc în hohote de plâns.

Dimineață sunt trezită din somn de un vacarm groaznic. Aud niște voci de bărbați strigând într-o limbă de neînțeles.

Deschid ochii.

Câțiva soldați își îndreaptă armele spre mine.

92

Pekinul e cucerit.

Am primit ordin să scotocim toată câmpia în căutarea spionilor și a soldaților chinezi răniți. Toți trebuie să fie executați.

În dimineața asta, oamenii mei descoperă un individ dubios. Îi leagă mâinile la spate și îl târăsc până în mijlocul satului.

E un spion tânăr, cu părul ciufulit, rănit la braț. Pe trup îi atârnă o uniformă de student, prea mare pentru el. Își ține cu încăpățânare capul plecat, tăcând insolent.

Soldații își încarcă puștile.

Locotenentul Hayashi, care conduce operațiunea împreună cu mine, îi oprește cu un gest. Își trage sabia din teacă și-mi spune:

— Te-ai lăudat întotdeauna cu sabia dumitale de familie din secolul al XVI-lea. A mea a fost făcută cu o sută de ani mai târziu. Dar pe vremea aceea era numită „seceră de capete". Îți voi face o demonstrație.

Soldații, aţâțați de gândul spectacolului, plescăie din limbă și se strigă unii pe alții.

În poziție de samurai, pe care a învățat-o din stampele vechi, cu picioarele depărtate și cu genunchii îndoiți, Hayashi își duce sabia deasupra capului.

Prizonierul ridică încet ochii.

Mă cuprinde amețeala.

— Stai!

Alerg spre tânăr și îi șterg chipul înnegrit de noroi și de fum. Pe el zăresc câteva alunițe în formă de lacrimi.

— Nu mă atingeți, urlă ea.

— O femeie, strigă Hayashi băgând sabia în teacă.

Mă îmbrâncește, trântește prizonierul la pământ și îi bagă mâna în pantaloni.

Îmi îngheață inima. E ea! Ce face în satul ăsta? Când a plecat din Manciuria?

— O femeie! confirmă Hayashi excitat.

Fata se zbate, scoțând strigăte stridente. Hayashi îi trage două palme, îi smulge pantofii din picioare și îi scoate pantalonii. Apoi își desface cureaua. Soldații, încântați, fac cerc în jurul lui.

— Plecați de-aici! Fiecare la rândul lui! ordonă el.

— Imbecililor!

Mă arunc asupra locotenentului. Acesta întoarce spre mine o figură furioasă. Văzând că i-am pus pistolul în frunte, începe să râdă:

— Bine, te vei înfrupta primul. La urma urmei, dumneata ai descoperit-o.

Nu-i răspund. Crede că înțelege situația și îmi șoptește la ureche:

— E prima oară, nu-i așa? Dacă te jenezi să o faci în public, uite, intră în templul ăsta, voi sta de pază la poartă.

Hayashi mă conduce în templul din față. Fata e târâtă de doi soldați, care o aruncă pe podea. Apoi închid poarta, râzând pe înfundate.

Fata tremură din tot trupul. Îmi scot haina ca să-i acopăr cu ea picioarele goale.

— Nu-ți fie frică, îi spun în chineză.

Vocea mea o tulbură. Deschide ochii mari și se uită atent la mine. O mare suferință îi deformează trăsăturile. Deodată, mă scuipă și începe să plângă în hohote, rostogolindu-se pe jos:

— Omoară-mă! Omoară-mă!

Hayashi bate în poartă, îl aud râzând bat-jocoritor:

— Locotenente, grăbește-te! Soldații mei nu mai au răbdare!

O strâng în brațe pe chinezoaică. Ea mă mușcă de umăr. În ciuda durerii, îmi lipesc obrazul de-al ei. Din ochi îmi curg lacrimi. Îi șoptesc:

— Iartă-mă, iartă-mă...

Ea îmi răspunde cu urlete isterice:

— Omoară-mă, te rog. Omoară-mă! Nu mă lăsa să trăiesc.

De cealaltă parte a porții, Hayashi strigă:

— Locotenente, durează prea mult. Fă-o repede. Nu fi prea egoist.

Iau pistolul și îl sprijin de tâmpla chinezoaicei, care înalță capul. Frica i-a dispărut din ochi. Acum mă privește cu indiferența cu care obișnuia să trateze un necunoscut.

Tremur și îi apăs arma pe tâmplă:

— Mă recunoști?

Fata închide ochii.

— Știu că mă urăști, știu că n-o să mă ierți. Acum nu-mi mai pasă de disprețul tău. Te voi ucide și apoi mă voi sinucide. Pentru tine renunț la acest război și îmi trădez patria. Pentru tine aleg să devin un fiu nedemn, un urmaș care a pătat numele familiei lui. Numele meu nu va figura niciodată în templul eroilor. Va fi blestemat.

O acopăr pe față cu sărutări. Pe obraji i se preling lacrimi. Mă lasă s-o sărut fără să se zbată.

Câteva lovituri puternice cu patul puștii fac podeaua să se cutremure.

— Locotenente, ai terminat? Număr până la trei și apoi intru în templu! Unu...

Nu mai am timp s-o întreb de ce și-a părăsit țara și de ce și-a tăiat părul ei frumos. Aș vrea să-i pun mii de întrebări și nu voi rosti nici una dintre ele. N-am știut niciodată să-i spun cuvinte de iubire.

— Doi...

Îi șoptesc la ureche:

— Nu te neliniști. Te voi urma. Te voi ocroti în mijlocul întunericului.

Fata deschide ochii și se uită fix la mine:

— Numele meu este Cântec de Noapte.

Dar eu apăsasem deja pe trăgaci. Pupilele ei negre tresar și se dilată. Sângele îi țâșnește din tâmple. Cu ochii larg deschiși, cade pe spate.

Poarta templului se deschide. Aud niște pași îndărătul meu. Îmi dau seama cu disperare că n-am timp să-mi spintec pântecul ca un demn samurai.

Îmi bag pistolul pătat de sângele ei în gură.

Un zgomot, cutremurul de pământ.

Cad peste jucătoarea de go. Fața ei mi se pare mai trandafirie decât adineauri. Surâde. Știu că ne vom continua partida de go acolo sus.

Pentru a-mi privi iubita, mă străduiesc să-mi țin ochii deschiși.

În colecția TOP 10+

au apărut:

01. Vladimir Nabokov, *Lolita*
02. Jorge Luis Borges, *Aleph*
03. Bernhard Schlink, *Cititorul*
04. Norman Manea, *Întoarcerea huliganului*
05. Amos Oz, *Să cunoști o femeie*
06. Philip Roth, *Complexul lui Portnoy*
07. Dan Lungu, *Cum să uiți o femeie*
08. F.M. Dostoievski, *Jucătorul*
09. Dino Buzzati, *Deșertul tătarilor*
10. Aldous Huxley, *Minunata lume nouă*
11. Haruki Murakami, *Pădurea norvegiană*
12. Florina Ilis, *Cruciada copiilor*
13. Ian McEwan, *Inocentul*
14. José Saramago, *Toate numele*
15. Ioan Petru Culianu, *Jocul de smarald*
16. Saul Bellow, *Iarna decanului*
17. Tracy Chevalier, *Albastru pur*
18. Filip Florian, *Degete mici*
19. F. Scott Fitzgerald, *Marele Gatsby*
20. Kazuo Ishiguro, *Să nu mă părăsești*
21. Mihail Bulgakov, *Ouăle fatale • Diavoliada*
22. Gabriela Adameșteanu, *Dimineață pierdută*
23. Umberto Eco, *Numele trandafirului*
24. D.H. Lawrence, *Fii și îndrăgostiți*
25. F.M. Dostoievski, *Idiotul*
26. Mircea Nedelciu, Adriana Babeți, Mircea Mihăieș, *Femeia în roșu*
27. Michael Cunningham, *Orele*
28. Michel Houellebecq, *Platforma*
29. W. Somerset Maugham, *Vălul pictat*
30. Jorge Luis Borges, *Cartea de nisip*
31. Simona Popescu, *Exuvii*
32. Julio Cortázar, *Șotron*
33. Haruki Murakami, *În căutarea oii fantastice*
34. Mika Waltari, *Amanții din Bizanț*
35. Dan Lungu, *Sunt o babă comunistă!*

36. Mihail Bulgakov, *Inimă de câine. Însemnări pe manșete*
37. John Fowles, *Colecționarul*
38. Dai Sijie, *Balzac și Micuța Croitoreasă chineză*
39. Cecilia Ștefănescu, *Legături bolnăvicioase*
40. Giovanni Papini, *Un om sfârșit*
41. Edgar Allan Poe, *Cărăbușul de aur și alte povestiri*
42. Ismail Kadare, *Generalul armatei moarte*
43. Daniela Zeca, *Istoria romanțată a unui safari*
44. John Fowles, *Iubita locotenentului francez*
45. F.M. Dostoievski, *Frații Karamazov*
46. Ian McEwan, *Amsterdam*
47. Petru Cimpoeșu, *Simion liftnicul*
48. George Orwell, *Ferma Animalelor*
49. Ilf și Petrov, *America fără etaje*
50. Haruki Murakami, *La capătul lumii și în țara aspră a minunilor*
51. Cătălin Dorian Florescu, *Zaira*
52. Charles Bukowski, *Femei*
53. Jack Kerouac, *Pe drum*
54. N.V. Gogol, *Mantaua • Nasul • Însemnările unui nebun*
55. Nora Iuga, *Sexagenara și tânărul*
56. José Saramago, *Evanghelia după Isus Cristos*
57. Marguerite Yourcenar, *Ca o apă care curge*
58. John Kennedy Toole, *Conjurația imbecililor*
59. Filip Florian, Matei Florian, *Băiuții*
60. Michel Houellebecq, *Particulele elementare*
61. P.G. Wodehouse, *Greșeala lordului Emsworth*
62. Cezar Paul-Bădescu, *Tinerețile lui Daniel Abagiu*
63. F.M. Dostoievski, *Însemnări din subterană*
64. Iris Murdoch, *Marea, marea*
65. Günter Grass, *Toba de tinichea*
66. Oscar Wilde, *Portretul lui Dorian Gray*
67. Horia Ursu, *Asediul Vienei*
68. Elfriede Jelinek, *Pianista*
69. Jonathan Coe, *Clubul putregaiurilor*
70. Paul Auster, *Sunset Park*
71. F.M. Dostoievski, *Demonii*
72. Haruki Murakami, *Dans dans dans*
73. Radu Aldulescu, *Proorocii Ierusalimului*

74. Jorge Luis Borges, *Istoria universală a infamiei*
75. Daniel Pennac, *La căpcăunii veseli*
76. Chuck Palahniuk, *Fight Club*
77. Elif Shafak, *Bastarda Istanbulului*
78. F. Scott Fitzgerald, *Cei frumoși și blestemați*
79. Ștefan Agopian, *Tache de catifea*
80. Lev Tolstoi, *Anna Karenina*
81. Sylvia Plath, *Clopotul de sticlă*
82. Matei Vișniec, *Sindromul de panică în Orașul Luminilor*
83. Franz Kafka, *Metamorfoza și alte povestiri*
84. Tracy Chevalier, *Fata cu cercel de perlă*
85. Arturo Pérez-Reverte, *Tabloul flamand*
86. Kazuo Ishiguro, *Rămășițele zilei*
87. Varujan Vosganian, *Cartea șoaptelor*
88. Jorge Luis Borges, *Relatarea lui Brodie*
89. Ioan Groșan, *O sută de ani de zile la Porțile Orientului*
90. Truman Capote, *Mic dejun la Tiffany*
91. Naghib Mahfuz, *Băieții de pe strada noastră*
92. N.V. Gogol, *Suflete moarte*
93. Zeruya Shalev, *Soț și soție*
94. Dan Lungu, *Raiul găinilor*
95. Irving Stone, *Bucuria vieții*
96. Ryū Murakami, *Albastru nemărginit, aproape transparent*
97. Giovanni Papini, *Gog*
98. Cristian Teodorescu, *Medgidia, orașul de apoi*
99. Honoré de Balzac, *Femeia la treizeci de ani*
100. George Orwell, *O mie nouă sute optzeci și patru*
101. Umberto Eco, *Pendulul lui Foucault*
102. Octavian Soviany, *Viața lui Kostas Venetis*
103. José Saramago, *Eseu despre orbire*
104. Arthur Miller, *Moartea unui comis-voiajor*
105. Anchee Min, *Împărăteasa Orhidee*
106. Andreï Makine, *Testamentul francez*
107. Ioan T. Morar, *Lindenfeld*
108. Aldous Huxley, *Geniul și zeița*
109. Lev Tolstoi, *Sonata Kreutzer* • *Moartea lui Ivan Ilici*
110. Margaret Mazzantini, *Nu te mișca*

111. Daniela Zeca, *Demonii vântului*
112. W. Somerset Maugham, *Luna și doi bani jumate*
113. Kazuo Ishiguro, *Un artist al lumii trecătoare*
114. Lucian Dan Teodorovici, *Celelalte povești de dragoste*
115. Michael Ondaatje, *Pacientul englez*
116. Edgar Allan Poe, *Povestea lui Arthur Gordon Pym*
117. Dan Lungu, *Băieți de gașcă*
118. Haruki Murakami, *În noapte*
119. Elfriede Jelinek, *Amantele*
120. John Fowles, *Magicianul*
121. Ioan Petru Culianu, *Pergamentul diafan* • *Ultimele povestiri*
122. Ken Kesey, *Zbor deasupra unui cuib de cuci*
123. Gabriela Adameșteanu, *Provizorat*
124. Dino Buzzati, *O dragoste*
125. Boris Pasternak, *Doctor Jivago*
126. Tatiana Niculescu Bran, *Spovedanie la Tanacu*
127. Charles Frazier, *Cold Mountain*
128. Graham Greene, *Sfârșitul unei iubiri*
129. I.S. Turgheniev, *Povestirile unui vânător*
130. José Saramago, *Intermitențele morții*
131. F. Scott Fitzgerald, *Dincoace de Paradis*
132. Philippa Gregory, *Surorile Boleyn*
133. Thomas Mann, *Iosif și frații săi* (vol. I)
134. Thomas Mann, *Iosif și frații săi* (vol. II)
135. Thomas Mann, *Iosif și frații săi* (vol. III)
136. Johann Wolfgang von Goethe, *Afinitățile elective*
137. A.P. Cehov, *Logodnica. Schițe și povestiri*
138. Guy de Maupassant, *Un caz de divorț. Povestiri fantastice*
139. Eugene O'Neill, *Lungul drum al zilei către noapte*
140. Gustave Flaubert, *Un suflet curat* • *Legenda sfântului Iulian Ospitalierul* • *Irodiada*
141. Filip Florian, *Zilele regelui*
142. Maxim Gorki, *Copilăria*
143. Dino Buzzati, *Cele mai frumoase povestiri*
144. Graham Greene, *La drum cu mătușă-mea*

145. Amy Tan, *Clubul Norocoaselor*
146. Doina Ruști, *Zogru*
147. Alain-Fournier, *Cărarea pierdută*
148. Günter Grass, *În mers de rac*
149. Eiji Yoshikawa, *Musashi* (vol. I)
150. Eiji Yoshikawa, *Musashi* (vol. II)
151. A.S. Pușkin, *Dama de pică și alte povestiri*
152. Radu Aldulescu, *Amantul Colivăresei*
153. F. Scott Fitzgerald, *Un diamant cât Hotelul Ritz și alte povestiri*
154. José Saramago, *Peștera*
155. Saul Bellow, *Trăiește-ți clipa*
156. Simona Sora, *Hotel Universal*
157. Virginia Woolf, *Doamna Dalloway*
158. Franz Kafka, *America*
159. Raymond Radiguet, *Neastâmpăr*
160. Ilf și Petrov, *Atitudine nepăsătoare față de stomac și alte povestiri*
161. Helen Fielding, *Jurnalul lui Bridget Jones*
162. Cătălin Dorian Florescu, *Vremea minunilor*
163. María Dueñas, *Iubirile croitoresei*
164. Dino Buzzati, *Monstrul Colombre și alte cincizeci de povestiri*
165. Umberto Eco, *Cimitirul din Praga*
166. Haruki Murakami, *Kafka pe malul mării*
167. Ian McEwan, *Ispășire*
168. Bogdan Suceavă, *Venea din timpul diez*
169. Joseph Conrad, *Inima întunericului*
170. Michel Houellebecq, *Posibilitatea unei insule*
171. Émile Zola, *Greșeala abatelui Mouret*
172. Lucian Dan Teodorovici, *Matei Brunul*
173. Haruki Murakami, *După cutremur*
174. Tracy Chevalier, *Simetria de temut*
175. Shusaku Endo, *Samuraiul*
176. Iris Murdoch, *Oameni buni și oameni de bine*
177. Cătălin Dorian Florescu, *Jacob se hotărăște să iubească*
178. Elif Shafak, *Cele patruzeci de legi ale iubirii*
179. Henry James, *Daisy Miller • O coardă prea întinsă*
180. Haruki Murakami, *Cronica păsării-arc*
181. Aldous Huxley, *Punct contrapunct*
182. Florin Lăzărescu, *Trimisul nostru special*

183. Jeffrey Eugenides, *Sinuciderea fecioarelor*
184. José Saramago, *Călătoria elefantului*
185. Chinua Achebe, *O lume se destramă*
186. John Fowles, *Mantisa*
187. Marin Mălaicu-Hondrari, *Apropierea*
188. Shan Sa, *Jucătoarea de go*

în pregătire:

Venedikt Erofeev, *Moscova-Petuşki*
Kingsley Amis, *Jim cel norocos*

www.polirom.ro

Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Vasilica Zevoi

Bun de tipar: martie 2014. Apărut: 2014
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53 • C.P. 15-728
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO s.r.l.
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București
Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: office@luminatipo.com

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA